



**Wilhem de derde, door Godts genade, koning van Engelandt,
Schotlandt, Vrankryk en Ierlandt, beschermer des geloofs,
enz. enz. enz. in heldendicht beschreven**

<https://hdl.handle.net/1874/24127>

WILHEM DE DERDE,

door Gods genade,

KONINGK VAN
ENGELAND, SCHOTLAND,
VRANKRYK EN IERLAND,
BESCHERMER DES GELOOFS, ENZ. ENZ. ENZ.

In Heldendicht beschreven

Door L. ROTGANS.

II. DEEL.



t'Amsteld. { by FRANCOIS HALMA, } Boekverkoopers.
t'Utrecht. { WILLEM VANDE WATER, }

1700.

Met Privilegie van Haare Ed. Gr. Mogende.

A A N D E N

L E Z E R.

Zie hier , goedgunstige lezer , de voldoeninge myner beloften , het vervolg van myn Heldendicht ; en de daaden van den grootmagtigsten Monarch , Wilhem den derden , tot de vrede , in het jaar 1697 te Ryswyk geslooten , beschreeven . Lang schyne dat vruchtbaar vredelicht , tot heil van Staat en Kerk , en voorspoed der ingezetenen , aan onzen hemel : maer indien het nootlot den gekerkerden Mars mogt ontsluiten , en de verzoende Vorsten tegens den anderen weder in vyantschap ontsteeken , dat God verhoede ! ben ik van meninge in een derde deel , de heldentogten van den koninklyken Veldheer te volgen . Neem genoeg , en vaar wel !

VERKLARING

Van de PRINT voor 't V^{de} BOEK.

*De Nimf der Boyne voert den Britschen Vorst ten toon,
Na Jakobs nederlaage, op haaren waterwagen.
Twee steuren klooven 't nat, in 't stroomgareel geslagen.
De koninklyke kruin pronkt met de zegekroon ;
De Nimf met waterlis. de God der Iersche baaren
Vereert een broeiness met ysvooglen opgevult
Voor 't Schip waar op de Leeuw van Nassau moedig brult.
Het vischnet dekt zyn lyf, en d'oesterschulp zyn haaren.
Hy voert Sint Joris in zyn watervat. op 't veld
Legt d'oude Schomberg aan de Boyne neêrgeslagen.
Men ziet den zoon by 't lyk zyn vaders dood beklaagen.
De Vlietmaagd wascht en droogt de wonden van den Held.
Een Triton blaast uit zee de koninklyke daaden,
En 't lyfgevaar. hy toont een kogel, zwaar van wigt ;
Terwyl zyn makker zich verwondert op 't gezicht.
De tent van Jakob pronkt met beeldwerk en sieraaden,
Door 't Roomsche bygeloof gesticht: maar 't wraakgeweer,
Geklonken in de vuist des Engels, houwt altaaren,
Gekapte Paapen, en 't gespuis der wichelaaren,
Met wykruik, offerkelk, en wierookvaten neêr.
Het heir der Britten sloopt de legerplaats der Ieren ;
Daar Frankryks stander duikt voor WILHEMS krygsbanieren.*

WIL-



R. de Hooghe. J. V. D. et M. Brit. R. Com. inv. del. fact.



WILHEM DE III.

V Y F D E B O E K.



Yn Zangnimf , die wel eer de vaanen Oogmerk
des Dicht-
ters;
van Oranje

Op Neêrlands bodem volgde , of d'oe-
vers van Britanje

Door 't bruiffchen van de zee genaakte
met een vloot

Vol helden, om al 't ryk te bergen in den nood:

Zy, die den Held geleidde op Stuarts goude troonen
Met Englands Erfprinfes, verheft weêr hooger toonen;

Nu zy de daaden van een Koning, die door 't zwaard
Het recht van 't volk herstelt, verdedigt en bewaart,

In heldendicht voor 't oor van Neêrland op zal zingen.

Euroop, gezolt, gefchokt door staatveranderingen,

II. Deel.

A

Door

Door wisselvalligheên des nootlots steeds geplaagt,
 En van de Twiftharpy in 't ingewand geknaagt,
 (Dat tuigen d'oevers en de rootgeverfde baaren,
 Met bloed bepurpert van ontelbre waterschaaren :
 Dat melden vestingen en steden, die op 't puin
 Den val betreuren van haar neêrgeftorte kruin)
 Verwekt myn Klio stof en rekt haar heldenzangen.

*Die zyn
 zanghel-
 din aan-
 moedigt
 de bamie-
 ren des
 Britfchen
 Konings.*

Vaar voort dan, volg den Held, de Toevlucht en 't Verlangen
 Van 't afgeftreên Euroop, den Temmer van 't geweld,
 Den Heiland van Britanje in 't rookende oorlogsveld.
 Gelei zyn stormgevaarte in 't dondren op de schansfen,
 In 't beuken van den muur en d'opgeworpe tranffen :
 Verzel de blikfems van zyn zwangere metaal
 In 't bloedig veldgevecht, daar 't glinsterende ftaal
 De bekkeneelen kneuft der ftrydende foldaaten,
 En bluft de schilden en den rug der harnasplaten;
 Tot daar de Krygsvoogdes Bellone raakt aan band,
 En Mars in boeijen word geklonken door zyn hand,
 En volgt, fchoorvoetende, met neêrgeflagene oogen,
 Zyn zegewagen door ontelbre marmre boogen
 En cerepoorten, voor de dierbre Vreê geflicht;
 Terwyl al 't nachtgefpuis voor haare vaanen zwicht.

*tot het ein-
 de des oor-
 logs te
 volgen.*

*Aan-
 fpraak
 aan
 de Neder-
 landfche
 en Engel-
 fche inge-
 zetenen.*

O Vaderlanders, ô beroemde Batavieren,
 Zo dier verbonden aan d'Oranje veldbanieren;
 En gy, ô Britten, die, verlost van 't slaafs geweld,
 Uw recht en godsdienft ziet herleeven door den Held,

Begunſtigt myn gedicht ! doorluchte nagebuuren,
 Laat alle uwe oevers, die de Noordsche golven ſchuuren;
 En 't witte krytgeberg't dat vader Nereus groet,
 Wanneer zyn zeegeſpan, omſingelt van zyn ſtoet,
 Den ſleep der Watergoôn, en zwemmende Najaden,
 De bruine baaren klooft, op 't maatgeſang der daaden
 Van dezen Oorlogsgod, den Atlas van uw' troon,
 Eerbiedig ſchaatren en weêrgalmen op myn toon!

De Koning Jakob, die zyn vorſtelyke ſtaaten,
 Het Britſche ryksgezag, lafhertig had verlaaten,
 Was met een klein gevolg aan Vrankryks kuſt geland.
 De groote Lodewyk ontfangt den eedtverwant,
 Den medeſtander van zyn zaak, met alle blyken
 En tekenen van eere en achting in zyn ryken.
 Uw ongeval, zo ſpreekt de Franſche Vorſt, uw ſmert,
 Doorluchte Troongenoot en Broeder, treft myn hert.
 Ik hoorde, doch met leet, uw rampen, die my drukken:
 Maar ſchoon het nootlot ons beſtormt met ongelukken,
 Het voegt geen cedle ziel te ſuffen in dien nood;
 O neen! een moedig held, beledigt, ſchroomt geen dood,
 Maar waagt zyn leven om zich van dien hoon te wreeken.
 Ik zal u hulpzaam zyn: myn trou is u gebleeken.
 Myn heir, myn oorlogsvloot, myn geld, myn onderdaan,
 De bloem van Vrankryks volk biede ik u willig aan.
 Wy zullen u de kroon weêr drukken op uw haaren,
 Endwingen 't Britſche volk, door magt van oorlogſchaaren,

Koning
 Jakob
 word, na
 't verlaa-
 ten van
 zyn ryk,
 met alle
 blyken
 van gene-
 gentheid
 aan 't
 Franſche
 hof ont-
 fangen.
 Lodewyk
 de xiv
 beklagt
 zyn onge-
 val,

en beloof
 hem by-
 ſtant,

Om snel te vliegen op uw wenken en geboën :
 Dat zweere ik by myn staf, myn zetel en myn kroon.
 Verlaat u op myn woord, myne eeden en myn degen.
 Maar laat ons t'zamen raad in zulk een voorval pleegen,
 En scherpen ons vernuft. 't gewigt van deze zaak
 Eifcht keurig overleg. ik vlam met u op wraak.
 Wy moeten u voor eerst weêr op den rykstroon voeren,
 En straffen die de rust van uw gebied ontroeren,
 Rebellen, die, door twist en ongehoorzaamheid,
 Zich schuldig maaken aan gequettste Majesteit.
 Onze aanslag is door hen gestuit : zy zullen lyden,
 En wy vereenigt voor de kerk van Rome stryden.
 Gy ziet, ô Broeder, dat Europe, aan allen kant
 Geblikfemt, door de vlam der oorlogstoortfen brand.
 Myn Heirvoogd zegepraalt in Duitschland, daar de steden
 En sterke vestingen, met recht en reên bestreden,
 De wapens kussen, en zich buigen voor myn magt.
 k Heb onder 't Fransch gebied alreê de Palts gebragt.
 Nu trekt myn leger op om Neêrland aan te vallen.
 Het stormgevaarte dreigt vorst Karels hooge wallen,
 Die Don Antonio als Opperhoofd bewaakt,
 Gesterkt met Hollands magt. hou moed; de tyd genaakt,
 Vervolgde Vorst, dat ik uw zaaken zal herstellen,
 En door myn sabel uw bestryders nedervellen.
 Stel u geruft: myn hof, myn vorstelyk paleis
 Verstrekke uw toevlucht in den nood. ik zal naar eifch,

*Hy be-
 roemt
 zich over
 't onder-
 brengen
 van den
 Palts,
 en dreigt
 de Spaan-
 sche Ne-
 derlan-
 den.*

Gelyk 't een Koning voegt , uw Majesteit onthaalen ,
 Uw hert vervrolyken en streelen in myn zaalen ,
 En trachten 't kroonverlies te bannen uit uw zin.
 Gy zyt my welkoom met uw Prins en Koningin.

Uw edelmoedigheid , zegt Jakob , verft myn kaaken ,
 Grootmagtig Koning , die , van heilig vuur aan't blaaken ,
 De Roomsche kerk beschermt door wapens en beleid :
 De Faam heeft lang uw lof door 't aartryk uitgebreid ;
 Gy stort uw vyand als een bliksem op de lenden ,
 Wanneer gy draaft aan't hoofd der ftrydende oorlogsbenden.
 Wat sterkte beeft niet voor uw stormgeweld ? wat muur
 Word niet verflonden door uw alverterend vuur ?
 Gy blyft onsterfelyk , Prins , door duizend groote daaden :
 Maar boven al uw deugd verfiert uw laurebladen.
 Uw yver , die zo trou ons heiligdom verweert :
 Uw zuiver kerkgeloof , dat ketteryen keert ,
 En arbeid om dat kaf te wannen uit uw fteden ,
 Tot fchrik van 't ongelooft : uw zuivere gebeden
 Voor 't Roomsche kruisaltaar : uw edelmoedigheid ,
 Uw mededogen , dat voor 't recht der volken pleit ,
 En fchenkt den vluchteling uw prachtig hof tot woning ;
 Zyn waare tekens van den Chrifteykften Koning ;
 Een eernaam eigen aan den grooten Lodewyk.
 Een Godheid heeft my zelf gezonden naar uw ryk.
 Hoe zal myn dankbaar hert , ô voorbeeld aller helden ,
 Uw gunft erkennen , en uw weldoen weêr vergelden !

*Jakob be-
 tuigt zyn
 dankbaar-
 heid aan
 den Fran-
 fchen Ko-
 ning,
 ftreelt zyn
 ooren
 door lof-
 tuizingen,
 en haalt
 zyn oor-
 logsroem,*

*en andero
 byzondere
 dengden
 en hoeda-
 nigheden
 op.*

Gy bergt my in den nood met gemalin en zoon.
 Maar wat vermag , helaas , een Koning zonder kroon ?
 Hier zwygt de Britfche Vorft , terwyl de Franfche heeren ,
 De Prinffen van het bloed , hem , als hun Koning , eeren ,
 Met al zyn hofgevolg , door Lodewyks geboôn.

*De dichter be-
 fchryft de
 pracht der
 franfche
 Hofpalei-
 zen.*

Nu wordge , ô Jakob , na 't verlaaten van den troon ,
 Onthaalt in 't Franfche ryk , verheerlykt door kasteelen ,
 Door hoofdgebouwen , die 't gezigt der volken ftreelen ,
 En hofpaleizen , van Vorft Lodewyk geflicht.

De zaalen melden wat haar bouheer heeft verricht.

*De fchilder-
 kunft
 ver-
 toont
 de ftaet en
 krygsbe-
 dryven
 des Ko-
 nings ;*

De kunft vertoond alom zyn ftaet- en oorlogszaaken ,
 Gemaalt op doeken , die van goud en zilver blaaken .
 Daar ziet men 't borftbeeld van den Koning op 't pannel ,
 Als Alexander door Apelles kunftpenfeel ,

Naar 't leven afgebeeld , gehult met laurekranffen ;
 De zon befchijnt zyn kruin met fchitterende glanffen .
 Hier draaft hy voor zyn heir op 't moedig oorlogspaad
 In 't blinkend krygsgewaad met uitgetogen zwaard .

Gins beukt zyn stormgevaart de rykbemande muuren
 En fterke fteden van zyn dappre nagebuuren .

*die by
 Apollo ,*

Om hoog ver-
 toont de Vorft Apol , die Pithon dood ,
 De landplaag velt , en rukt de waereld uit dien nood ;
 Hy rekt de taaje pees vol gramfchap met zyn handen ,
 En jaagt het monfterdier den fchicht door d'ingewanden .

*Neptu-
 nus ,*

Aan d'andere zy verbeelt hy 't Hoofd der Watergoôn ,
 En zwaait den drytand op zyn fchulp , Neptunus troon .

D'ont-

D'ontroerde zee bedaart en legt haar hoogmoed neder.
 Eool de Windvoogd dryft eerbiedig op zyn veder
 Met al zyn hofgezin ; die Koning leeft zyn pligt,
 En wat hem ftaat te doen , uit Lodewyks gezigt.
 De ryksvloot ftuift door zee en ploegt de zoute baaren.
 Daar werpt hy , als Jupyn , beftuwt van Hemelfchaaren,
 Den blikfem uit zyn vuift ; hy rolt den donderkloot ,
 En treft zyn weêrparty : zo word zyn roem vergroot,
 Door 't vleiende penfeel der hoofche kunstenaaren.
 De gulde rykstroon ruft op marmere pilaaren
 In 't midden van de zaal , bezaait met diamant
 En eël gefteente , dat de kamer fteekt in brand.
 De zetel kraakt van goud : hier zit de Vorft verheven,
 Als hy 't Gezantschap , naar 't gebruik , gehoor wil geeven,
 Of vreemde Prinflen in zyn heerschappy verwacht.
 De milde Rykdom zaait haar kostlykheên en pracht
 Door 't koninklyk paleis. het goud bekleed de daken.
 De bruid van Tithon fiert de roodgeverfde kaaken,
 En hult haar vlechten in de tinnen van 't gebou.
 Hier fchuiltge , ô Jakob , met uw koninklyke vrou,
 Dit prachtig hof verbeelt een herberg van de Weelde:
 Die hier van tyd tot tyd haar blyde reien teelde :
 Een woonplaats van de Vreugd ; een hof dat nimmer treurt,
 Maar eeuwig vrolykheid voor fufferyen keurt :
 Daar Welluft en Vermaak ontfluiten hun toneelen :
 Het vleiende muziek der hoofche maagdekeelen,

*en Jupiter
vergeleken
word.*

*De Ko-
ninklyke
troon be-
fchreven.*

*De daken
blinken
van goud.*

*Vermaak-
lykheden
van 't
Fransche
Hof.*

*in mu-
ziek.*

Haar

Haar zoete toeverzang en vriendelyke toon
 Verzetten hier den rou om 't derven van uw kroon.
 De dans en 't snaarespel verlustigen de zinnen.
 Prinssessen, opgetooit als hemelsche Godinnen,
 Verschynen hier ter feest; en dryven door 't paleis
 Op vlugge voeten, daar zy volgen naar den eisch
 De toonen van de snaar: elk toont om stryd haar gaaven;
 Maar laat ons niet te hoog, ô hooffsche poppen, draaven;
 Nooit is de kunst volmaakt, 't ontbreekt of hier of daar;
 Elks oordeel te voldoen in d'oesening, valt zwaar.
 Een Momus zal vol schimps uw dansgebaarden laaken,
 Indien hy by geval uw schoenen maar hoort kraaken;
 Gelyk hy Venus zelf bespotte op 't feest der Goôn.
 en toneel-
 spelen. Toneelspel streelt hier herte en ooren, dat zo schoon
 En heerlyk zich vertoont, en elk met recht moet looven;
 Want Vrankryks schouburg gaat alle andre ver te boven.
 Hier word de Dichter door Apollo zelf gekroont:
 't Zy hy de driften van een blaakend hert vertoont
 En leert een minnaars tong de minnewonden klaagen,
 Of geestig vryen, om zyn schoone te behaagen:
 Die voelt haar ingewand reeds door zyn zucht ontroert.
 't Zy hy de Dapperheid op 't hooge schouburg voert;
 Of geesselt het gemoed der woedende tirannen;
 Of d'Edelmoedigheid in hooggebore mannen
 Met grootse vaarzen roemt. maar ach! wat schrik ontstelt
 De ziel, wanneer een Vorst, een Koning, door 't geweld
 Van

Van 't wisselbaar geval, ten spiegel aller Grooten,
 Word van den troon gebonst, en in zijn graf gestooten!
 Zo sneuvelt Mithridaat, gewond door 't moordgeweer:
 En Agamemnon stort in 't bloed voor 't altaar neêr.
 Doch 't is onnodig door toneelspel u te leeren,
 Hoe 't rad van voorspoed draait, hoe d'aartsche zaaken kee-
 Dat heeft uw levensloop, ô Jakob, afgebeeld, (ren:
 En gy hebt ook uw rol van Koning uitgespeelt:
 Verzet uw troonverlies in deze vreugdezaalen.
 Maar laat ons niet, o Nimf, in Vrankrijks hof verdwaalen;
 Verstout u niet te ver dat doolpad in te slaan:
 Geen Ariadnes draad wyft u den uitweg aan.
 Begeef u weer te veld, by 't steeken der trompetten,
 By 't roeren van de trom, by 't baldren der musketten,
 By 't barsten van 't metaal, en 't knarsen van 't geweer.
 Gelei myn wapentoon, ô Vader Febus, leer
 Myn Klio naar den eisch den lof der helden maalen,
 De wondre daaden van haar Oorlogsman verhaalen.
 De Vorsten pleegen raad. de Lelykoning tracht
 Prins Jakob weêr in 't ryk te voeren door zyn magt.
 Hy mant zyn schepen met de bloem der oorlogslieden
 En Grooten van zyn ryk, die Stuart zal gebieden,
 Als opperhoofd, in 't veld. de zeeman toont zyn vlyt,
 En maakt de zeilen klaar. elk wapent zich ten stryd.
 De stranden krielen van matroozen en soldaaten:
 Men ziet ze wel gemoed hun vaderland verlaaten.

De dichter vermaant zyn Nimf het hof te verlaaten, om weder tot haar oorlogsfloot te keeren.

En roept den Zanggod aan.

Lodewyk vermaerdigt zyn vloot.

Zoo gaat het leger t'scheep gemoedigt door de trom.

Neemt afscheid van Jakob

Vaarwel , zegt Lodewyk , vecht voor ons heiligdom ,

Uw recht en kroonbelang ; begeef u op de baaren.

Maar laat ons 't offer eerst ontsteeken op d'altaaren ,

ô Broeder , en ons heil bevordren door gebeên :

Dan gespen wy te zaam de wapens aan de leên.

En raad hem naar Ierland te zeilen.

Gy moet uw kielen naar de kust van Ierland wenden ,

En ik naar Neêrland my begeeven met myn benden.

Vervolg den muiter die uw wetten wederstaat ,

Terwyl ik d'oorzaak zal verdelgen van dat quaad.

Zo spreekt de Fransche Vorst , om Jakobs moed t'ontsteeken.

Roomsche godsdienstplegingen der Vorsten,

De Vorsten treden naar den tempel om te smeeken.

De gansche hofsleep volgt , en werpt zich op den grond.

De Bisschop grypt den kelk , geheiligt door zyn mond ,

Hy slaat zyne oogen door de kerkzaal heene en weder.

Hy kruist de borst. hy zucht , en knielt eerbiedig neder

Voor 't opgepronkte altaar , waar op 't gekruiste beeld

voor 't vertreck des Konings,

Van God , den Heiland , rust. de tempelzanger queelt.

Men hoort de kooren op de gallery van boven

Den naam der Heiligen en Jezus moeder looven.

De lofgalm klinkt door 't koor. nu staat de priester op ;

Hy keert zich om , en bied den gulden offerkop ,

En Christus leden , in 't gewyde goud besloten ,

Aan bei de Koningen , gezwore kerkgenooten.

die na 't eindigen der plegtigheden

De dienst word eindelyk voltrokken door 't geluid

Van heilig kerkmuziek. men stapt ten tempel uit ;

En

En d'oude Koning maakt zich vaardig met zyn knechten
 En lyfwachtbenden om den schoonzoon te bevechten,
 En naar het Iersche ryk te zeilen met zyn vloot.
 Hy kust voor 't lef den zoon. hy groet zyn echtgenoot: *zijne ge-*
 Terwyl de Koningin met traanen in haare oogen *malin*
 Hem aanspreekt, door 't vertrek van heur gemaal bewogen. *begroet.*
 Doorluchte Prins, doordien het nootlot ons bestryd, *Afscheid*
 Het woedende ongeluk myn vreugde, uw rust, benyd, *der Koningin.*
 En dwingt u voor ons recht de wapens aan te vatten,
 Om voor de ryksvoogdy, de koninklyke schatten,
 De kroon, en sceptor, ons ontwongen door geweld,
 Uw dierbaar heldenbloed te waagen in het veld,
 Moet ik in zulk een staat uw afzyn wel gedoogen:
 Gy gaat, maar laat uw hand voor 't lef myn traanen droogen;
 Zy zyn getuigen van myn droefheid en verdriet:
 En schoon gy my begeeft myn hert verlaat u niet:
 Uw ega volgt u met haar zuchten en gebeden:
 Vaarwel, betriomfeer de wederwaardigheden,
 Ons door de vyantschap van 't nootlot opgelegd:
 Vecht voor den godsdienst, voor ons ryksgebied, en 't recht
 Van uwen zoon: aanschou de trekken van zyn wezen,
 Gy zult het vorstlyk bloed noch uit zyne oogen leezen
 Van Stuarts ouden stam, beroemt door deugd en eer:
 Hy is uw waare telg en echte zoon, myn Heer.
 Hier zwygt de Koningin, zy zucht en droogt haare oogen:
 Maar of de mond niet veinst, en waarheid spreekt of logen,

Dat weet d'alziende God, die 't hert der menschen ziet,
En onzen handel uit zyn hemeltroon bespied.

*Jakob
verlaat
het hof.*

De Vorst begeeft zich naar den oever, daar de schepen,
Gereet om 't oorlogsvolk naar d'Iersche kust te sleepen,
Met volle doeken hem verwachten aan de ree.

*steekt in
zee,*

Men wind het anker op. de Koning steekt in zee,
Begunstigt van den wind. men ploegt de pekelvelden
En Nereus akkers met een vloot vol oorlogshelden.
De steven bruischt door 't zout, en klooft den Oceaan.
Men zeilt by 't zonnelicht en 't schynen van de maan.

*en land in
Ierland:*

De wakkre vlooteling, begunstigt van de baaren,
Ziet eindelyk de kust van Ierland onder 't vaaren.
Men groet de stranden met een vrolyk kryggeluit
Van 't klinkende metaal. men werpt het anker uit.
De krygsknecht word ontscheept. men loft de legerpaarden.
De kielen raaken leeg. men plant de veldstandaarden
Op d'oevers van de zee voor 't oog van God Neptuin.

*Blyfchap
der Ier-
sche rebel-
len over
zyn aan-
komst:*

De wederspanning beklimt de hooge kruin
Van 't Iersche strandgebergte om Jakobs vloot te groeten.
Een ander kust aan zee de koninklyke voeten.
En knielt eerbiedig voor den ouden Stuart neêr.
Men grypt de wapens aan. gansch Ierland, in 't geweer,
Verbind zich door den eedt aan Vrankryks Lelyvaanen.

*Tyrkonel,
wiens hoe-
danighe-
den hier
beschreven
worden.*

De Landvoogd Tyrkonel, het hoofd der onderdaanen
Van 't wederspanning ryk, die felle stokebrand
Van 't vinnig landkrakkeel, de kracht, de rechte hand

En

En ftut van 't muitgespuis, door yver aangedreven
 Voor 't Roomsche bygelooft, verpand zyn goed en leven
 Ten dienft van Stuarts ftaf: hy arbeid op 't gemoed
 Der Ierfche Grooten, en vermeedert Jakobs floet
 Door kuiperyen en beloften van beloning,
 Hy roemt den ouden Vorft, en vloekt den nieuwen Koning.
 De Roomsche tempelier zet ook zyn krachten by,
 En krygt het domme volk door droomen op zyn zy.
 't Ontbreekt zyn herffens aan geen vonden, om de zinnen
 Van 't bygelovig volk door logentaal te winnen.
 Hy vliegt in 't midden van de grimmelende fchaar.
 Ontwaakt, zo fpreekt de paap, de vryheid loopt gevaar
 Van ons aaloud geloof, ô Roomsche kerkgezinden,
 Ik zal u wonderen verhaalen, hoort myn vrienden.
 Zo dra de dageraat het blyde morgenlicht
 Aan d'Ooferkimme ontftak, ontfloot ik myn gezigt;
 Ik ftapte van de koets, en fchoot met plegtigheden
 Myn heilig misgewaad eerbiedig aan de leden.
 'k Begaf my naar de kerk, en knielde voor 't altaar:
 Maar wierd een vreemde zaak, terwyl ik bad, gewaar.
 Ik heb de Heiligen, ons kerkfieraad, zien weenen,
 Mariaas beeltenis tot driemaal hooren fteenen;
 Haar traanen rolden langs myn heilig offerkleed.
 Maar 't bleef hier noch niet by: een galm, een naare kreet
 Ontroerde 't heiligdom, en klom allengks van onder
 Naar 't koor: 't gewyde ftof, de doodbus klaagde; (o wonder!

*zweert
 hem trouw
 en ver-
 meedert
 van dag
 tot dag
 zynen
 aanhangk.*

*Bezigde-
 den en
 verrich-
 tingen
 der Room-
 fche gee-
 fteykheid;*

*die door
 logenver-
 tellingen
 en ver-
 dichte
 wonderen.*

De lyken loofden in de graven zucht op zucht.
 Ik vloog al bevende uit den tempel op 't gerucht.
 Dit voorfpook spelt geen goed. de Godsdienst is in lyen.
 Bevryd ons Roomsche altaar voor snode ketteryen.
 Verdient uw zaligheid door zulk een heilzaam werk.
 Bevecht het ongeloof; ja sneuvelt voor de kerk.

*de bygelo-
vigen mis-
leid, en in
Jakobs
belang
wikkelt.* Zo weet de wicelaar den mensch in slaap te wiegen,
 En door verdichtfelen d'onnooslen te bedriegen.

Elk zweert den Koning trou. men houd de steden met
 Den Ierschen gunsteling en Vrankryks magt bezet.
 Men paait den legerknaap met geld en Fransche schyven,
 Om door die zenuwen den moed van 't volk te styven.
 Men woelt, men draaft, men werkt, en yvert voor 't belang
 Der kerke en Jakobs zaak. men zweert den ondergang
 Van WILHEM en die 't recht verweeren van zyn kroning.
 Bestryders van uw Heer, wat reden, wat verschoning
 Rechtvaardigt uwe zaak, uw doen, dat elk bespot?
 Uw brein besluit het werk, maar d'uitflag hangt van God
 En zyn bestiering af: zyn oog bewaakt de vroomen.
 De Koning WILHEM hoeft voor geen gevaar te schroomen;
 Een wacht van Engelen bestuwt dien Oorlogsheld;
 Beschut hem voor verraad, voor laagen en geweld:
 Zyn kroonrecht rust op 't recht van Gods gewyde altaaren.

*De dichter
begeeft
zich met
zyn Zang-* Wel aan myn Zangnimf bruifch nu moedig door de baaren
 Van Ierlands oevers naar 't gewest van Albion.
 Een Godheid prestme voort. hoe heerlyk schynt de zon!

Hoc

Hoe gunftig blaaf de wind in myn gezwolle doeken! heldin naar En-geland,
 Geen vogel vliegt zo snel. wy moeten 't eiland zoeken,
 Waar op de fchoone ftad van Londen zich verthoont,
 Daar WILHEM HENRIK heerfcht, door Gods befluit gekroont.

't Gaat wel: ganfch Ierland is verdwenen uit myne oogen.
 Ik zie Britanjes kufft, en duizend zegeboogen,
 Eerpoorten en tropeen, van 't volk door 't ganfche land,
 Ter eere van den Vorft, die 't ryk behield, geplant.
 Myn Klio ftap aan land, begeef u naar de zaalen
 Van 't koninklyk paleis, daar duizend Ridders praalen
 In 't blinkende gewaad, hoofdzuilen, die den troon
 Van WILHEM fchraagen, en de koninklyke kroon en beveelt haar de daaden van Koning WILHEM op te zingen.
 Hem fchonken, om zyn deugd naar waarde te vergelden:
 Gy moet de daaden van dien grooten Mavors melden:
 Steek, fteek de krygstrompet van 't een aan 't andere oord,
 Braveer de toonen van de vlugge Faam, vaar voort.

De Koning WILHEM had gezanten afgezonden,
 Om zyn verheffing aan Europe te verkonden:
 Elk hoort eerbiedig en verheugt de tyding aan,
 En zweert met goed en bloed den Held ten dienft te ftaan, De Vorften van Europe wenfchen door brieven den Koning veel zegen met de kroon, en beloven hem byftant tegen zyne vyanden.
 En Lodewyks geweld te ftuiten door den degen:
 Zo fchryft men aan den Vorft, en wenfcht hem heil en zegen.
 Hy bout de gronden van zyn nieuwe heerfchappy
 Op miltheid, en beloont zyn hofftoet naar waardy.
 Hy fchenkt eertitelen aan mannen die 't verdienden:
 De ryke gift vermeert den aantal zyner vrienden. Hy

Hy neemt door geen geweld het hert der menſchen in;
 Maar yder pleegt geruſt den godsdienſt naar zyn zin.
 Hy arbeid om den twiſt te bannen uit de kerken,
 En door eendrachtigheid het waar geloof te ſterken.

*Verrich-
 tingen
 van den
 Koning in
 't ryk.*

De ſchattingen, wel eer van Jakob ingeſtelt,
 Om door de beurs van 't volk en 't burgerlyke geld
 Zyn ſnode tyranny te ſtyven in de ryken,
 Schaft ſtraks de Koning af. hy doet zyn oordeel blyken
 Door 't ſpreken in den raad. elk roemt zyn eël vernuft,
 Dat in zo groot gewigt van zaaken nimmer fuſt,
 Maar altyd wakker, door beleid en ſchrandre vonden,
 Zyn zetel voor 't geweld verzekert. duizend monden
 Gewaagen van zyn lof. men roept in 't openbaar
 Den kryg met Vrankryk uit. men zend de ſchepen naar
 De kuſten, om in deez' gevarelyke tyden
 Den Franſchen onderſtant aan Jakob af te ſnyden;
 En Herbert word die laſt, als zeevoogd, opgelegd:
 De Ryksraad viſcht naar geld en middelen, om 't recht
 En 't Britſche kerkgeloof door wapens te verweeren.
 Men ruſt de vlooten uit op 't koninklyk begeeren,
 Om zich te voegen by den ſtrydbren Batavier,
 En trou vereenigt door die dubbele zeebanier
 De ruſt van ryk en ſtaat in 't kruiffen op de baaren,
 Ten trots van Lodewyk, kloekmoedig te bewaaren.
 De Schotſche landgenoot, zo ſtrydig in 't begin,
 Verklaart zich ook in 't einde, en haalt den Koning in.

De

De muiter , die den Vorst tracht tegens 't hoofd te stooten, Muitelingen gevangen.
 Betreurt zyn wrevel , in den kerker opgeslooten.

Het achterdenken wyft de trou of ontrou aan ,

En leert recht taffen hoe de burgerpolffen slaan :

Want Jakob had in 't ryk veel vrienden nagelaaten ,

Zyn eensgezinden , die den waren godsdienst haatten :

Zyn gunsteling brout noch in 't heimelyk verraad.

't Bedrog , zo listig , momt het vyandlyk gelaat

Met schyn van vrientschap , om zyn boosheid te verrichten,

Maar 't schrander oordeel werkt om 't masker af te lichten.

De schennis word ontdekt. het quaad ontfangt zyn straf,

En schopt, in plaats van loon , den meester in zyn graf.

Een ander slingert aan een galgkoorde , onbegraven,

Gebraden in de zon , tot spys van gier en raven:

Maar die zyn schuld bekent , en zich ter aarde buigt,

Door WILHEMS deugden van zyn schelmstuk overtuigt,

En voor den Koning zich verklaart, behoud zyn leven:

Zyn zachte geeft scheidt lust in feilen te vergeeven.

Zo stuitmen 't ryksgeweld , en alles raakt in rust.

De gloed van staatgeschil word door den tyd gebluscht.

De Vorst besluit in 't einde aan 't hoofd der oorlogsknech- De Koning

In 't wederspanning ryk te stryden voor zyn rechten: (ten, besluit

De schrandre geeft heeft lang ten dienst van staat , van kerk naar

En burgerheil geslaaft; nu zoekt zyn fabel werk: Ierland

De nood vereischt zyn hulp. men kan 't geweld niet keeren.

De ryksrebellens , die vorst Jakobs wreetheid eeren,

Vermeerdren in getal. het oproer groeit gezwind :
 Gelyk de Noordzee, die, geflingert van den wind,
 In eenen oogenblik met opgezwolle baaren
 Tot aan 't gesternte ryft, tot fchrik der waterschaaren.
 Hier dient geen tyd verzuimt. het leger wacht den Held :
 De zaak word door zyn komfte en byzyn beft herstelt :
 Hy groet de Koningin : hy fpreekt de Britfche Raaden :
 De Vaders, in 't gemoed van droefheid overladen
 Om 't hachchelyk vertrek, een optogt vol gevaar,
 Staan wel zyn aanflag toe, maar elks gezigt ftaat naar :
 De vrees ontroert den geest : het waagen van zyn leven,
 De ziel van 't gansche ryk, doet yders leden beeven.
 Gemeente en Adel zucht. Maria boven al
 Besterft, haar boezem klopt, beducht voor ongeval.
 Wie hoort haar lefte rede en affcheid onbewogen ?
 Wie ziet den jongften kus, en blyft hier droog van oogen ?
 Gy gefpt de wapens aan, zo fpreekt de groote Vrou,
 Gy gaat dan weêr ten ftryd, en laat my hier in rou.
 O koninklyke ftaat, ô hooge waardigheden,
 Hoe word uw ruft ontrufft, uw luifter fteets beftreden
 Van 't nydig nootlot, dat ons vorftelyk geflacht,
 Gelyk een fchaduw, volgt ! de kroon, zo hoog geacht,
 Zo dierbaar in ons oog, valt laffig om te draagen.
 Een hooggefticht paleis moet worftlen met de plaagen
 Der felle winden ; daar een laage boumans hut
 De luchtorkaanen trotft, voor 't ftormgeweld befchut.

*en neemt
 affcheid
 van de
 Koningin
 en Ryks-
 raaden.*

*Mariaas
 klagte
 over 't
 vertrek.*

Ver-

Vergeefme , waarde Prins , indien ik , tot een teken
Van ongeveinsde min , in zuchten uit moet breeken.
De klagten , die men looft verlichten ons gemoed:
Gy wapent u voor 't volk , maar waagt uw eigen bloed.
Ach , mogt ik , neffens u op 't moedig ros gestegen,
't Geweld bevechten , of , begunstigt door Gods zegen,
De lauren aan uw zy wegdraagen uit den slag,
En deelen in uw roem op dien gewenschten dag !
Vergunme dat ik zelf aan 't hoofd der lyftrouwanten
Uw lyf bescherme voor 't gevaar aan alle kanten
Van 't rookende oorlogsperk : maar word uw borst door 't
Getroffen , of door 't loot van 't dodelyk metaal; (staal
Dan zal ik , in 't gezigt van alle uw ruitervaanen,
Uw wonden zuiveren door 't plengen van myn traanen,
En op uw legerkoets verbinden met myn hand :
Myn hert , zo vast verknocht aan 't uwe door den band
Van 't huuwlyk , en den knoop der liefde , kan niet scheiden:
Maar mag ik u , myn lief , in 't vechtperk niet geleiden,
Vergun my eene beê , hebt gy my ooit bemint :
Denk dat ik ben uw vrou , maar Koning Jakobs kind :
Ik vrees voor uw gevaar en 't vaderlyke leven :
Gy moet in dezen staat my blyk van liefde geeven :
Verschoon u zelve doch , myn Prins , en Stuarts bloed :
Natuur en huuwlyksmin ontrusten myn gemoed :
Indien ik u verloor ik zou myn boezem scheuren ,
En , zo myn vader bleef in 't stryden , eeuwig treuren :

Maak dat ik geen van beî beklage in zulk een nood :
 Draag voor myn vader zorg, en geef u niet te bloot.

*De Vorst
 vertrouwt
 haar,*

Stel u geruft, zo spreekt de Koning, staak uw klagten.
 Het vorstelyke woord speelt noch door myn gedachten,
 Dat ik u gaf, eer 't lot ons voerde op Stuarts troon ;
 Toen zwoer ik by myn staf, nu zweere ik by myn kroon:

*belooft
 den Vader
 in 't stry-
 den te
 verschoo-
 nen,*

Ik zal uw vaders ziel behouden, kan 't geschieden.

*kieft negen
 Ryksraa-
 den voor
 de Konin-
 gin,*

Gy ondertuffchen zult, als Ryksvoogdes, gebieden
 Met negen Raaden, door beleid en geest vermaard :
 Winchester, Devonshire, en Danby, trou van aard,
 Penbroke, en Nottingham, en Monmouth, braave mannen,
 Die zullen onder u den hoogen ryksraad spannen,
 Met Lowther, Ruffel, en Marleborough, al t'zaam
 Pilaaren van myn troon, my waard en aangenaam.
 Zy zullen ongeveinst u trou en bystant zweeren,
 In nood beschermen, en de rust van 't volk verweeren,
 Het recht handhaven, en 't geloof, ons waardste pand,
 Voor 't Roomsche kerkgeweld beschermen door verstand.
 Vaar wel myn tweede ziel : de Goddelyke zegen
 Besproeije dit gewest, gelyk een vruchtbre regen,
 Op dat de kerke en 't ryk gewenschte spruiten schiet :
 Gods geest geleide uw geest, terwyl gy 't volk gebied :
 Zo moet door zyn besluit myn degen zegepraalen,
 Myn vyands hoogmoed voor zyn almagt nederdaalen,
 En ik, weêrkeerende na 't einde van myn reis,
 Maria welvernoegt omhelzen in 't paleis.

Zo scheid de vroomen Vorst, geleid van Britsche Grooten,
 Krygshoofden, Edelliën, manhafte togtgenooten,
 Trouwanten en staffiers. Maria zoekt geen rust,
 Schoon moeder Thetis bron 't vermoeide daglicht bluscht:
 Zy waakt, daar yder slaapt, met onvermoeide leden:
 't Godvruchtig hert barst uit in vierige gebeden:
 Zy smeekt den waaren God om hulp, zy knielt in 't stof.
 O spiegel van de deugd, hoe melde ik best uw lof!
 Volgt, volgt haar voorbeeld na, gy hooggebore zielen,
 Zy leert u voor 't altaar eerbiedig nederknieten.
 En gy, beroemde Prins, begeeft u naar de zee,
 En voert den zegen door Mariaas vroomheid meê.

By Chester legt de vloot, voorzien van zeegezellen,
 Van voorraad, vracht en geld. de witte doeken zwellen.
 De masten pronken met de Britsche watervaan.

Men steekt de zeeklaroen. men doet de trommen slaan.

De Koning treed aan boord. de vlootelingen woelen,

En slaan de hand aan 't werk, terwyl de winden koelen,

En wakkeren in 't zeil, op Eolus bevel.

't Gezigt verliest de kust. men zeilt gezwind en snel.

Maar 't nootlot schynt myn Held den zeetogt te benyden,

Met voor een wyl zyn hoop van voorspoed af te snyden.

Een donkre nevelwolk verspreid zich onverwacht,

In 't vaaren, over 't zout, voor 't naaken van den nacht,

En houd de stralen van de dagtoorts opgesloten:

Men leert de stuurliën in dien nood door tekenschooten

*en gaat by
 Chester
 's scheep.*

*Mist op
 zee;*

*die de
 vloot in
 groot ge-
 vaar
 brengt.*

De t'zaamgevoegde vloot te myden op 't geluit.

De mist verblind elks oog. het ziet'er deerlyk uit.

Men kan het wezen van zyn makker niet beschouwen.

Men werpt het anker uit, Men voelt, men tast, men kruipt langs 't schip om d'ankertou-
Te zoeken, en de kiel te hechten aan den grond. (wen

blyft den nacht over leggen, De nacht verschynt. elk wacht met smert den morgenfond.

Zo dwaalt d'Oranje Zon in 't duister op de baaren;

Tot Gods voorzienigheid de dampen op doet klaaren.

gaat met het aanbreken van den dag weder 't zeil, De purpre Dageraat, gehult met rozeblaân,

Kruipt vrolyk uit den schoot van vader Oceaen.

De blyde zeeman groet de verschgebore stralen.

Elk spoed zich om op nieuw de zeilen op te haalen.

Een ander wind met vlyt het anker uit den vloed.

De vloot gaat weder 't zeil na ramp en tegenspoed.

en land na drie dagen te Karikfergus. Driewerven had de lucht haar nachtkleet aangetogen,

En d'avontster geplaatst aan 's hemels zwarte boogen;

Als koning WILHEM landde aan Karikfergus kust.

Als koning WILHEM landde aan Karikfergus kust.

De Hertog van Schomberg, Wirtemberg, Kirke, en andere bevelhebbers verwelkomen den Koning. De dappre Schomberg treed den Vorst eerbiedig tegen,

Verzelt van Wirtemberg en Kirke, die den degen

In 't strydig Iersch gewest kloekmoedig droegen, om

De vryheid van 't gemeen, Gods kerke en heiligdom

Te rukken uit den klaauw der helfche dwingelanden.

Het gansche leger groet den Held aan d'Iersche stranden,

En schreeuwt uit eenen mond: zyt wellekoom, leeflang,

Doorluchte Veldheer, tot uw vyands ondergang:

Het leger bewyft

Wy

Wy zweeren u getrou tot in de dood te blyven,
 En zullen met ons bloed deze eeden onderschryven.
 Nooit wierd een legerhoofd met grooter liefde in 't veld
 Ontfangen, en begroet van 't krygsvolk, als myn Held.
 Hy flygt op 't oorlogspaad. hy monstert de geleden,
 En laat ze net verdeelt voorby zyne oogen treden.
 De wapenoefening, de handel van 't geweer,
 Door vlyt aan 't volk geleert, behaagt hem meer en meer.
 Hy loont de wakkerheid der mannen door geschenken.
 Hy pryft de legertucht: zy vliegen op zyn wenken.
 De veldheer scheid vernoegt: hy roept den hoogen Raad
 In 't open veld by een. men arbeid vroeg en laat,
 Op 't koninklyk bevel. de legerhoofden waaken
 En werken, om, tot heil der algemeene zaaken,
 De vyandlyke magt een voordeel af te zien.
 Men dreigt de steden, die, door Jakobs oorlogslieën
 Verdedigt, weigeren naar WILHEMS wet te leeven.
 En gy, ô Ierland, voor veel jaaren hoog verheven
 Door wyze geeften, die gy koesterde in uw schoot;
 Verlieft, verflingert op verftanden, die de dood,
 In weerwil van den nyd, door 't parkement braveerden;
 Beroemd door mannen, die Minervaas priesters eerden;
 (Maar lang is deze kroon gevallen van uw hoofd)
 Verbeeldt een oorlogschool, daar Mavors leerling flooft.
 De wapenklank ontruft het stof der Letterhelden:
 Gradivus voert den toom op uw ontroerde velden.

*vreugde-
tekenen,
en zweert
trou aan
den ko-
ninklyken
veldheer.*

*Hy mon-
stert zyn
troepen,*

*en oefent
dezelve,*

*Oorlogs-
bezighe-
den.*

*Ierland,
in oude
tyden ver-
maard
door ge-
leerde
schryvers,*

*worden
school des
oorlogs,
daar
Mars, op*

Hoe

zyners
krygs-
wigen
gezezen,
zich op 't
vraeffe-
lykſe ver-
toont.

Hoe kraakt de diffel van zyn krygſkaros ! hoe blaaft
De klepper vuur en vlam ten neuze uit ! hoe verbaaft ,
Hoe angſtig vluchten vee en hoeders in ſpelonken !
Elk zwicht, elk aarzelt voor de ſchitterende vonken
Der oorlogsblikfems, die de doller Krygsgod zwaait :
De donder ſchokt zyn koets in 't hollen , dat ze draait
En ſlingert heene en weer. een hofgevolg van ſpooken ,
Door duizend eeden uit den afgrond los gebroken ,
Door vloeken opgepreſt naar boven , treed voor uit,
Of volgt den wagen na met yffelyk geluit.
In zulk een ſtaat verſchynt god Mars. wie zou niet ſchroomen?

Het leger
van den
koning
Jakob
legt aan
de rivier
de Boyne
ontrent
drie uren
van Dro-
geda :

Dicht by Drogeda ſchuurt de Boyne met haar ſtroomen,
Het vruchtbaare Ierſche veld : hier legt het leger van
Den ouden Britſchen Vorſt , verſterkt door 't muitgeſpan.
Hier ſtaan de tenten van de bloem der Franſche mannen ,
Met lelien bezaait , en ſierlyk opgeſpannen.
Hier blinkt de beukelaar beſchenen van de zon ,
En ſpiegelt zich in 't nat der kriſtallyne bron.
De fabels glinfren in de vuift der oorlogſknaapen ,
De helmen op de kruin ; en yder praat in 't wapen.
De veder waait langs 't hoofd. de wind beweegt de vaan
En veldſtandaarden , die langs 't klaare water ſtaan.
Hier gaapt de donderbus die Jakobs vloektrouwanten ,
Bezwangert van de dood , op Ierlands bodem plantten.
Daar briefcht het moedig ros , op ſtryden afgerecht.
Gins klinkt de krygſklaren. 't wacht alles naar 't gevecht.

De

De gryze Stuart rent in 't midden van zyn troepen,
Die hoofd voor hoofd, lang leef de Koning Jakob, roepen.

Wy kennen hem alleen voor onzen Opperheer.

Bepleit dan, zegt de Vorst, myn rechten door 't geweer, Zyn aanspraak aan het zelve.

Indien gy my bemint: de veldslag moet ons scheiden:

Slaat doot, vermoort, vernielt; ik zal u zelf geleiden,

Getrouwe mannen, met myn heirbyl in de vuist:

Wreekt, wreekt myn ongelyk; ja keert, van bloed begruift,

Verwinnaars uit den stryd: ik zal my dankbaar toonen,

Uw dienst erkennen, en uw braave daaden loonen:

Ik zal uw laagen staat verhoogen naar waerdy,

Myn hoender stooten uit gezag en heerschappy,

En gunnen u die plaats: gy zult de schatten deelen

Van hem die Jakobs gunst verwaarlooft door krakkeelen;

Door hulp te bieden aan den schoonzoon, dien ik haat:

Schenkt my den sceppter weêr, ontbloot hem van myn staat

Door uwe dapperheid. 't gaat wel, myn waarde zoonen,

Uw oog belooft uw moed. wy zullen Jakob kroonen

Zo schreeuwt het gansche heir, of sneeven onder 't slaan.

De Koning WILHEM voert terwyl zyn benden aan.

Hoe praat de braave Prins aan 't hoofd der veldbanieren, Optogt van Koning WILHEM.

Geleid van Britten en beroemde Batavieren,

Bestryders van 't geweld, voorstanders van 't gemeen!

De wapenrok bekleed de koninklyke leên;

Zelf door Mariaas hand gestikt met goude draaden,

Ter eere van haar Heer; verheerlykt door zyn daaden,

Op purpre zyde door borduurkunst afgebeeldt.
 Hoe moedig treed zyn ros , dat op den breidel speelt,
 En schuimbekt op 't gebit ! hoe glinstert 's Konings wapen,
 Hoe fluit het om de borst , als waar 't aan 't lyf gefchapen!
 Zo trekt hy naar den ftroom der Boyne wel gemoed
 Den vyand in 't gezigt. hy fpreekt zyn oorlogsftoet ,
 Zyn hoofden hert in 't lyf door prikkelende woorden.
 Indien de laureblaân uw kruinen ooit bekoorden ,
 Ô Nederlanders , die voordezen blyk op blyk
 Van uwe vroomheid gaaft , en hielpt my 't ongelyk ,
 Den landzaat aangedaan, door uwe wapens wreeken :
 Gy die 't uitheemfch geweld, toen Neêrland, half bezweken,
 Moft hygen onder 't juk van Vrankryk, hebt gekeert,
 Ter landgrenze uitgejaagt , in 't veld getriomfeert ,
 En vechtende aan myn zy de zege weggedraagen ,
 Herroept uw ouden moed ; ik zal myn leven waagen ,
 Verzekert van uw trou, u voorgaan , volgt in 't veld.
 En gy , ô Britten , die, gedrukt van 't flaafs geweld ,
 Myn byftant eer verzocht door zuchten en gebeden ;
 Gy , die my dwongt het ftaal te gefpen aan de leden ,
 Toont dat gy dankbaar zyt, ftryd voor uw Koning, vecht
 Voor 't waare kruisaltaar, voor vryheid, wet en recht :
 Nu is de dag van heil , of uw bederf geboren :
 Befchermt uw ruft door 't zwaard , of alles gaat verloren :
 Bevryd uw tempels voor uyttheemfche kettery,
 Uw haardfteên voor geweld , uw krooft voor flaverny :

Uw

*die zyne
benden
aanmoedigt.*

Uw vrouwen hebben u gemoedigt door haar traanen,
 Uw dochters door geweent; en duizend onderdaanen
 Van 't Albionfche ryk al zuchtende u verzelt
 Naar d'oevers van de zee, wanneer gy trokt te veld:
 Zy steunen op uw moed, ô helden, en myn degen.
 Zo spreekt de dappre Vorst, en trekt den vyand tegen:
 Hy zwaait den legerftaf tot driemaal met zyn hand:
 Hy stelt zich zelf in 't spits: hy naakt den waterkant,
 En Jakobs leger, door den veldftroom afgefcheien.
 Des Konings wacht, gedoft met blaauwe lieverciën,
 Ontziende geen gevaer, doorwaad den diepen vloed,
 Waar in de vuurbal fift. het water kan den gloed
 Van 't blakende oorlogsvuur, in 't heldenhert ontfteeken,
 Niet bluffchen. yder peilt, gewekt door 't legerteken,
 De Boyne met zyn voet. elk ploft in 't water neêr,
 Met wapenen bekleed, beladen met geweer.
 De ruitet noopt zyn ros met spooren door de plaffen.
 Held Schomberg fchreeuwt: vaart voort, zo moet men 't heir
 En 't vyandlyk gefpui beftooken op zyn grond. (verraffen,
 Maar ach, ik beef van fchrik! de Koning word gewond;
 Zyn fchouderblad, door 't loot getroffen, verft de ftroomen.
 Hy ftygt van 't paard, en ruft zyn leden aan de zoomen
 Der vloeiende rivier: men ftelpt het bloed met vlyt,
 Verbind de wonde, en hy begeeft zich weêr ten ftryd.
 Maar d'oude Schomberg sneeft in 't harnas voor zyne oogen.
 Dit treurspel wekt zyn moed: hy, door de dood bewogen

*en den
 vyand
 onder
 d'oogen
 trekt.
 Slag by
 de Boyne.
 De lyf-
 macht-
 bende te
 voet be-
 geeft zich
 eerst te
 water,*

*De Koning
 word ge-
 troffen,
 maar
 fchielyk
 verbon-
 den,
 stelt zich
 weder aan
 't hoofd
 van 't
 heir.
 Schom-
 berg snee-
 velt.*

Van zulk een Oorlogsheld, vliegt als een fiere leeuw,
 Verhit op eedle wraak, gevolgt van veldgeschreeuw,
 In 't midden van den drom der ftrydende Ierfche benden:
 Zyn fabel kerft de kruin, en boort door borft en lenden.
 Zo wreekte Eneas kling Prins Pallas dood, door 't bloed
 Te storten over 't veld van Turnus oorlogsfoet.

*De Bevel-
 hebbers
 quytten
 zich elk
 om ftryd,*

Een ry van helden volgt den Koning op zyn togten,
 Vermaart, als Herkules, door temmen van gedrogten,
 En monfters, helfch van aart: elk voert zyn troepen aan.
 Doorluchte mannen, die, verheerlykt door uw daân,
 De waereld ftof verfchaft om uw beleid te roemen,
 Wie zal ik eerft of left in myn gezangen noemen?
 Hier munt elks dapperheid, elks moed op 't heerlykft uit:
 Daar ziet men Wirtenberg, die 's vyands aanval ftuit,
 Den ftroom doorwaden met zyn Deenfche krygsbanieren:
 Hier Ouwerkerk, het hoofd van 's Konings lyffftaffieren,
 Den muiter over 't veld vervolgen, daar hy vlied:
 Gins Kirke, die de bloem van 't Britfche volk gebied,
 Met Taalmitfch voor de ruft van 't ryk kloekmoedig ftryden:
 Men ziet ze reis op reis door Jakobs vaanen ryden,
 Den vyand vellen die hun fabels wederftaat.
 Heer Bentink, op wiens trou de Koning zich verlaat,
 Zo diep in 't vorftlyk hert gefchreven, zwaait den degen,
 En vliegt, gelyk voorheen, de Leliftanders tegen;
 Zyn onverfchrokke moed, met krygsbeleid gepaart,
 Maakt hem van tyd tot tyd de gunft des Konings waard.
 Held.

Held Ginkel, uit het bloed geteelt van 't aadlyk Reede,
 Een flam voor lang vermaard in oorlog en in vrede,
 Beroemt door staatgezag en hooge krygsvoogdy,
 Vecht midden in den gloed aan 't hoofd der ruitery.
 De brave Doeglas houd zyn veldpost naauw besloten.
 En Solms braveert de magt der Iersche twistgenooten.
 De strydbre Sgravemoer en Nassau, nooit versaaft
 In 't vechten, volgen daar de Vorst zyn leven waagt:
 Daar hy zich zelf vergeet in 't midden der gevaaren,
 En denkt alleen om 't recht der volken te bewaaren:
 Daer hy zyn eigen bloed, zo waard, min dierbaar acht
 Als 't heil van Jesus kerk. laat Romulus geslacht
 Hoogmoedig stoffen op zyn helden, die voor dezen,
 Hun vaderland in nood den jongsten dienst bewezen;
 Die 't leven offerden voor 't voordeel van 't gemeen,
 Of d'ingebeelde rust van Rome: hy alleen
 Verdooft de krygsbazuin van zo veel dappre zielen,
 Die streden voor den Staat of onder 't stryden vielen:
 Want bygeloof, noch drift van wanhoop noopt zyn hart,
 Daar hy in 't heetst van 't vuur al d'oorlogsrampen tart.
 Gansch Ierland staat in brand. de vruchtbaare akkers rooken,
 Als Etnaas bergspelonk, in 't ingewand ontstoken
 Door zwaveldampen, van den zouten grond geteelt.
 Het groene veld, bezaait met wapenen, verbeeldt
 Het eiland van Vulkaan, daar grofgespierde reuzen
 Met hamers in de vuist metaale bergstof kneuzen;

*En volgen
 den Veld-
 heer die
 zyn eigen
 leven ver-
 waarlooft,
 om het
 recht van
 't volk, en
 den Gods-
 dienst te
 behouden.*

*Verder be-
 schryving
 van 't ge-
 vecht.*

Terwyl de blaasbalg zwoegt, de schoorsteen rookt, de damp
Den glans der zon bezwalkt. d'een sneeft, tot oorlogsramp
Geboren. d'ander treurt om 't derven van zyn leden,
Door schroot van 't lyf gerukt, door sabels afgesneden.
De moord, ontkerkert, holt langs 't vechterperk hene en weer.
Daar stort de voetknecht by zyn spies of vuurbus neêr,
Gerabraakt door den slag der barstende granaaten.
De kogels booren door de gladgeschuurde platen
In 't drabbig ingewand. (ô dodelyk gezigt!)
De ruiter kust den grond, ten zadel uitgelicht,
Omarmt het purpre veld, en braakt zyn bloed en leven
Door d'ope wonden uit. Drogedaas muuren beeven.
Al 't omgelegen land beweegt zich op 't gedruis.
De bergen scheuren van hun wortels. 't muiltgespuis,
Door Vrankryks magt gesterkt, valt moedig aan in 't stryden.
Men ziet Lauzun aan 't hoofd der Fransche benden ryden;
Hy voert de ruiters aan, en gaat hen dapper voor.
De paardshoef draaft in 't stof, of glipt op 't bloedig spoor.
Men houwt, men stoot, men lost pistoolen en karbynen.
Men ziet den dag door damp en buskruitfmoek verdwynen.
Een wolk van stof bekleed het wezen van de zon.
Hoe loeit de donder van 't vernielende kanon!
De waereld slingert van haar losgeborstene assen,
En zwelgt het laauwe bloed in 't lyf by gansche plassen.
Het weerlicht reis op reis. de bliksem van 't metaal
Verdort de groene spruit, en zengt de velden kaal.

De

De bodem legt bedekt met trommen en trompetten,
 Met pieken, klingen, met pistoolen en musketten,
 In 't vlieden over 't veld geslingert, of door 't loot
 Geklonken uit de vuist. hier spookt de naare dood.
 De lyken groeijen door de fabels op de velden.

Hoe rolt de doodkreet uit den bleeken mond der helden!

De groote WILHEM rent in 't midden van den slag,
 En geeft zyn troepen moed door 't koninklyk gezag.
 De liefde tot den Vorst ontvonkt de legerknechten:
 Zy winnen aan zyn zy, of sneeven onder 't vechten.

*De Vorst
 bevuist
 zich in 't
 heefste
 van den
 slag,*

Vervolgt uw zege, roept de Vorst, de vyand wykt;
 Verzuimt uw voordeel niet, terwyl zyn moed bezwykt:
 Ik zie den slag in 't kort gewonnen, vecht als leeuwen.

*ziet den
 vyand al-
 lenks wy-
 ken, en
 spreekt
 zyn volk
 weêrmoed
 in 't lyf.*

Straks vliegt het leger toe: elk taiftert onder 't schreeuwen
 Den tegenstander, die zyn heldendraf genaakt.

Held Menard, Schombergs zoon, door vaders dood geraakt,

*Graaf
 Menard
 van
 Schom-
 berg hoort
 de doot
 van zyn
 vader, en
 doet won-
 deren in 't
 verstrooi-
 jen der
 vyanden.*

Een vader hem zo waard, verftrooit de Fransche vaanen,

En 't Iersche nachtgespuis: hy mengt zyn brakke traanen,

In 't stryden uitgestort, met Vrankryks rookend bloed,

Verfchoont geen vluchteling, maar volgt hem op den voet,

En wreekt den ouden Held: zyn naam zal eeuwig leven,

Op duurzaam perkement in 't heldenboek beschreven.

De Koning ziet van ver de daaden van den Graaf;

Hy roemt de deugden van dien Krygsheld, die zo braaf

Den luister van zyn huis, door 's Hertogs dood aan 't zinken,

Weêr voert ten hoogsten top en heerlyk uit doet blinken.

*De Koning
 aanschouwt
 zyne dap-
 perheid,
 en pryft
 dezelve.*

Noch

Noch eens, ô mannen, schreeuwt de Veldheer, 't is gedaan
Met Jakobs hulpgenoot; wy moeten 't heir verflaan.

Elk grypt weer nieuwen moed. men loft de donderbussen

*De Ieren
beginnen
te zwich-
ten, en
Jakob
vlucht.*

Voor 't leste op 's vyands rugge in 't zwichten. ondertuffchen
Vlucht Jakob uit den stryt : hy vliegt, van schrik geprest,
Langs berg en hooge duin, om, schuilende in de vest,
Of sterkbemuurde stad, zyn lyfgevaar t'ontwyken.

*WILHEM
en zyne
helden
volgen de
vluchtre-
lingen.*

De Koning WILHEM noopt zyn paard langs duizend lyken,
En volgt den vluchteling; hy kluijftert met zyn hand
Hem die genade smeekt, of boort door 't ingewand
Der muitren die zyn magt door tegenstant braveeren.

*De fol-
daaten
keeren met
ryken
buit, en
allerhan-
de krygs-
troepen,
den vyand
in
hunnle-
gerplaats
ontwel-
digt.*

De benden volgen na : men zietze vrolyk keeren,
Na 't ende van den slag, met krygstroepen belaân,
Met paarden, wapenen. een ander torst een vaan
Of standaard, door geweld uit 's vyands vuist gegrepen:
Men groet de makkers die den schat in 't leger sleeten,
Op ros of kar gepakt, en deelt den ryken buit.
Men draagt de tafelprecht, de zilvre vaten uit
De koninklyke tent, in 't vluchten nagelaaten,
Verwaarlooft door de vrees. de feestgalm der soldaaten,
't Gejuich, de zegezang vervult de lucht. de vreugd
Ziet elk ten oogen uit. de Koning loont de deugd,
Den dienst der mannen, en begunstigt elk naar waarde :
Hy dankt den Hemelvoogd, wiens zorg zyn leven spaarde,
Zyn wonden zalfde, en 't lyf beschermde in 't krygsgevaar.

*Men loft
heskanen*

Nu schreeuwt het grof kanon de zege in 't openbaar

Door

Door 't gansche leger uit. men ziet de koopre kaaken over de
zege.
 Geen vuur dat quetst of moord, maar vreugdevlammen braa-
 O groote zegepraal ! ô wondren , door geen tyd (ken.
 Te wiffchen uit het hert der volken ! laat de nyd
 Zyn tanden wetten , en zich zelf te barste knaagen ,
 Uwroem , ô WILHEM , stygt door Jakobs nederlaagen
 Tot aan de sterren , daar uw fabel blinkt ! en gy ,
 Stantvaste Zuilen van zyn oorlogsheerschappy ,
 Gy blyft onsterfelyk door uwe deugd , ô Helden !
 De nazaat zal uw lof met duizend tongen melden ,
 De nooit vermoeide Faam uw eer verbreiden door
 De gansche waereld heen ; zo lang de blonde Auroor
 De morgenrossen wekt , en praalt aan d'oostertranssen ,
 Tot vreugd van mensch en vee , met verschgebore glanssen.
 En gy , ô veldrivier , ô Boyne , meer vermaard
 Doof WILHEMS degen , als de Simois door 't zwaard
 Van Hektor of Achil ; uw naam , zo hoogverheven ,
 Zal met de daaden van dien Koning eeuwig leven ;
 Met roode letteren op 't heldenparkement ,
 Om dat gy 't vorstlyk bloed zo gulzig dronkt , geprent :
 En gryze Schomberg sneefde aan uwe waterboorden :
 Wiens deugden eer de ziel van Lodewyk bekoorden ;
 Een Veldheer , die zoo trou , ten dienst van Vrankryks kroon ,
 Den fabel zwaaide in 't veld , en waakte voor den troon ;
 Maar door gewetensdwang tot afscheid wierd bewogen ,
 Om dat zyn zuivre ziel , geraakt van mededogen ,

De tiranny verfoeide , en treurde om 't ongelyk,
 Den waaren kruysgenoot beschoren in dat rijk.
 Beroemde man , hoe zal Europe uw dood beweenen !
 De zon uws levens heeft ontydig uitgescheenen.
 O Stroomgodinnen trekt voor eeuwig 't roukleed aan;
 Gy zaagt die straalen aan uw boorden ondergaan.
 De droeve zoon omhelst de vaderlyke leden ,
 Met bloedig stof besmet , verplettert en vertreden
 Door paardevoeten , en mishandelt van 't geweer.
 * 'k Moet giftren stryden voor de rechten van myn Heer ,
 Zo spreekt hy , en myn pligt gedoogde toen geen klaagen,
 Schoon my gebootschapt wierd dat vader lag verflagen ;
 Nu zal ik schreyen , en zyn schim voldoen. (ô finert !)
 Het loot , dat u doorboorde , ô vader , trof myn hert :
 Moet ik den dooden mond nu kussen , die voordezen
 My d'oorlogspligten in myn jeugd heeft voorgelezen* ,
 En plag te leeren , hoe men 't aangevoert geweld
 Voor wal en poorten stuit , of stryd in 't open veld ,
 Of dringt ter vesting in door d'opgeschoote bressen ?
 Gy voedde dagelyks myne ooren met die lessen ,
 O welbespraakte tong ! nu zwytge in eeuwigheid ;
 Terwyl uw zoon , uw vriend , ja zelf uw vyand schreit.
 O tegenspoed , zo zwaar als duizend ongelukken !
 Nu zal ik , maar voor 't lest , uw bleeke handen drukken :

Zy

* My is gezegt door Bevelhebbers van 't leger , dat Graaf Menard , toen hem de dood van zynen Vader wierd gebootschapt , zou geantwoord hebben ; *Batons aujourd'hui & pleurons demain.*

Zy leerden my de kunft der wapenoefening,
 Den handel van 't geweer, van speer, musket en kling.
 Ach heeft de wreede dood dat groot gezigt gefloten,
 Die arendsoogen, die, aan 't hoofd der krygsgenooten,
 Slagorden in den ftryd aanvoerden met een wenk!
 Hoe zal ik beft zyn zerk verfieren? Mavors fchenk
 My zegezuilen, door de Goôn, uw hoftrouwanten
 Gehouwen, om op 't graf des grooten mans te planten;
 En dien my met uw gunft, die ons voorheene bleek,
 Op dat ik recht de dood van zulk een vader wreck:
 Dan zal ik wel vernoegt met hem ten grave daalen,
 En by zyn eedle ziel hier boven zegepraalen.

Terwyl graaf Menard klaagt, verheft zich uit den vloed
 Een aangenaam geruifch. de Vlietnimf, door haar floet
 Verzelfchapt, dobbert op de roodgeverfde ftoomen:
 Zy ziet den braaven held, van droefheid ingenomen,
 Het vaderlyk gebeente omarmen op den grond,
 En traanen plengen in de verfchgefchote wond.
 Ik moet uw ongeval, zo fpreekt ze, ô held, betreuren,
 En om uw vaders dood myn blonde vlechten fcheuren,
 En fchreijen rood van fchaamte, om dat ik 't edel bloed
 Zag druipen in myn kil. de dappre man, wiens moed
 Aan myne zoomen bleek, legt wel berooft van 't leven;
 Maar eeuwig zal zyn lof door lucht en wolken zweeven,
 En ik met myn gevolg oprechten hier beneên,
 Ter eere van den man, eerzuilen en tropeen:

*De
 Stroom-
 nimf der
 Boyne,
 met baa-
 ren floet
 uit het
 water te
 voorfchyn
 komende,
 vertrooft
 den
 Graaf.*

*Verbeer-
lykt de
overwin-
ninge des
Konings,*

Zo blyft myn waterkant verheerlykt door zyn daaden.
 En gy, ô WILHEM, die, bekranft met laurebladen,
 Uw zegevaanen plant aan d'oevers van myn froom,
 De landplaag geeffelt, en de monfters houd in toom,
 De Faam had lang uw naam dit eiland rond gedraagen:
 Nu komt gy zelf; gy ftryd, en ment uw zegewagen,
 Bestuwt van vyanden geklonken aan uw as,
 Na 't ende van 't gevecht: gy zegepraalt, zo ras
 De blikfem van uw zwaard den vyand fchynt in d'oogen:
 Ga fleep uw oorlogsbuit door duizend groene boogen,
 In 't midden van 't gejuich en vrolyk handgeklap,
 Drogedaas muuren in: uw voet ftygt langs een trap,
 Van heldenlyken, door uw vuift in 't veld verflaagen,
 Ten top van glori door uw vyands nederlaagen:
 Dat kan dit bloedig veld, bezaait met doode leên,
 Getuigen, daar uw kling zo moedig heeft geforeên.
 Wy zullen jaar op jaar uw oorlogszege vieren,
 De Nimfen op dat feeft den blanken hals verfieren
 Met roode ketenen en bloedkoraalen, uit
 Uw wonden in den vloed verzamelt, of uit fpruit
 En vochtig gras geperft; de beemden zullen bloeijen,
 Befprenkelt door dien dau, en purpre bloemen groeijen
 Uit WILHEM HENRIKS bloed, tot prachtig haarfieraad
 Van 't Watergodendom, als elk ten reie gaat,
 En danft om 't veldaltaar, terwyl de vlammen rooken:
 Zo word in eeuwigheid van uw triomf gefproken.

Maar

Maar hoor de dwaasheid van uw vyand, die, misleid
 Door uwe wõnde, alreê door 't leger heeft verspreid
 De maaren van uw dood, en luitkeels uitgekreeten.
 Gansch Frankryk zal eerlang die logentyding weeten,
 En juichen op 't gerucht. de burger zal zyn haat
 Betuigen, en uw beeld op markt, op brug, of straat
 Verteeren door de vlam, en vreugdevuuren stichten.
 Een ander zal uw doot door schimp- of lasterdichten
 Verbreiden onder 't volk, dat, los en dom van hoofd,
 Zyn oor voor waarheid stopt, en logens licht gelooft.
 Maar laat de Fransche kroon zich in uw dood verblyden,
 Wy willen haar die vreugde, ô Koning, niet benyden,
 Noch 't ingebeeld vermaak misgunnen; want de tyd
 Zal haast haar feestgejuich veranderen in spijt,
 Van elk beschimpt, bespot om d'ingebeelde droomen.
 Gy leeft, doorluchte Prins, voor 't ryk en 't recht der vroomen
 Leef eeuwig in dien staat. gy zult dit gansche land, (men;
 Zo wederspannig, haast veroovren door uw hand.
 Ik zie de muuren door uw stormgevaerte beeven,
 Den tegenstander zich vrywillig overgeeven,
 En zweeren hulde en trou met diergestaafden eedt
 Aan u, als Opperhoofd van 't Iersche ryk: zo weet
 De waereld dat gy leeft: zo moet uw vyand zuchten,
 Die nu van hoogmoed zwelt op d'ydele geruchten
 Van uw gewaande dood. hier zwygt de Stroomgodes.
 De koning WILHEM hoort de Waterprofetes,

*en voor-
 zegt de
 vreugd
 van
 Frankryk
 over zyne
 ingebeelde
 dood.*

*De Nymf
 eindigt
 haar rede,
 en WIL-*

HIEM be-
geeft zich
weder tot
zyn krygs-
beroep.

En lacht om 't lichtgeloof van Jakobs hulpgenooten:

Hy maakt zich vaardig om de vyandlyke floten

Kasteelen, vestingen, en steden, ryk bemant,

Te dwingen, om 't geweld te bannen uit het land,

Of t'overvallen die zyn rechten tegenhouwen.

Hy rent den ganschen dag te paarde om't heir t'aanschouwen.

Hy tuchtigt reis op reis den legerknaap. hy slaaft

Voor 't heil der waarekerke, en 't recht van 't ryk. hy draaft

Door heete zonnenschyn, door wind en regenvlaagen:

Zyn schrandre geest ontdekt zyn tegenstanders laagen,

Verydelt al zyn list en poging door beleid.

Een bode,
door de
Koningin
gezonden,
verhaalt
het zeege-
wecht tus-
schen de
Engelsche
Holland-
sche en
Fransche
vlooten
woorge-
vallen,

Terwyl de Koning tot den optogt zich bereid,

Verschynt een bode in 't heir met tyding uit de vlooten:

Hy naakt de veldtent, door de lyfwacht afgesloten,

En zoekt gehoor. men maakt de zaak den Vorst bekend;

Die doet den afgezant verschynen in zyn tent.

Grootmagtig Koning, zegt de bode, aanhoor de maaren.

Zy die den ryksstaf zwaait, en onze burgerschaaren,

Terwyl gy 't leger leid, als Ryksvoogdes gebied,

Zond my naar deze kust, om 't geen'er is geschied

Met alle eerbiedigheid uw majesteit te melden.

De vyandlyke vloot, gelyk uw zeeliën telden,

Ruim tachtig schepen sterk, door Vrankryk uitgeruft

Met land- en zeesoldaat, kruiste op de Britsche kust;

Met inzigt, als men giste, om in uw ryk te landen,

En in uw afzyn 't volk t'ontschepen aan de stranden.

De

De Koningin , hier van verwittigt , geeft straks laft
Aan Herbert door gefchrift ; om, eer men wierd verrast,
Den trofſen vyand flag te leevren op de baaren ,
Het land te hoeden voor de dreigende gevaaren
En d'aangevoerde magt van d'oevers af te flaan.
Hy volgt het hoog bevel. men taft de ryksvloot aan.
De Nederlander neemt den voortogt met zyn kielen ,
En tracht de blaauwe vlag van Vrankryk te vernielen,
Het eerſte hoofddeel, dat zich opdoet in den ſtryd.
Men loft de zeekortou. elk toont zyn pligt , en quyt
Zich als een Watermars , door krygſeere aangedreven.
De zeeman houd zyn roem in waarde, en ſchroomt geen le-
Men krygt veel voordeel in den aanvang van den flag. (ven.
De vloot van Vrankryk deift op 't midden van den dag :
De ſtilte dwingt haar om met ſtryden voort te vaaren.
Elk zoekt de glori van zyn meester te bewaaren.
Het oorlogsvuur ontvonkt voor al den Batavier :
Maar d'ongelyke magt verſtrekte uw zeebanier
Tot nadeel , door 't getal der Franſche watersloten.
Het ty ſcheid eindelyk de woedende oorlogsvlooten.
Uw ſchepen hebben veel geleden in dien nood ,
Doornagelt van 't geſchut, van maſt en ſteng ontbloot.
Ik zag op 't bed van eere uw zeefoldaten ſneeven.
Held Brakel , Noorthey , Dik zyn in 't gevecht gebleven.
Maar ſchoon de zeefchade en 't verlies uw ſchepen drukt,
Des vyands aanflag is hem echter niet gelukt,

Maar

Maar al zyn krygslift , die Britanje zocht t'ontrufften ,
 Zo snel verdweenen , als zyn fcheepsmagt van uw kufften.
 De fchrandre Koningin , uw waarde bedgenoot ,
 Herffelt door wakkerheid de reddelooze vloot :
 Haar onvermoeide vlyt , haar zorgen , die de zaaken
 Van 't algemeene beffe in hoogen nood bewaaken,
 Befchermen 't Britfche ryk voor overzeeffch geweld ,
 Of binnenlands verraad , zo fnood in 't werk geffelt
 Door trouweloozen , die uw heerfchappy belaagen ,
 En werken om de kroon uw vyand op te draagen.

*en 't ver-
 raad te-
 gens de
 regeeringe
 van hare
 majeftei-
 ten ge-
 fmeed.*

Verraders in uw ryk , tot Jakobs dienft gereed ,
 (O fhennis !) hadden zich verbonden door den eedt ,
 Om Vrankryks watermagt in 't landen by te fpringen ,
 Den fchepter uit de vuiff der Koningin te wringen ,
 En haar tot Stuarts komfte te boeijen in de zaal
 Van 't koninklyk paleis ; dan zou men u door 't ftaal ,
 Door magt van wapenen en vloektrouwanten keeren ,
 En elk met nieuw ontzag den troonverlater eeren.
 Maar God , door wiens beffluit gy 't Britfche volk gebied ,
 Die met zyn oog in 't hert der muitelingen ziet ,
 Ontdekt de boosheid van 't gemoed en helfche driffen.
 De laagen lekken uit-door brieven en gefchriften ,
 Gevonden in 't vertrek des fchenders , die zo fnood ,
 Verbaffert van de deugd , uw ondergang beffloot.
 Een ander , door de fchuld van hoogverraad gevangen ,
 En voor den rechterfftoel gefleept om ftraf t'onffangen ,

Be-

Bekent d'omftandigheên van 't ſchelmftuk in dien ſtaat,
 En meld de monſters, daar uw ryk van zwanger gaat.
 Veel ſchelman hebben zich reeds op de vlucht begeven,
 En andre zyn gevat. de Hemel ſpaare uw leven,
 En hoede d'eedle ziel van uwe Gemaalin.

'k Betrou de zaaken aan de zorg der Koningin,
 Zegt WILHEM; haar beleid verzekert ons voor laagen.
 Ga heen; verhaal haar: hoe de vyand legt verſlagen:
 Hoe 't leger door myn volk verſtrooit wierde aan den vloed
 Der Boyne, die noch rookt van 't verſchvergoten bloed:
 Hoe d'oude Koning, uit het vechterperk wechgevlooden,
 Ons d'overwinning liet, en 't veld, bedekt met dooden.
 Zeg: dat ik optrek, om de muiters in hun neſt
 Te volgen, en myn vaan te planten voor de veſt
 Van 't wederſpannig volk: ga; breng haar deze maaren;
 Zeil heene: een ſnelle wind geleide u door de baaren
 Voorſpoedig aan de kuff; op dat myn kryggeluck
 Mariaas teedre ziel verlos' van vreeze en druk;
 En 't vloekgenootſchap, door 't aanhooren van myn daaden,
 Zich voor haar nederbuige, en aſlaat' van verraaden.
 Hier ſluit de Britſche Vorſt zyn rede; en d'afgezant
 Begeeft zich, op 't bevel, ſtraks naar den waterkant.

*De Koning zand
 den afgezant te
 rugge, om
 zyn overwinninge
 aan de Koningin
 te verhalen.*

Einde van het Vyfde Boek.

V E R K L A R I N G

Van de PRINT voor 't VI BOEK.

DE groote WILHEM keert verwinnaar uit het veld.
 Maria groet haar Heer voor d'opgepronkte zaalen
 Van 't prachtig hof. Men ziet twee Minnegoden daalen:
 D'een wond de Koningin, en d'ander kroont den Held;
 Terwyl Maria hem den helm heeft afgenomen,
 Dien ze aan een Juffer van haar hofstoet overgeeft.
 De Vrou, half naakt, en haast geschonden, die beleeft
 Den Koning volgt, verbeelt hier Ierland, door dien Vroomen
 Verlost van 't Paapfche juk en Jakobs slaverny:
 Heur Harpsnaar speelt de zege, in 't Iersche ryk bevochten,
 En eert den Veldkeer en zyn heldenryke togten:
 Zy stapt met Engeland en Schotland aan haar zy.
 Het moedig Zegepaard vertreed hier lasterschriften,
 Gebroke breidels, zwaard en knots en moordersdolk
 Van Jakobs hulpgenoot, en 't wederspannig volk,
 Dat WILHEM steekt naar 't hert, vervoert door helsche drif-
 Men ziet verraders in triomf by 't krygsvolk gaan, (ten.
 En volgen strenggeboeit den koninklyken wagen:
 Terwyl de dienaars naar 't banket de spyzen draagen.
 De Lyfbeschermgeest van den Vorst spreekt Eool aan:
 O Windvoogd, hou zo lang de stormen opgeslooten,
 Tot WILHEM veilig lande in Neerland met zyn vlooten.

WIL-



R. de Hooghe J.V.D. et M. Brit. R. Com: unv: del: fecit.

WILHEM DE III.

Z E S D E B O E K.



DE Vorst beveelt aan 't volk de veldtrom-
pet te steeken ;

Om van de Boyne met zyn leger op te
breeken.

Men rukt de stokkèn van de tenten uit
den grond,

*Koning
WILHEM
breekt
met zyn
leger op
van de
Boyne,*

En ruimt den bodem daar de Britsche krygsmagt stond.

De paarden hygen op de gladgebaande paden ,

En sleepen 't grof kanon langs d'akkers op zyn raden.

De legerwagens, zwaar geladen, drukken 't veld.

Men paait den krygsknaap voor den optogt eerst met geld,

En loont den trouwen dienst, in 't jongst gevecht gebleken.

De ruiter wapent zich , op 't eerste legerteken ;

Hy legt den zadel op zyn ros , en stygt te paard.

De voetknecht , door 't beleid des hopmans net geschaart

In orde , volgt de trom. zo trekt men naar de wallen

Der naaste vesting , om den muiter t'overvallen.

De Veldheer WILHEM preest een deel van 't leger voort,

Recht naar Drogéda toe. de Stadvoogd sluit de poort,

*berent
Drogéda,*

En weigert , op den eifch , den voortogt in te laaten :
 Hy zend zyn Hoofden naar de muuren met foldaaten ,
 Om elk naar krygsgebruik te plaatsfen op zyn wacht :
 Hy vleit zich met ontset , en hoopt op Jakobs magt.
 Maar WILHEMS Heirvoogd houd Drogéda naauw befloten,
 En dreigt de wallen met een buy van donderklooten
 Te fhokken , zo men lang zyn eifch durft wederftaan.
 Hy zweert by vuur en vlam : maar tweemaal had de maan
 De bruine nacht gelicht aan 't zwerk met flaauwe ftraalen,
 Wanneer de muiteling zyn hoogen moed liet daalen :

*en maakt
 zich mee-
 fter van
 de ftad.*

Hy geeft de vefting op naar 't voorschrift en verdrag ,
 Dat hem zyn meefter gunt. men plant de zegevlag
 En ryksbanieren , voor 't gezigt der onderdaanen ,
 Op d'overwonne wal , gefchuimt van Fransche vaanen ,
 En nachtftandaarden van den Ierfchen twiftgenoot.
 Nu beeft de ryksrebel , die WILHEMS gunft verftoot ;
 Terwyl zyn vrienden om zyn voorfpoed zegevieren ,
 En fhudden van den hals het juk der woedende Ieren,
 En ketens , helfch gefmeedt door Jakobs tyranny ;
 Die vrye zielen dwingt , en vreemde kettery
 Den waaren kruysgenoot zoekt in 't gemoed te planten,
 Naar 't voorbeeld van zyn vriend , door Roomsche kerkge-
 zanten ,

En eige drift misleid : maar 't quaad beloont zyn heer
 Met fhande en fhade in plaats van voordeel en van eer.

Terwyl de troepen van den Vorft de ftad bezetten ;
 Schryft hy de burgery zyn welgegronde wetten En

En vrederegels voor , vermaant elk tot zyn plicht,
 En leid zyn leger naar Dublin. Prins Jakob zwicht,
 Verflagen door de komst der koninklyke benden.

Waar zal ik , spreekt hy by zich zelf , my hene wenden? *Jakobs
verbaaf-
heid,*

Hier is geen schuilplaats meer te vinden in myn ryk.

Ik worde alom vervolgt , waar hene ik vluchte of wyk.

D'ontaaarde zoon belaagt myn vryheid en myn leven.

Ik zal wy weder naar de Fransche kust begeven,

En zoeken heul en troost by Lodewyk, myn vriend.

't Geluk verraad myn hoop. myn kans heeft uitgedient.

O Ierland blyf getrou , en help myn recht verweeren ;

Of eens de blyde dag van voorspoed weêr mogt keeren :

Vaarwel ; ik zal uw dienst erkennen , zo 't geluk

My op den rykstroon voert , na 't ende van myn druk.

Hy stelt Laufun tot Hoofd van al' zyne oorlogslieden ,

Hy spoed zich voort , en naakt den oever onder 't vlieden,

En steekt bedrukt in zee , om 't geen'er is geschied

Te melden aan den Vorst die 't Fransche ryk gebied ,

En zelf zyn nederlaage , als bode , aan hem te klaagen.

*en vlucht
naar
Frankryk.*

De Ryksbeschermer naakt , gestegen op zyn wagen ,

In zegepraal , Dublin , daar elk den Winnaar groet ,

En nodigt in de stad te treden met zyn stoet.

*WILHEMS
intrede en
verrich-
tingen te
Dublin.*

Hier blykt geen vyantschap maar vrientschap in 't onthaalen.

Schoon veelen noch , uit zucht voor koning Jakob , dwaalen ,

En zien den voorspoed van Vorst WILHEM aan met smert ,

De vrees voor lyfgevaar bedekt de drift van 't hert :

Maar haat, door dwang gekropt, in 't ingewand besloten,
 Vernist met valschen schyn van vriendschap, treft de Grooten
 Op 't alleronvoorzienst; indien Voorzichtigheid,
 Gepaart met Achterdocht, verzelschapt van Beleid,
 Geen wakende oogen houd, om 't zielsgeheim t'ontdekken,
 En 't schuilende venyn te leezen uit de trekken
 Van 't veinzende gelaat, uit zorg voor 't vorstlyk bloed.
 Dat weet myn Held; hy polst de gronden van 't gemoed:
 d'Ervarentheid heeft hem die kunst geleert voor dezen:
 Hy wifcht de Veinzery 't blanketsfel van haar wezen,
 En zift den schynvriend uit den trouwen onderdaan.
 't Vermoeden tast het hert der landgenooten aan,
 Doorsnuffelt overal de hoeken van 't geweten.
 De Roomsche altaargenoot, verbittert en bezeten
 Van kerkdrift, legt terstond door dwang de wapens neêr,
 En moet zyn wooningen ontblooten van geweer.
 Men slaat den handel van den paapschen huisvoogd gade:
 Hy houd zich stil, bevreesst voor WILHEMS ongenade.
 Zo slaaft de Koning voor zyn ryk en Jesus kerk:
 De zaak, zo zeer verwert, geeft vaak zyn oordeel werk.

*Vreugde
 der bely-
 deren van
 den
 hervorm-
 den gods-
 dienst bin-
 nen Du-
 blin.*

Nu juichen in Dublin de ware kruisbelyders,
 Getrokken uit den klauw der beulen, en bestryders
 Van 't ongedwongen hert. de burger, eer gevlucht
 In wildernissen en spelonken, daar de zucht,
 Ten boezem uitgegalmt door d'onderdrukte volken,
 Het gansche land vervulde, en steigerde aan de wolken,

Ver-

Verlaat zyn ballingschap en keert vervrolykt weêr.
De zufter groet den broêr. de huisvrouw kuft haar heer,
De bruid den bruidegom. de kerker word ontfloten,
En slaakt het volk, wel eer ten moordhole ingestoten
Door Jakobs kerkgespuis. elk nadert met ontfag
Den koning, en begroet op dien gewenschten dag
Den Ryksverlosser, voor zyn voeten neêrgeboogen.
De traanen biggelen langs 't aangezigt, ten oogen
Door blyfchap uitgeperft. men ziet de maagden gaan
Met kransfen in de vuift, en glimmende eikeblaân,
Zo kunftig opgefiert met goude en zilvre zoomen.
Men plukt de lauren af, ontkleed de groene boomen,
En vlecht hun kruinsieraad om WILHEM HENRIKS hoofd.
Men paart de schelle snaar, die zyne daaden looft,
Aan 't vleiende muziek der hooffsche maagdekeelen.
Dublin, zo versch onteert door bloedige toneelen,
Waar op Gewetensdwang het moordgordyn ontfloot,
Verbeelt, (hoe keert de tyd!) in 't midden van den nood,
Een schouplaats van de vreugd. de vaders, d'oude mannen,
Gedrukt door 't slaafsgeweld van jonge kerktirannen,
Onteert, beschimpt, gehoont in hoogen ouderdom,
Genaaken, hangende aan hun krukken, styf en krom,
Den zetel van den Vorft, hun Heiland en Verlangen:
De blyfchap slecht de vore en rimpels op de wangen:
't Geplooidde vel staat glad en jeugdig door de vreugd.
Elk juicht den Veldheer toe: elk roemt zyn heldendeugd.

De

De voedsters vliegen met haar kindren langs de wegen:
't Onnoosle spruitje lacht, en schatert, door den zegen
In 't ingewand geraakt. de borsten, eer door schroom
En doodschrik uitgedroogt, maar nu van verschen room
Gezwellen, laaven 't hert der teedre zuigelingen.
Men ziet de schaaren naar de tempeldeuren dringen,
Wel eer met grendelen gesloten door 't geweld:
Zy volgen zy aan zy de schreden van den Held,
Die 't Heiligdom ontsluit. de versichherboude altaaren,
Verbryzelt door den haat der kerkgeweldenaaren,
Vertreden met den voet, verlichten 't hooge koor
Met heilig offervuur. de koning zelf gaat voor,
En knielt eerbiedig in den tempel voor Gods oogen;
Terwyl de Kruistolk dankt, en 't Opperste Vermogen
Den God, die wondren doet door koning WILHEMS staal,
Met hooge toonen looft. zo galmt de tempelzaal
Door lofgezangen en godvruchtige gebeden.

De wakkre Vorst begeeft, na 't end der plegtigheden,
Zich weêr te velde, en grypt de heirbyl in zyn hand,
Om 't volk te leidèn daar de nood hem roept. men plant
D'ontrolde standers voor de muuren der rebellen:

Wexfort, En Wexfort, opgepropt met Iersche muitgezellen,
Verwacht den aanval niet van WILHEMS krygsbanier,
Maar zet de poorten op voor Brit of Batavier.
't Getal van 't leger groeit door toegevlouide schaaren.

*Water-
fort,*

Men trekt naar Waterfort, dat, grenzende aan de baaren,

Den

Den gryzen Zeemonarch, gewiegt door 't zwalpend zout,
 Hoort ronken op zyn koets; of Thetis weelde aanschout,
 Wanneerze, omsingelt van haar blanke waterreien,
 En blonde dochtren, die de schulpkaros geleien,
 Door Peleus arm gestreelt, zich bakert in de zon.
 Men sticht de batery. men plant het grof kanon,
 De koopre keelen op den top der aarde tranffen,
 Om 't ingezwolgen loot te braaken op de schanffen.
 De torenwachter van de stad aanschout in zee
 Een t'zaamgevoegt getal van zeilen naar de ree
 Lavceren, en ontdekt zyn Opperhoofd die zaaken:
 Die vleit zich zelf met hoop dat Vrankryks schepen naaken,
 Om hulp te bieden aan Vorst Jakob in den nood:
 Hy wacht zyn bystant van deeze ingebeeelde vloot,
 Maar schrikt, wanneer hy ziet de wapens van Britanje
 Op zyde wimpelen afwaaijen van 't kampanje:
 Dat voorval toomt zyn moed: zyn opzet word gestuit:
 Hy geeft de vesten op, en trekt verflagen uit.
 De Britten streeven in de muuren met hun vaanen,
 Verwelkomt door 't gezang der juichende onderdaanen.
 't Naburig Dunkannon, dat ook de koningsvlag,
 Door Shovel aangevoert, voor 't strandgebergte zag,
 Legt straks de wapens neêr, en zet de poorten open.
 Men pleegt geen krygsgeweld. geen legerknaap mag stroom-
 Op lyfstraffe en de dood is d'overlast verboôn. (pen.
 Zo hecht de dappre Prins de steden aan zyn kroon.

*en Du-
kannon
gewonnen.*

De Vorst, verheven door een reeks van krygsgelukken
 En zegepraalen, die zyn tegenstanders drukken,
 De hoop verteeren van zyn trotse weêrparty,
 Die tegens reden slaaft voor Jakobs heerschappy:
 Hy, die, ten top van eer gestegen door zyn daaden,
 't Schuimbekkende gedrogt, met ketenen belaađen,
 En, bloedende op den rug, gemuilband sleept ten toon,
 Op 't spoor van Herkules, die monsters temde, een zoon
 Des grooten Dondergods, als eer d'aaloutheid droomde:
 Hy, die voor donderbus, voor speer noch fabel schroomde,
 Maar zelf de dood trotseerde in 't brandende oorlogesperk,
 (Dat tuig de jongste slag) blyft onvermoeid in 't werk.

Daar ryft een ruime stad in Ierland uit haar muuren,
 Door sterkte en kracht vermaart ver boven haar gebuuren,
 Door vestingboukunst en natuur tot tegenweer
 Naar oorlogseifch gesticht: een sterkte, die wel eer
 Het heir van Olivier, den rykstiran, braveerde,
 En lang de bloedbanier des vorstenmoorders keerde,
 Den waaren erfgenaam van 't Iersche ryk getrou;
 Maar nu verandert in een bloedig moordgebou,
 Waar in 's lands Hydra heerscht, tot schrik der kerkgezinden:
 Daar 't wangedrogt, beluft op moorden en verslinden,
 De malfse spieren knaagt van 't uitverkoren volk,
 En slypt de punten van den ouden Konings dolk.
 't Is tyd, zo spreekt de Vorst, die Twistharpy te toomen,
 En binnen Lymerik haar woeden voor te koomen,

*Lyme-
rik, ver-
maard
voor de
sterkste
vesting
van
gansch
Ierland,*

*word door
den Ko-
ning ge-
dreigt,*

Met

Met uitgetogen zwaard te grypen by de keel,
En 't bloed te plengen op 't moorddadige toneel,
Eer ze alles wonde en dood' met fcherpgewette klaauwen.
Op, op, myn Helden, laat uw krygsmoed niet verflaauwen;
Ontdekt den nachtspelonk van 't woedende gedrogt.
Hier zwygt de Prins, en maakt zich vaardig tot den togt.
't Geloof verfiert zyn vaan, de Vryheid zyn standaarden,
Door zinnebeelden, die zyn oogmerk naakt verklaarden,
Op 't purper afgebeeld. het leger trekt door 't land,
Langs klaverbeemden, langs gebergte of waterkant,
En naakt den Schannon, die zyn groenbewaffe zoomen,
En vruchtbre weien fchuurt met kristallyne froomen;
Hier had de twiftgenoot zyn tenten opgerecht,
Om 't koninklyk gevolg te ftuiten door 't gevecht;
Maar fiddert, als zyn oog den glans van 't ftaal ziet blinken:
De moed, door vrees geraakt, begint in 't hert te zinken:
Hy geeft, op 't naaken van den voortogt, vuur; maar spilt
De vlammen van 't metaal. de kogel vliegt in 't wilt.
't Gezigt, benevelt door verbaaftheit, mist in 't mikken.
De nacht bekleed de lucht, terwyl de muiters fhrikken,
En voert de duifternis op vaale wieken aan:
Zy laaten op de plaats hun legerhutten ftaan,
En vlieden, door den nacht begunftigt, langs de wegen.
Zo ras Latonaas zoon, ter dagkoets opgeftegen,
De zonneroffen mende uit Nereus ruimen fchoot,
Ontfing de Vorft de maar dat Jakobs leger vlood.

Hy ziet den bodem leêg , 't beschanste veld verlaaten,
 De tenten onbewoont van ruiters of soldaaten.
 De Heirvoogd wil geen tyd verliezen; hy bedekt
 Den stroom met bruggen , daar zyn krygsmagt overtrekt,
 Om 't opgevloekt geweld in Lymerik te dwingen,
 En 't muitgenootschap in zyn schuilplaats naauw t'omringen.
 Men werpt de schanssen op. men wroet in 't ingewand
 Der aarde, ontsluit den grond, en spit aan allen kant,
 Om 't krygsvolk in 't gezigt der vesting te begraven.
 Men ziet door 't gansche heir de metgezellen slaaven.
 Elk bied zyn vriend de hand, en staat den makker by.
 De stukken gaapen op de kruin der battery.
 't Is alles vaardig om den vyand aan te vallen :

*en bele-
 gert.*

*De Stad-
 voogd
 en bele-
 gerden
 besluiten
 het uiter-
 ste te
 waagen.*

Maar hy, gemoedigt door de sterkte van zyn wallen,
 Van voorraad, krygsbehoefte, en mannen wel voorzien,
 Bezwykt niet, maar besluit om tegenstant te biên;
 Ja, schoon hem 't noodlot dreigt met duizend oorlogsram-
 Zelf tot den lesten man voor Stuarts zaak te kampen: (pen,
 Dat zweert hy by 't altaar van Rome. elk stemt den eedt,
 En maakt zich tot zyn dienst, op 't hoog bevel, gereedt.
 Maar WILHEMS leger volgt den toon der stormtrompetten.
 Hier loft men het geweer. daar laad men de musketten.
 Gins barst de veldkortou, en dondert slag op slag
 Op kerk of torentrens. het bliksemt nacht en dag.
 Men dryft de muiters uit rondeelen of reduiten,
 Die weêr aan d'andre zy den fellen aanval sluiten,

En

En slaan 't bestrydend heir van schans of bolwerk af.
 De groote WILHEM zwaait vol moed den legerstaf
 In 't midden van den brand, en waagt te stout zyn leven,
 Daar zo veel mannen voor zyne oogen deerlyk sneeven,
 En smooren in hun bloet. zo word de stad bestreên.
 Maar 't wankelbaar geluk, den dappren Held voorheen
 Zo gunstig, draait zich om, en dient de stad met regen,
 Met waterbuien, die, neêrstortende op de wegen,
 Al 't omgelegen land verdrinken door den vloed.
 De mannen zwemmen in de loopgraaf, daar de voet
 Den vasten grond verliest, door 't opgezwollen water.
 Op d'eene stortvraag volgt straks d'andre met geklater.
 Een zwarte sluijer dekt de zon en 't bruine zwerk.
 De natte westwind voert den regen op zyn vlerk,
 En zet, op Iris last, de hemelsluizen open,
 Die, door de zee gestopt met water, overloopen,
 En bruiffchen nacht en dag. de luchtstroom plast op 't veld,
 Spoelt wapens, legertuig en tenten door 't geweld.
 Der watergangen langs den akker. d'oorlogsrossen,
 Bevracht met stormvaart, met hout, en takkebossen,
 Om voor de wal den vloed te dempen, waaden door
 De regenplassen, en vergeeten 't rechte spoor.
 Het water breekt de kracht van 't vuur, en bluscht de vonken.
 't Salpeter zwelgt het nat. de heirschans legt verdronken.
 De krygsman krimpt van koude, en beeft met natte leên.
 Het vochtig element dringt door de rusting heên.

Dezwaare en langduurige regen veroorzaakt den belegeraar groot na-deel.

Het wapen druipt aan 't lyf. de vederboffen hangen
 Verslenft, gelyk een bloem, die giften, op 't ontfangen
 Der zonneftraalen, al haar verwen, door 't penfeel
 Van vrou Natuur gemaakt, zag blinken op haar fteel;
 Maar heden, door een bui getroffen, heur fieraaden
 Verdrinkt op 't vochtig land, en treurt met losfe bladen.
 De blanke borftplaat roeft aan 't lichhaam door den damp.

*De Vorft
 door oor-
 logsbezig-
 heden af-
 gemat
 rust in zyn
 tent,*

De Vorft, bestreden van dien droeven oorlogsramp,
 Rust, afgemat door zorg voor d'algemeene zaaken,
 Door draven heene en weêr langs 't heir, vermoeit van 't
 Op 't legerpaviljoen geharnast in zyn tent. (waaken,

*daar de
 Vryheid
 hem in den
 droom
 verschynt,*

De Vryheid, die den Held voor haar beschermer kent,
 Genaakt de bedsponde en de vorftelyke leden:
 Zy had haar ouden rok, van boven tot beneden
 Gescheurt, geschonden, en door Jakobs tiranny
 Met burgerbloed beklad, verwisselt voor de zy
 Die blyder verwen draagt: een helm met witte veëren
 (Want rood, dat bloed gelykt, zou 't vreedzaam hoofd ontee-
 Verfiert de blanke kruin: zy sluit in d'eene hand ren)
 Een lans, waar op de Hoed, haar wapen, staat geplant:
 De linke vuist omvat een bondel van plakkaaten,
 Voorrechten, eer, tot rust der vreedzaame onderzaaten,
 Door d'oude Koningen zo heilig ingestelt:
 Zy buigt haar kniën voor den koninklyken Held,

*haar
 dank-
 baarheid*

En spreekt: doorluchte Prins, myn heil, myn welbehagen,
 Voorftander van myn recht, hoe most ik onlangs klaagen,

Wan-

Wanneer ik, door 't Geweld, myn vyand, aangevat,
 Bestreên en overheert, in yz're banden zat. over 't
herstellen
van hare
oude
 't Geloof, myn zielsvriendin, lag aan myn zy gebonden, voorrech-
ten, door
koning
 En treurde om 't zelve lot. wy wierden bei geschonden, Jakob ge-
schonden,
 Mishandelt en verkracht : maar God verdroot die zaak ; betuigt,
 Hy nam door uwe vuist, grootmagtig Koning, wraak :
 Gy landde om mynent wil gewapent uit de baaren ;
 Gy hebt den dwingeland bevochten met uw schaaren ,
 En zelf uw zegepraal getekent met uw bloed :
 Uw vyand nam de vlucht : gy volgde met uw' stoet,
 En bandde 't landgedrogt gekluifert uit de steden :
 Zo hebtge in 't Iersch gewest voor myn belang gestreden :
 Gy sloot myn boeijen los : noch blyft gy onvermoeit
 In heldenarbeid : tw vlyt, uw yver groeit
 Van dag tot dag, en waakt voor myn vertreede rechten :
 Nu wilt ge in Lymerik de Moordharpy bevechten :
 Uw tenten ryzen uit haar schanslèn voor de vest :
 Gy houd myn vyandin gekerkert in haar nest ,
 Om wraak te neemen van d'elenden, die my drukken.
 Maar, Prins, deze aanslag zal u heden niet gelukken , en hem
raad het
beleg voor
Lyme-
rik op te
breeken,
 Verschoon u zelf, en 't volk, dat op uw wenken draaft :
 Gy hebt op dezen tyd genoeg voor my geslaaft :
 Ik smaake alreê de vrucht van uw manhafte daaden :
 Breek op, verlaat den muur, 't vertoeven zal u schaaden :
 De wolktroom breekt uw kracht, en sterkt het muitgespan :
 Noch eens verplant uw tent, en voer de standers van
 D'om-

D'omringde wallen af : maar laat den moed niet daalen :
 Een kleine krygsramp kan uw glori niet bepaalen :
 Dit vrugteloos beleg verdooft haar luifter niet :
 Gy zult na korten tyd dit gansche ryksgebied ,
 En Lymerik , hoe sterk , verbinden aan uw wetten :
 't Rechtvaardige geweer zal 't landgedrogt verpletten ,
 En ik den oorlogsgloed gedooft zien door uw hand ;
 Eer Ceres weder maait haar korenoogft van 't land.
 Dit heeft een Godheid my van boven ingegeven ;
 Haar adem bliezme in 't oor. ai wil niet wederftreven :
 Gy stelde u steeds geruft in Gods voorzienigheid ;
 Die wil dat gy terftont van dezen oever fcheid ,

*en weder
naar En-
geland te
keeren.*

En naar Britanje zeilt : de landzaat wacht den koning :
 Het ryk, door u herstelt, verheerlykt door uw kroning ,
 Schreeuwt om uw wederkomst : de rust, de burgerftaat,
 En 's lands gemeene best verwachten u , om 't quaad,
 Dat noch in arbeid gaat, eer 't vruchten teelt, te smooren.
 Gehoorzaam, groote Vorst, vertrek, en leen uwe ooren
 Aan 't goddelyk besluit , dat voor uw welvaart waakt ;
 Verheug de Koningin , die naar uw byzyn haakt.
 Vaar wel : ik ga : bescherm myn rechten als voorhenen.

*De Ko-
ning, ont-
wakende,
meent de
Vryheid te
omhelzen,
maar be-
klaagt
zich over*

De vroomen Prins ontwaakt. waar zyt gy daar verdwenen ?
 Zo spreekt hy ; keer weerom , ô schoone, ontvluchtme niet,
 Ik minne u als my zelf, ô Vryheid , gy gebied
 Myn herte ; ik zal voor u myn bloed en leven waagen,
 Ja sneeven voor uw zaak ; gy zult my steeds behaagen.

Twec

Twee zusters houden my verbonden aan haar min :
De Vryheid en 't-Geloof staan ceuwig in myn zin.

*haare
verdwyn-
ninge.*

Hy treed naar buiten door de wacht der lyftrouwanten,
Die 't legerpaviljoen omringt aan alle kanten.

*Hy be-
geeft zich
in 't leger,*

Zyn oorlogsklepper wacht gezadelt voor de tent,

En briescht op 's konings komst : hy stygt te paarde, en rent

Van 't eene regement naar 't ander langs de velden ,

Bevochtigt door den vloed der wolken, daar de Helden

Het water kneden met hun voeten in de schans.

De plassen storten neêr , en vloeijen van den trans

Der bateryen , die de veldkortouwen draagen.

Myn legerhoofden , roept de Vorst , de regenvlaagen

Besstryden ons beleg , en vechten voor de stad.

*en belast
den afstoge
te blaas-
zen, en de
stad te
verlaa-
ten.*

De lucht, gezwollen door de druppels , giet haar nat

Met volle kruiken uit : wy moeten 't opzet staaken :

De loop van 't water stuit den voortgang van myn zaaken.

Elk voer' zyn troepen af in orde en net gestelt.

Men sla de bruggen , eer de Schannon hooger zwelt.

Men sleep de stukken van het bolwerk naar beneden.

Men span de rossen voor 't kanon , of laatze treden

Met legertenten op den sterken rug gelaân.

Men voer' de wagens aan. hy spreekt en 't is gedaan.

Zo trekt men van de stad met lossê krygsstandaarden.

De schipbrug torst den last der hygende oorlogspaarden ,

Die Schannons waterboord betreden met hun vracht,

En baant de wegen voor de koninklyke magt.

Men flaat de hutten neêr op drooge en vaste gronden.
 Men plant de vaanen , van de ftengen los gewonden ,
 Al waaijende in de vuiſt , voor yders legerſtraat.
 Zo ras het ganſche heir op 't veld in orde ſtaat ,

*De krygs-
raad ver-
gaderd:* Laat Koning WILHEM, om zyn oogmerk te verklaren,
 Zyn legerhoofden en den hoogen raad vergaären.

De mannen treden in de veldtent zy aan zy.

*Aan-
ſprak van
den Vorſt
aan den
zelven :* Zit neder, zegt de Vorſt, in 't ronde, en hoort naar my,
 O metgezellen, die my gaaft doorluchte blyken
 Van vroomheid op den togt. de ſtaat der Britſche ryken,

Myn plicht, myn troonberoep vereiſchen dat ik weêr
 Naar Londen zeile, en van den Ierſchen bodem keer',
 Ik blyve u dankbaar voor uw hulp en braave daaden:
 Gy hebt myn aanſlag ſteets, als ſchrandere oorlogsraaden,
 Met oordeel in den nood gedient, de zaak met kracht
 Van armen uitgevoert, en 't krygsbevel volbracht.

Nu zoude ik yder in 't byzonder, kon 't geſchieden,
 Den heirſtaf ſchenken, om een leger te gebieden;
 Maar dat ontbreekt myn magt. ik moet op dezen dag,
 Eer ik de kuſt verlaat, het opperſte gezag

Aan een van allen (laat myn keur u niet miſhaagen,
 En niemand belge zich, elk neem geduld) opdraagen.

*Hy ver-
kieft den
Baron
Godart
van Reede
tot Opper-
bevel-
hebber*

Gy brave Ginkel, die het vaderlyke bloed,
 Den overouden ſtam van Reede door uw goed
 Verheerlykt, en dien naam u waardig maakt, tree nader.
 Ganſch Neerland iſt verplicht aan uw beroemden Vader,

Bri-

Britanje aan uwe deugd. gy hebt my dienft gedaan ,
 Myn rechten op de grens van Schotland voorgestaan,
 En Edenburg verplicht te knielen voor myn wetten.
 Ik heb u menigmaal , op 't klinken der trompetten,
 Zien vliegen in de vlam: ik kenne uw oorlogsstyl:
 Ontfang dan uit myn hand, tot loon, de legerbyl.
 Bevecht het landgedrogt naar eifch. gebruik uw oordeel.
 Neem zachte middelen, kan 't wezen, tot uw voordeel,
 En breng den muiteling door reden tot verdrag:
 Maar zo geen goedheid geld, moet aanstonds slag op slag
 Het vinnig landkrakkeel op dezen grond beflechten.
 Besluit de wallen van myn vyand met uw knechten:
 Ik laate een ryk getal van mannen tot uw dienft.
 Neem krygslift by de hand, en val op 't onvoorzienft,
 Eer 't iemand word gewaar, in steden of kasteelen
 Den twistgenoot op 't lyf; gy moet zyn magt verdeelen,
 Den hulptroep fluiten, waar gy kunt, in 't open veld:
 Sny hem de wegen af. keer toevoer, graan, en geld,
 Of't geen den moed van 't volk kan fterken, uit de wallen.
 Bezet uw posten wel. draag zorg voor overvallen.
 Bewaar de steden, die myn fabel won. geef acht
 Op alles, en bezet den muur met dubble wacht.
 Bezorg 't geen dienftig is om tegenftand te bieden.
 Vul magazynen op met kost voor d'oorlogslieden,
 Met voêr voor 't legerros. ontdek van tyd tot tyd
 Uw vyands krygsgeheim. betaal, beloon den vlyt

*van zyne
 troepen in
 zyn afwe-
 zen, en
 houd hem
 zyn oor-
 logslich-
 ten voor.*

Der heirverspiederen door ryke en milde gaaven;
 Zy zullen op uw last met groter yver draaven:
 Voor alles handel zacht de burgers in de steên,
 Den akkerman op't veld laat Roomsch noch Onroomsch reên
 Noch oorzaak vinden om van overlast te klaagen,
 Maar yder naar zyn lust en eigen welbehagen
 Den Godsdienst pleegen: dwing 't gemoed der menschen niet.
 Hou 't legervolk in toom, op dat'er niets geschied
 Het geen den landzaat drukt; gy moet hem steeds verschoonen.
 Pleeg straf naar krygsgebruik, maar laat verdiensten loonen.
 Zo word het quaad gesmoort, zo queekt men deugden aan.
 Volg, volg myn oorlogsles. 'k laat alles op u staan.

*Reede
 neemt, on-
 der betui-
 ginge van
 dank-
 baarheid,
 het hooge
 krygsge-
 zag aan.*

De dankbre Ginkel buigt zich voor den Vorst ter aarde:
 Dewyl ik uit uw hand den legerstaf aanvaarde,
 Zo zegt hy, en uw gunst myn plicht zo hoog waardeert,
 Grootmagtig Koning, zal myn arm 't geen gy begeert,
 En van myn degen eischt, steeds zoeken na te komen.
 'k Zal trachten, naar uw les, de landplaag in te toomen,
 En 't monster op den hals te treden met den voet.
 Ik zal myn dankbaarheid betuigen door myn bloed,
 Dat ik u schuldig ben: dat bloed, door u verheven,
 Door u met heldendeugd gekoestert, doet my leeven,
 Maar tot uw dienst; en 't zal nooit groter cere, ô Held,
 Genieten, als wanneer 't om uwe zaak langs 't veld
 Met ruime plassen stroomt: dan zal ik zegepraalen,
 En, stervende in myn plicht, uw gunsten eerst betaalen:

Maar

Maar zo my 't krygsloot spaart , en ik verwinnaar keer',
Gy draagt de zege wech , u komt alleen al d'eer.

Elk wenscht den Held geluk, en zweert voor WILHEMS De Koning ver-
Op Ginkels krygsbevel, met allen vlyt te waaken. (zaaken: trekt naar
De krygsraad scheid van een. de Koning ryd naar 't strand. de zee-
De vloot legt zeilrede , en de voorwind rekt en spant kust,
De doeken aan de steng. de legerlieden draaven,
Met krygsbuit in den arm geladen, naar de haven.
Men leid de paarden naar den oever by den toom.
Men sleept den wapenroof , den vyand aan den stroom
Der Boyne ontweldigt , naar de Britsche zeekasteelen.
De dochters van de zee, die Nereus ooren streelen ,
De Nimfen steeken 't hoofd verheugd ter golven uit ,
En schatren over 't zout met aangenaam geluit,
Zo ras de Koning naakt op zynen zegewagen.
Dit 's geen Sirenezang, bedekt met valsche laagen,
Waar voor Laërtes zoon met wasch zyne ooren floot ,
Om 't doodelyk gevaar te myden van zyn vloot;
Maar zuiver feestmuziek, dat WILHEMS heldendaaden
Verheerlykt door de stem der juichende Najaden.
Men plant de vaanen, kloek veroverft voor de vuist,
De witte Lelien, van purper bloed begruift,
Door zwaveldamp besmet, op 't hooge scheepskampanje,
En zeilt in zege naar den oever van Britanje.
Wat stofft d'aaloudheld op haar Jazon, die , tot spyt
Van Kolchis , 't Gulde Vlies, Gradivus toegewyd,

Den wachter van den boom , en sterke bosgedrochten
 In 't heilig offerwoudt ontweldigde op zyn togten ,
 En sleepte Frixus gift van Fafis naar Atheen !
 Gy roemt dit werk zo hoog , ô dichters : neen , ô neen ,
 Ik stem niet in dien lof , noch pryze Jazons degen :
 Myn Held heeft grooter eer op dezen togt verkregen :
 Hy zocht geen ryksjuweel 't ontvoeren over zee ;
 Maar landde , en bragt zyn fchat , de Gulde Vryheid , mee ,
 En breidels , om geweld en zieldwang in te toomen :
 Deze aanflag is gelukt ; nu keert hy door de ftoomen
 Verwinnaar naar den troon ; terwyl het volk , verblyd ,
 Den Ryksbehouder looft , van 't flaaffche juk bevryd :
 Zo zal eerlang al 't land , na Jakobs nederlaagen ,
 In voorfpoed bloeijen , en van zyn verloffing waagen.
 De grijze Windvoogd dient den Koning op de zee ,
 En draagt de zeilen op zijn vlerken aan de ree.
 De ftranden grimmelen van duizend onderdaanen. (nen.
 Elk groet den Troonmonarch , en uit zyn vreugd door traan-
 Elk fchreeuwt : doorluchte Vorft , zyt welkoom aan uw kuft ;
 Uw zorg , die nimmer flaapt , verwekt ons vrede en ruft.
 Gy gaat voor ons ten ftryd , en keert verwinnaar weder ,
 Wy vallen uit ontfag voor uwe voeten neder.
 Gy dwingt de Lelivaan , en Jakobs muitgefpuis.
 De bergen galmen na , en kaatsen 't feeftgedruis
 Elkandren vrolyk toe. de gansche Ryksftad , Londen.
 Juicht als de Vorft genaakt ; en tienmaal duizend monden
 Gaan

*en fteekt
 in zee.*

*Vreugde
 in Engeland over
 zyne wederkomst.*

Gaan zwanger van zyn lof. de blyfchap vliegt op ftraat,
 En dartelt by 't gewoel in dien gewenfchten ftaat.
 Geen huys befluit de vreugd. de vuurtonelen branden,
 Ontfteken door den gloed der blakende ingewanden
 Van 't zegevierend volk. de Britfche Koningin,
 Die goddelyke vrouw, die zelf als Priefterin,
 Het offervuur ontfteekt op Jefus dankaltaaren,
 Treed uit haar hofpaleis, beftuwt van maagdefchaaren,
 Den Koning in 't gemoed. de tabbert, ryk beftrooit
 Met helder diamant, bezaait met paerlen, plooit
 Om 't levendig albaft, en dekt de blanke leden,
 't Bezielde marmer, net van boven tot beneden
 Op 't kunftigft door natuur gevormt. de borft, half naakt,
 Ontdekt twee heuveltjes, sneeuw wit en ganzch volmaakt,
 Die, door de kracht der liefde en haare vreugd bewogen,
 Steeds zwoegen op en neêr. de lonken van haare oogen
 Verdoven 't eêl gefteent', dat uit haar vlechten ftraalt.
 Geen Juno, die wel eer, ten wolktroon afgedaalt,
 Langs groene velden vloog (als d'oude Dichters loogen)
 Met paauweveeren, die, bezaait met Argus oogen,
 Haar voerden op 't banket naaft Thetis bruidegom:
 Noch Pallas, die de kruin van Pelion beklom,
 En trok ter feeft, daar haar de trouwerwanten noodden,
 Vertoonden zich zo fchoon voor 't oog der Oppergoden.
 Het prachtig troonsieraad, de rykskroon, ryk van glans,
 Befchynt haar kruin. zy draagt in d'eene vuift een krans,

De Koningin ontfangt den Koning.

Haar fchoonheid en prachtig feeftgewaad befehreeven.

Zy ontwapent den Held.

Door

*en kroont
hem met
een laure-
kraon.*

Door hoofsche Jufferen gevlochten van laurieren,
Om 't zegepralend hoofd van heur gemaal te fieren.
Ze ontgeft de borftplaat van zyn fchoudren met haar hand.

*De ko-
ninklyke
perfo-
naadjen
begeven
zich naar
het hof-
banket.*

Zy licht den blanken helm van 't vorftlyk hoofd, en plant
De groene zegekroon op WILHEM HENRIKS haaren.

Zy leid hem naar de zaal, geftreelt door fchelle fnaaren

En klinkend feestmuziek; daar 't prachtig hofbanket

In goude vaten op de tafels word gezet.

Zy vlyd zich aan zyn zy. terwyl de Ridders eeten,

Verzoekt de Koningin zyn krygsbedryf te weeten,

En d'overwinning zelf te hooren uit zyn mond.

De Vorft voldoet haar eifch, en voed haar minnewond

In d'aadren door zyn tong. haar boezem klopt van binnen:

Het hert, door 't oor geftreelt, gevoelt de kracht van 't min-

Zo zag men Dido door Eneas krygsverhaal (nen.

Van liefde blaaken in Karthagoos ruyme zaal.

De fchoone gemaalin valt onvermoeit in 't vraagen,

En Koning WILHEM, om haare ooren te behaagen,

Ontvout haar alles 't geen zyn fabel heeft verricht.

't Genoegen van haar hert verklaart zich door 't gezicht.

Heb ik in 't Ierfch gewest, zo fpreekt de Vorft, gef treden;

*Gefprek
tuffchen
de zelve.*

Gy hebt dit ryk verplicht aan uwe dapperheden:

Gy hebt de Fransche vloot, ô moedige Amazoon,

Van deze kufft gekeert: gy hebt de Britfche kroon

De rust van kerk en staat, 't gemeene beste, en 't voordeel

Der burgery befchermt door uw beleid en oordeel.

Gy

Gy hebt meer eer als ik , ô Krygsheldin , bestreên :
Uw oorlogswakkerheid , de vrouwen ongemeen ,
(Want mannen zyn alleen tot krygsbedryf geboren)
Zal elks geloof eerlang verrukken onder 't hooren.
U voegt den staf van 't ryk te zwaaijen op den troon ,
De legerbyl in 't veld : uw staat- en krygsgeboôn ,
Vol wysheid , gaan 't verstand der vrouwen ver te boven.
Ik moet uw diensten , met onze onderdanen , looven.
Verdenk my niet dat ik u streel met vleiery ;
Ik spreek van uwe deugd , ô schoone , naar waardy .

Toen 't nootlot my vergunde , ô Held , met u te leeven ,
En teikende ons verbond , in 's hemels raad beschreven ,
Zegt Koningin Mary , hebt gy myn ziel gevoed
Met wetenschappen , en het vrouwelyk gemoed
Uw staatles ingedrukt : gy toonde my door woorden ,
Door redeneeringen , die steeds myn hert bekoorden ,
Den styl der heerschappye , en hoe men 't volk regeert :
Ik heb van u , myn Prins , al 't geen ik weet , geleert .
Zo spreekt men aan den disch . men vult de nektarschaalen ,
Die , schuimende van wyn , met goude boorden praalen .
Men drinkt den voorspoed van het koninklyk geslacht .
Het feestgenootschap scheid in 't midden van den nacht .

De blyde morgenstond , bezaait met purpre roozen ,
Begint , na 't zinken van 't gesternte , om hoog te bloozen ,
En straalen op 't paleis te schieten van zyn trans .

De voerman van den dag , verschynt met schooner glans

Hoogmoedig op zyn kar , om 't zegefceft te vieren.
 Men hangt den wapenbuit , de vaanen en banieren ,
 Den vyand in den ftryd ontweldigt , aan den wand
 Van Londens wapenzaal. de Leli houd geen ftand :
 De Britfche Roos verdooft den luifter van haar bladen.
 De Koning WILHEM zit , beftuwt van hoofcfe Raaden,
 Gemeente en Edelliën , verheerlykt met de kroon,
 Den ftaf en 't ryksgewaad , verheven op zyn troon.
 Hoort toe , gy Heeren , die my helpt den rykslaft fchraagen ,
 'k Heb zaaken van gewigt u heden voor te draagen ;
 Zo zegt hy. (yder zwygt en luifert naar zyn woord.)
 Hoe zeer uw ruft , uw heil , uw vryheid my bekoort ,
 Is elk genoeg bekend. 'k heb , Heeren , maar met fchroomen ,
 Alleen op uw verzoek , den fchepter aangenomen :
 En zocht my van dien laft , doch vruchteloos , t'ontflaan.
 Ik heb uw rechten naar vermogen voorgeltaan ,
 En 't binnenlands krakkeel in 't Britfche ryk bevredigt ;
 Den Godsdienft , door 't geweld mishandelt en beledigt ,
 Ten tempel uitgejaagt , op 't hooge altaar herftelt.
 Ik zeilde om uwe zaak naar Ierland , trok te veld ,
 En floeg den vyand aan de Boyne met myn vaanen.
 Ik heb veel veftingen , befproeit van burgertraanen,
 Uw kerkgenooten , vrygevochten door myn ftaal.
 Nu keere ik uit den ftryd te rugge in zegepraal.
 Gy ziet wy weder , maar met krygstropeen belaaen.
 God fterkte , om uwent wil myn arm : van al myn daaden

Komt

*Aan-
 spraak
 van den
 Koning
 aan het
 Parle-
 ment.*

Komt hem de zege toe ; zyn gunst verdient deze eer.
Maar schoon ik op den troon , als overwinnaar , keer,
Wy zyn daarom 't gevaar , ô Ridders , niet te boven :
De nood vereifcht noch meer , zo gy my wilt geloven.
Wy ftryden met een Vorft , befaamt door oorlogsmagt :
D'ervarentheid gebied dat ik dien vyand acht.
De koning Lodewyk is groot en vol vermogen :
Gy hoort , hoe Duitschland , voor zyn voeten neêrgebogen,
Zyn zegestanders af ziet waaijen van de kruin
Der overheerde wal , en klaagt op 't smookend puin :
Hoe Karels erfgebied , door zo veel oorlogslaagen
Geflingert , ftaat ten doel van krygsgeweld of laagen ;
Maar bied kloekmoedig door de wapens tegenftand :
Die ruime landftreek grenft dicht aan myn vaderland ;
Daar trekt myn Legerhoofd de Fransche benden tegen ,
En dient den Landvoogd met zyn oorlogskunde en degen,
Om 't aangevoerde volk van Neêrlands grond te ftaan.
Wy hebben , maar met leet , den uitflag klaar verftaan
Van 't jongft gevecht , waar in de bloem der mannen sneefde :
Daar 't nydig kryggeluk myn wapenen weêrftreefde ,
En d'ongelyke magt den vyand fterkte in 't veld ;
Schoon Waldeks hoofdgezag , (gelyk 't gerucht ons meld)
Gestyft door dapperheid , de veldpoft kloek verweerde ;
En Kazimier , myn neef , 't geweld van Vrankryk keerde ;
En zo veel helden , lang verheerlykt door hun vlyt ,
Zich queeten voor den Staat , als leeuwen , in den ftryd.

Dit droevig voorval maakt gansch Nederland verlegen.
 Nu voegt aen yder in 't byzonder t'overweegen,
 Wat dienften dat hy heeft genooten van dien Staat:
 Die heeft zich zelf ontbloot van krygsvolk, om uw quaad,
 Uw onheil, uw bederf, en flaverny te weeren:
 Ik landde met die magt in 't ryk op uw begeeren.
 De Nederlander heeft uw rechten met zyn bloed
 Bezegelt, en uw kerk behouden door zyn moed.
 Nu zucht in hoogen nood de Staat om oorlogslieden.
 Gy moet den Batavier, ô Britten, byftant bieden,
 Die 't alles waagde voor uw troon- en kerkbelang:
 Want Vrankryks Koning zweert, door Neêrlands ondergang,
 Door schennis, door geweld, en bloeddorft (ons gebleeken
 Voor weinig jaaren) zich van uw bedryf te wreken.
 Dat dodelyk befluit, dat opzet moeten wy
 Kloekmoedig stuiten, en de ruft der burgery,
 De zekerheid van 't ryk op 't heil der zeven Staaten
 Stantvastig bouwen, en ons dienen van foldaaten.
 Wy hebben oorlogsvolk van nooden in den nood:
 Te land voor 't leger, en te water voor de vloot.
 Wy moeten ons voorzien van fchepen, om de ftranden
 Van d'een tot d'andre kuft te veiligen voor 't landen:
 Want Vrankryks watermagt groeit aan van dag tot dag.
 Wy moeten Lodewyk het hooge zeegezag
 Betwiften, en uw recht befchermen op de baaren.
 Ik kan u, Heeren, met een vry gemoed verklaaren;

Dat

Dat my uw voordeel meer behaagt als 't ryksgebied.
De naam van Koning, noch de kroon bekoortme niet;
Indien ik in dien staat, hoe heerlyk, hoe verheven,
Geen klaare blyken van myn zucht voor 't ryk kan geeven.
Ik zoek my zelve niet, maar uw belang alleen.
Al 't geen ik hieden eisch, dat eisch ik voor 't gemeen.
Om dan met grooter ernst het oorlog voort te zetten,
Al d'ondernemingen van Vrankryk te beletten,
En onzen onderdaan te hoeden voor 't geweld;
Is't nodig, dat gy zoekt naar middelen om geld
Te lichten, en voldoet de schult der legerknaapen:
Want geld in oorlogsnood is 't allersterkste wapen:
Dat moedigt den soldaat, dat wet zyn krysgeweer,
Dat geeft zyne armen kracht: denkt, Heeren, dat uw eer,
De glori van myn ryk dit eischt van uw gedachten:
Uw overweging moet den staat van 't land betrachten.
't Gevaar, de nood vereischt een spoedig raadbesluit,
D'uitvoering boven al, op dat men 't onheil stuit'.
Veel Prinssen hebben zich in ons belang gewikkelt,
Door liefde tot uw Vorst en zucht voor 't ryk geprikkelt:
Elk houd zich tot uw dienst, ô Britsche Raad, bereid,
En wacht den spoed van 't werk uit uwe wakkerheid.
Laat dan de toefant van onze algemeene zaaken,
ô Ridder, ô Gemeente, uwe ingewanden raaken:
Maakt dat my niets ontbreke. elk geeve in overvloed:
Dient my naar eisch met geld: ik diene u met myn bloed.

Maar om myn raadgefprek, ô Heeren, te besluiten,
 Moet ik u noch in 't kort myn ongenoegen uiten.
 De lefte zeeflag, dien ik hoorde met verdriet,
 En myn gebootschap wierde in 't veld, behaagt me niet.
 Veel hebben daar zo laf hun' oorlogsplicht vergeeten;
 Ik moet door uwe hulp d'omftandigheden weeten.
 Ik zal niet rusten, maar gebruiken al myn macht,
 (De zaak is van gevolg) om die men houd verdacht
 Te raaken in 't gemoed. zo word de fchult veroordeelt,
 Het krygsverzuim geftraft, tot yders leffe en voorbeeld.
 Indien men 't quaad niet ftuit, noch voorkomt in 't begin,
 Zo loopt het fpoedig voort, groeit aan en kankert in.
 Hier is de glori van den landzaat aan gelegen.
 Men moet met rypen raad de zaaken overweegen. (aan,
 De vierfchaar fhreeuwt om recht, ziet vriend noch vyand
 Maar vonnift naar den eifch. gy hebt myn zin verftaan:
 Ik zwyge, en laat de zaak uw yver aanbevelen.
 Die heden recht besluit, hoeft morgen niet te doolen.
 De kostelyke tyd, verwaarlooft, keert nooit weêr.
 Waakt op, befchermt uw heil, uw voordeel, en uw eer.

*De Ryks-
 raad be-
 looft den
 Koning in
 alles, 't
 geen hy
 eifcht ten
 dienft van
 't ryk, be-
 hulpsaam
 te zyn.*

Na dat de Vorft aldus zyn aanspraak had befloten,
 Wierd hy in 't raadvertrek begroet van alle Grooten.
 De Britfche Ridderfchap, de bloem der burgery
 Betuigt haar dankbaarheid: elk roemt zyn heerschappy,
 Zyn zucht en yver voor de rust der onderzaaten.
 Elk geeft zyn ftem om 't heil te fterken met foldaaten,

En

En volk in overvloed te brengen op de been :
 Om geld te lichten voor den oorlogsman , en 't geen
 De nood vereifcht in deez' gevarelyke tyden ,
 Om met een grooter vloot den vyand te bestryden.
 Al 't geen de Koning wil keurt hier de Ryksraad goed.
 Men dankt hem boven al voor 't waagen van zyn bloed,
 Voor d'overwinning , met zyn lyfgevaar verkreegen.
 Elk looft zyn dapperheid , zyn gunft en 's hemels zegen.
 Hoe neemt uw voorfpoed aan , gelukkig Albion !
 Hoe keert uw ramp in vreugd ! hoe zal d'Oranje Zon
 Met ftraalen van geluk uw Britfche Roos befchynen,
 De nacht des oorlogs voor dat vredelicht verdwynen ,
 En 't kerkgelooft , befnoeit door Jakobs vloekverbond,
 Zyn wortels meer en meer verspreiden in uw grond !
 Hoe zal de welvaart van uwe onderdaanen bloeijen ,
 De rykdom , door dien gloed gekoestert, weelig groeijen!
 Maar gy, ô muiters, die noch dolende en verblind,
 Uw eige vryheid haat , en Stuarts dwang bemint ,
 'k Wensch dat die heldre glans , ô afgedwaalde fchaaren,
 De mist van dwaasheid in uw zinnen op mag klaaren :
 Gy tracht vergeefs den Vorft te ftooten van den troon,
 En Jakob in zyn plaats te fieren met de kroon :
 Het zy uw haatlust werkt door heimelyke liften,
 Of vrientfchaps valfchen fchyn , gy zult uw tyd verquiften,
 Uw kosten fpillen , want de waarheid, snel ter been,
 Vervolgt en achterhaalt de logen in 't gemeen.

*En be-
 dankt
 hem voor
 de zege
 in Ierland
 door zyne
 wapenen
 bevocht-
 ten.*

De

De schrandre Ryksraad waakt voor 't koninklyk vermogen,
 Voor WILHEMS troongezag met meer dan Argus oogen :
 Het zy uw boosheid staat door openbaar geweld,
 Ten dienste van Jakobs zaak, naar 't kroonrecht van den Held;
 Gy slaaft, gy woelt vergeefs als krachtelooze wormen.
 Een rot van reuzen tracht den hemel te beformen ,
 De magt der Oppergoôn te dwingen : Tifon , trots
 Op honderd hoofden , bouwt en stapelt rots op rots ,
 Maar moet , zo ras Jupyn de bliksemtoorts laat blinken ,
 Met al zyn muiters in den afgrond nederzinken ,
 En onder 't stormgevaart verfmoooren door den slag.
 Zo stort hy in een poel van rampen , die 't gezag
 Der hooge mogentheid vermeetel durft braveeren.
 Maar laat ons tot de zaak van 't ryk , ô Klio , keeren ,
 En zien met welk een vlyt de Britsche landzaat draaft ,
 En voor 't belang der kerke en 't recht der volken slaaft :
 Wy zullen , maar met vreugde , elks bezigheid aanschouwen.
 Men sticht'er plaats en om de kielen op te bouwen ,
 Scheepstimmerwerven , naar den eisch van 't werk verdeelt.
 De wakkre werkman , dien zyn arbeid nooit verveelt ,
 Hakt met de byl in 't hout , en klooft de Noordsche boomen ,
 Om met een waterheir te zwemmen door de stroomen ,
 En 't zeevolk in den buik te sluiten op de reis.
 De houte vesting ryft , gelyk een hofpaleis ,
 Of hooggebout kasteel , of steenrots uit de baaren.
 Het woelt aan allen kant van hygende arbeidschaaren ,

Men

*bezichte-
den bin-
nen Lon-
den ,*

*in 't stich-
ten van
scheeps-
timmer-
werven .*

*bouwen
van sche-
pen ,*

Men houwt, men bonst, men klopt op yzer of metaal.
 Een ander schildert vlag en wimpel, om, tot praal
 Op mast en steng geplant, te waaijen van de schepen.
 Men ziet'er die naar boord de zeekortouwen sleeten,
 Om 't holle stroomgevaart, de schuilplaats van de dood,
 Te vullen met hun vracht. daar voert men kruit en loot,
 Kardoezen, kogels, schroot, gevulde handgranaaten,
 Pistoolen, muskettons op wagens langs de straten.
 Men leegt de wapenzaal, en 't magazyn van 't land.
 Men ryd met ankertou, met kabels, lopend want,
 Genaaide zeilen naar de werf der zeekasteelen.

De werfstrom dreunt langs 't land, om 't oor van 't volk te stree- en werven
der sol-
daaten.
 Het hert te moedigen, om vry en ongepreft, (len,

Door eigen lust gewekt, voor 't algemeene best,
 Ten dienst van 't vaderland, te trekken op de vlooten.
 Een ander wil te land zyn oorlogsroem vergrooten,
 En tekent op de rol des hopmans, welgemoed
 En onbeschroomt, zyn naam. zo groeit de waterstoet,
 En landmagt dag op dag door 't klinken van de schyven.
 De koning WILHEM ziet de wakkre krygsbedryven,
 Den yver van zyn volk, de voorzorg van den Raat,
 De drift der burgery, en arbeid vroeg en laat
 Om door zyn kroongezag de zaaken voort te zetten:
 Dat geeft den handel klem, dat kan de geeften wetten,
 De krachten van den arm verdubblen onder 't werk;
 De lust en yver maakt zelfs krachteloozen sterk,

En styft de zenuwen der slaavende arbeidsmannen.
 Hoe veel verscheelt de staat der woedende tirannen
 Van vroomer Vorsten, die, zachtzinnig in 't gebied,
 Den burger en zyn rust beminnen ! het verdriet
 Den onderdaanen nooit op hun bevel te draaven ;
 Men zietze uit zuivre liefde, uit zucht, uit vrientschap slaaven
 Voor 't heil des Konings, dat elkhoog waardeert en schat :
 Maar hy, die 't purpre kleed met burgerbloed beklad,
 Het recht der volken schend, en, tegens alle wetten,
 Den voet tracht op den nek der burgery te zetten,
 Word zonder lust gediend, maar slechts uit vreeze en schrik :
 Men siddert onder 't juk en beeft elk oogenblik ;
 Men arbeid, maar met angst, beducht voor dood of keten ;
 Daar d'ander zingt en queelt, geruft, en nooit bezeten
 Van schromende achterdocht. ô groot verschil ! maar gy,
 Die dwaas uw zetel bouwt op snode tyranny,
 Uw zuil zal storten, door dien grondslag nooit bestendig :
 Maar heerschappy, op deugd gegrondvest, staat onendig.
 Juich dan, ô Engeland, gelukkig door een Vorst,
 Die steeds uw heil betracht, en liefkooft in zyn borst !
 Volherd in uwen plicht, verlosse landgenooten :
 Zo blyve uw heiltoneel voor ewig opgeslooten :
 Zo werde uw rykstroon nooit bedreigt met ondergang :
 Dat wenscht myn Zangheldin, die met haar heldenzang
 Uw Koning volgt op 't spoor, en maalt zyne oorlogsdaaden,
 Zyn staatkunde, en beleid in 't heerschen, op haar bladen :
Die

Die met vermaak uw vlyt en bezigheid aanschout,
Uw deugden looft, waar op de Koning zich betrouwt.

Nu ziet men dagelyks gezanten binnen Londen
Verschynen, naar den Teems door Vorsten afgezonden,
Die WILHEM op den troon begroeten met ontzag :
Elk offert aan zyn dienft al 't geen zyn staat vermag.
De Deensche kroon vooral belooft hem hulp te bieden ,
Zyn magt te sterken door getal van oorlogslieden ,
Indien 't de nood vereifcht : zo word aan allen kant
Zyn ryksrecht voorgestaan , de rust van Engeland
Verdedigt, om Europe in deez' verwerde tyden
Voor 't smertende oorlogsjuk van Vrankryk te bevryden.
Maar bovenal de Staat van 't gansche Nederland
Betuigt hier , door den mond van zynen Afgezant,
De vreugd der Hoofden en de zucht der onderdaanen.
Die Staat , geslingert door een buy van krygsorkaanen,
Gedreigt door 't Fransche zwaard, dat, blinkende uit de schee,
Den band van vrientfchap en de burgerlyke vree
Aan stukken snyd en kerft, doch tegens recht en reden,
Neemt toevlucht tot den Vorst in zo veel zwarigheden,
En smeekt zyn bystant in dien hoogen nood : dat raakt
De koninklyke ziel, die reeds van yver blaakt
Om 't vaderlyk gewest te dienen met zyn leven :
Hy, door verdienste als Hoofd van 't Britsche ryk verheven,
Slaaft wel voor 't voordeel van den landzaat in 't gebiedt,
Maar 't heil van Nederland vergeet zyn vrientfchap niet.

*Gezanten
van de
Duitsche
hoven ,*

*en de
Deensche
kroon bin-
nen Lou-
den.*

*Neder-
land ver-
zoekt door
zinen af-
gezant
bystandt
van den
Koning.*

Hy hoort hoe d'oorlogstoorts, door Vrankryks haat ontfto-
 De dorpen legt in d'afch: hoe Karels velden rooken, (ken,
 En 't Spaanfche Nederland de vonken van dien gloed
 Moet leffchen door een ftroom van 't burgerlyke bloed:
 Hoe Wreetheid, uit haar hol of kerker losgebroken,
 De ftaale kluiſters breekt van duizend naare spookten,
 En fleepze van beneën gewapent voor den dag:
 Dat onheil deert zyn hert: hy hoort van ver 't geklag,
 De naare zuchten der mishandelde onderzaaten:

Hy vreeft voor 't vaderland en Neêrlands zeven Staaten,
 Nabuuren van 't gewest, daar 't monſter, helſch van aart,
 Zyn moordbazuinen ſteekt, en vrou noch kinders ſpaart,
 Maar zwaait den dolk aan 't hoofd der onderaardsche ben-
 Die dodelyke maâr, vol rampen en elenden, (den.

*De Koning
 beſluit
 naar Ne-
 derland
 over te
 gaan, en
 maakt
 zyn oog-
 merk aan
 't Parle-
 ment be-
 kent, dat
 het zelve
 toeflaat,
 en beloofte
 in zyn af-
 wezen de
 Koningin
 in ſtes
 behulp-
 zaam te
 zyn.*

Beweegt den Britſchen Vorſt, in zulk een hoogen nood,
 Naar d'overzeefche kuſt te zeilen met zyn vloot,
 Om 't volk met raad en daad kloekmoedig by te ſpringen,
 En 't opgevloekt geweld, eer 't zegepraalt, te dwingen.
 Hy treed in 't raadpaleis, en maakt aan 't Parlement,
 Den hoogen Raad van 't ryk zyn overtocht bekend.
 Elk keurt zyn oogmerk goed, en zweert by Gods altaaren,
 Zyn kroonrecht voor den roof des vyands te bewaaren;
 De ſchoone Koningin te dienen met beleid
 In 't wigtig ryksgebiedt, terwyl de Koning ſcheid;
 Maar boven al 't verraad, dat Jakobs vrienden ſtichten,
 T'ontdekken, en 't bedrog zyn masker af te lichten.

EIk

Elk steld zyn goed en bloed voor WILHEMS zaak te pand.
De rykseed word gestaaft, bezegelt hand aan hand.

De Koning maakt terwyl zich vaardig met zyn Grooten,
Met al zyn Edelliën, zyn hooffsche togtgenooten,
Pilaaren, die, al t'zaam tot staatlast opgegroeit,
Den rykstroon schraagen schoon het onweer raaft en loeit;
De bloem der Ridderfchap, der Hertogen en Graaven,
Verheerlykt door hun moed en ongemeene gaaven;
Zelf Ormonds Hertog maakt zich tot den togt gereet, De Engelfche,
Met Nortfolk, die voor 't recht op 't hooge raadhof zweet,
Met Dorzet, Devonshire, en duizend eedle Heeren;
En hy, wiens kerkgezag de Londenaaren eeren,
De Biffchop, volgt den Vorft; met Bentink, door zyn deugd
De gunft des Konings waard; en Ouwerkerk, de vreugd en Nederduitsche Grooten maaken zich tot den overtogt gereedi.
En luifter van zyn ftam, uit Nassäufch bloed gesproten.
Elk munt op 't prachtigft uit. de jonge Britfche loten;
Beroemde telgen van den vaderlyken ftam,
Wier deugd, als dierbaar goud, geloutert door de vlam
Des oorlogs, heerlyk fchynt, en flikkert uit hunne oogen,
Verzoeken, voor den voet des Konings neêrgebogen,
Zyn gunft, om neffens hem te zeilen van de kufft:
Elk pronkt in 't hofgewaad, op 't fierlykft uitgerufft.
Elk groet zyn minnares, en plukt voor 't lest de roozen
Van haar albaste wang: de hooffsche juffers bloozen,
Of 't aangezigt verbleekt op 't fcheiden van den vriend,
Die wel haar fchoonheid eert, maar ook zyn Koning dient.

Zo streelt de Vorst zyn lief, de roem der Koninginnen,
Het voorwerp, al de lust van zyn verliefde zinnen.

*Afscheid-
rede van
de Koningin.*

Maria kust haar Heer, en zegt: vaar wel myn Prins,
Myn lief, myn Troongenoot, trek hene, ik zoek geensins,
Nu gy naar Neêrland zeilt, uw opzet om te stooten:
Ik min dien vroomen Staat en al zyn landgenooten;
Hun vriendschap staat noch versch geschreven in myn hert:
Hun rust bekoort myn ziel: hun onrust baart my smert.
Verdedig burgerrecht en vryheid door uw standers,
Bescherm den tempel en uw trouwe vaderlanders,
En 't zuivre kruisaltaar, door Jesus bloed gewijdt:
Verydel 't oogmerk van den vyand, die, door spyt
Gezwellen, 't heiligdom des Heilands durft belaagen;
Ja keer in zulk een staat op uwen zegewagen
Naar Londens hofpaleis; dan zal ik, wel gemoed,
Vervrolykt door uw komste, omsingelt met een stoet
Van hooffsche jufferen, met fluiten en schalmeien,
En streelend feestmuziek, u naar den troon geleien.
Wy zullen onderwyl door zuchten, door gebeên
En heilig koorgezang, met neêrgeboge leên
Voor 't brandende offervuur in Godgewyde kerken,
Den voorspoed van uw togt steeds zoeken uit te werken.
Zo spreekt de Ryksvorstin: de Koning drukt haar mond,
Terwyl een zuivre vlam zyne ingewanden wond,
En blaakt de groote ziel: hy wil, maar kan niet scheiden.

*Al het
nodige*

De mannen werken om den toefel te bereiden.

De

De ſchepen zeilen door den Teemsſtroom methun vracht. tot de reis
word
naar de
vloot ge-
zonden.
Al 't geen de reis vereiſcht word naar de kuſt gebracht,
De rykſvloot toegevoert met volgelade floepen.

Vorſt WILHEM ryd naar zee. de Britſche burgers roepen,
En ſchreeuwen overluit : Vaar wel , ô wettig Heer ,
Vecht voor den nagebuur , en keer verwinnaar weêr.

De huizen loopen leeg ; daar kinders, mans en vrouwen,
Begeerig om 't vertrek des Konings aan te ſchouwen,
De grimmelende ſtraat betreden in 't gewoel.

Zelf d'oude gryzaart kruipt op krukken van zyn ſtoel,
En voegt zich by 't gedrang met loome en manke ſchreden.

Veel' volgen zelfs naar ſtrand, om hun genegentheden
Te toonen aan den Vorſt. daar vliegt de bootsgezel.

Hier toont matroos zyn vlyt, en klimt gezwind en ſnel
Langs touwen in de maſt, om 't zeildoek vaſt te binden.

De Britſche Koning naakt den oever met zyn vrinden, De Ko-
ning ſteekt
in zee.
En prachtig hofgezin. de rykſvloot ſteekt in zee.

De Windvoogd blaaf in 't zeil , en 't oog verliest de ree.

't Was winter als de Vorſt den togt had voorgenomen : Winter-
ſtorm op
zee.
Dan buldert Eolus, en geeffelt Nereus ſtroomen

Met onweerbuijen , dat de zeegolf ſchuimt en bruiſt,

En ſchokt de waterveſt , daarze op de baaren kruift.

De norſſe gryzaart bonſt de bergſpelonken open ,

En flaakt de muiters, die de zeekasteelen floopen,

Wanneer zyn gramſchap raaf. de holle waterrots,

Geflingert , ryft of daalt door 't felle zeegeklots.

Dan

Dan stort de Noordewind , door 't zinken van zyn veder ,
 Met yffelyk geloey , op 't zwalpend pekcl neder :
 Hy roert het water om , en jaagt de zee , verwoed ,
 Op strand of fteenklip aan. die zwaare tegenspoed
 Bestryd den Britfchen Vorst , in 't zeilen op de baaren ,
 Gelyk Anchifes zoon , gezolt door zeegevaaren.
 Maar d'Opperkoning , die voor WILHEMS leven waakt ,
 Gezeten op zyn troon , die van faffieren blaakt ,
 En dierbaar diamant , vol fchitterende glanffen ,
 Van d'englewacht bestuwt , ziet neder uit de tranffen
 Van 't heilig hofpaleis , terwyl de wind zo fel
 Den vroomen Held bestormt : hy fpreekt tot Michaël ,
 Zyn bode , en opperhoofd der hemelfche staffieren.
 Gy moet van ftonden aan op vlugge pennen zwieren ,
 En zweeven door de lucht , myn Michaël , vlieg heen ,
 Schiet ftraks uw vlerken aan , daal vaardig naar beneên :
 Myn zoon , myn lieveling zwerft op d'ontroerde plaffen ,
 Befcherm den Koning , eer de stormen hem verraffen ;
 Eer 't opgezwollen zout hem en zyn waterftoet ,
 De bloem van 't ryk verflinde , en dompele in den vloed.
 Gy zult hem door myn magt een trouwe leidsman ftrekken ,
 En met een hemelwacht van Cherubynen dekken ,
 Ja voeren op uw wiek den Held naar Nederland ,
 Den Staat , daar 't heilig vuur op myne altaaren brand ,
 Waar voor zyn vroomheid slaaft : gy hebt hem fteeds voor de-
 Uw gunft , ô Michaël , door myn gezag beweezen , (zen,
 Voor

*D'Opper-
 koning
 ziet van
 boven ,*

*en belaft
 Michaël
 den Vorst
 tegens het
 zeegeweld
 te befcher-
 men.*

Voor waterstorm, voor vuur, voor loot, en oorlogszwaard,
 Of't geen zyn leven dreigde, op't hoog bevel, bewaart.
 Ik wil door zynen arm myn tempelkooren stichten :
 Zyn yver strekt een zuil, waar voor 't geweld zal zwichten
 Van hem, die redeloos myne uitverkore Bruid
 Schoffeert, en na dien hoon in staale banden sluit :
 Die 't heiligdom verwoest door kerkgeweldenaaren,
 En vrolyk danst op d'afsch van myn verbrandde altaaren.
 Gy moet myn gunstgenoot geleiden naar de ree.
 Maar als gy d'oevers naakt van Neêrland, zal de zee,
 Gellingert door 't gedruis der felle Noordsche buijen,
 De schots van 't blinkende ys als hooge bergen kruijen :
 Ik wil voor al myn vriend behouden in dien nood,
 Als hy door nevels dryft, en waggelt in zyn boot.
 Zo spreekt de Majesteit, die 't al beheerscht, hier boven.
 De Kooren juichen voor den oppertroon, en looven
 De goddelyke gunst. Gods hoftrouwant streeft voort,
 Op 't steeken der bazuin, uit 's hemels ruime poort,
 Met duizend Engelen, getrouwe en dienstbre zielen.
 Een heilig licht beschynt de koninklyke kielen,
 Zo ras de hemelwacht, die voor den Koning waakt,
 D'ontroerde golven, daar de ryksvloot dwaalt, genaakt.
 Vorst Michaël bestraft de winden, streelt de stroomen,
 In 't bruizen, met zyn staf, om 't woeden in te toomen,
 't Geweld te breeken, en den onverschrokken Held,
 Wiens moed geen water schroomt, noch vuur in't oorlogsveld,

*Michaël
 daalt
 naar be-
 nedem,*

*en be-
 straft de
 winden.*

Te voeren naar de kust , op 't goddelyk behagen.

*De matroozen
krygen
den oever
in't ge-
zigt. De
Koning
gaat over
in een
boot, en
stapt ein-
deelyk, na
lang suk-
kelen door
mist en ys-
schotfen,
aan land:*

Zo krygt de zeegezel , geschokt door wintervlaagen ,

Den strandberg in 't gezigt , maar word door 't ys gestuit ,

Dat aan den oever dryft. de braave Vorst besluit

Van boord te stappen , en , in 't midden der gevaaren ,

Door kracht van riemen 't ys te breeken op de baaren.

De trousten volgen in de boot. een dikke damp ,

Een nevel dekt de lucht , en baart weêr ramp op ramp ,

Terwyl de zeeman roeit. men ziet de zonnestraalen ,

Ontluistert door de mist , bedroeft in 't pekel daalen.

De druppels druipen van God Febus pruik in zee.

De bruine nacht verschynt , maar voert geen sterren meê ,

Noch hemellichten , die den vaalen nachtrok sieren.

Zo doolt het Licht der kerke aan 't strand der Batavieren

In 't duister door den vloed : maar 't hemelheir geleid

Na zo veel zwarigheên , door Gods voorzienigheid ,

De boot door ys en mist behouden aan de stranden ;

Daar WILHEM HENRIK en zyn rampgenooten landen.

*Hij warmt
zyn koude
en natte
leden in
een boe-
renbut ,*

Hier staat een boumans hut , een arm en slecht gebou ,

Daar treed de Koning in , doornat en styf van kou.

De huiswaerd sprokkelt hout en spaanders by de wegen ,

En legt zyn dragt aan 't vuur , tot WILHEMS dienst genegen.

Hier draagt geen gulde stoel het lichhaam van den Vorst ;

Maar slechts een oude bank , vergaan en vuil bemorst ,

Vernoegt den Troonmonarch in 't droogen van zyn leden.

Men ziet geen wandtapyt , noch hoofsche kostlykheden ,

Maar

Maar kouter, fchup en fpa. hier word geen hofbanket,
 Maar boere mondkoft, op den manken difch gezet
 In houte nappen, door den ouderdom versleten.
 Zo zag men God Merkuur met Jupiter gezeten,
 Al fpyzende, onder 't dak van Baucis, door haar man
 Met riet en ftro gedekt: die geeft al wat zy kan,
 Schaft moes voor Goden in gebrokene aarde vaten,
 In fteene fchotelen, en 't fmaakt hun boven maaten.
 De Koning WILHEM dankt den landman als hy fcheid:
 De blyde tyding van zyn overkomst verspreid
 Zich ftraks door 't gansche land, en brengt aan alle kanten
 Den burger op de been. de troep der lyftrouwanten,
 Voor af gezonden, rent den Troonvoogd in 't gemoet.

*en begeeft
 zich, door
 zyn lyf-
 wachtben-
 den ont-
 moet,
 naar den
 Haag.*

Geleerde Zufters, die myn heldenveder voed
 Met ftroomen uit de bron van Helikon; Godinnen,
 Die door uw zangen ftreelt God Febus oor en zinnen,
 Begunftigt hier myn toon, op dat ik recht verhaal
 't Gejuich der burgerye, en Hollands zegepraal.

Eynde van het zefde Boek.

V E R K L A R I N G

Van de PRINT voor 't VII BOEK.

*Hier praat de Zegeboog , tot Koning WILHEMS eer ,
In 's Gravenhaag gesticht : de dappre Vorst , gedreven
Door oorlogslust , wil zich te paard naar 't heir begeeven :*

*Hy zwaait , geperst tot wraak , 't gevreesde krygsgeweer.
Voorzichtigheid bestiert den toom , terwyl haare oogen*

In 't spiegel staaren op der Ouden heldendaan.

*De Maagd , zo ryk met geld en oorlogstuig belaân ,
Verbeeld hier Nederland , zyn mildheid en vermogen.*

*Een Vrouw van Staat , bekleed met zeven Pylen , bied
Den Vorst zyn stormhoed aan. Alcides velt gedrogten ,
En baant de wegen voor de koninklyke togten ,*

Terwyl de Rover , met zyn wolfsvel , duikt en vlied.

Een Dwingeland bestryd , naar 't voorbeeld der barbaaren ,

*Een * eedle Vrouw : (hy draagt een pook en beurs met geld.)*

*Terwyl haar † schoonste Maagd geschaakt word van 't
Geweld ,*

Rooft hy haar Stedekraon , en scheert heur Korenaaren.

De Reuzen werken in de smis van God Vulkaan :

Bellone moedigt hen in 't smeeden van haar wagen.

God Eolus bestraft om hoog de Wintervlaagen ,

En sleept den Hoofdstorm by zyn gryze pruuk gevaân.

De zee bedaart. men ziet de Watergoden queelen ,

En WILHEMS zeetriomf op 't glatte pekel speelen.

* De Spaansche Nederlanden. † Bergen.



WILHEM DE III.

Z E V E N D E B O E K .



E Vorst genaakt den Haag, verfiert met Inhaling
van Ko-
ning
 zegeboogen.
 De Maagd van Nederland (een juffer WILHEM
in den
Haag.
 schoon van oogen,
 En welgemaakt van leên, wiens aange-
 naam gelaat
 Den Koning lang beviel) verschynt in 't feestgewaad,
 Verzelschapt met een sleep van knechten, en staffieren,
 Een hofgevolg bekleed met schilden en banieren,
 Waar op de wapens van den Keizerlyken Stam
 Der Vorsten, uit wier bloed de Prins zyn oorspronk nam,
 Op 't heerlykst pronken, met hun staat-en krygsbedryven,
 Die 's lands kronyken ons in overvloed beschryven.
 Men ziet twee WILHEMS, elk naar 't leven, in heur vaan.
 Men leeft wat Frederik, wat Maurits heeft gedaan,
 En d'overwinningen van yder in 't byzonder.
 Maar boven al den Held, die, als een oorlogswonder,
 Zyn strydbre Vaders volgt, vergeet de Tuinmaagd niet.
 Zy draagt de vruchten van zyn groeizaam krygsgebied

In haaren ftanderd om , voor 't oog der onderzaaten.
 Zo ftaptze in 't feestgewoel hoogmoedig langs de ftraaten.
 De ftaatrok fleep van 't lyf. d'Oranje bloefem hult
 Haar blonde vlechten ; en de tabberd , ryk vergult
 Aan alle zoomen , pronkt met applen van Oranje ,
 Naar 't leven geborduurt. de Koning van Britanje
 Omhelft de fchoone Maagd , en licht haar van den grond ,
 Terwylze nederknielt. hy kuft den blanken mond.
 Zyt welkom zegtze , ô Held , myn lief , myn welbehagen ,
 Ik groete u , brave Prins , op uwen zegewagen.
 Gy nadert in triomf , als Heiland van Euroop ,
 Behouder van den Staat , door zulk een vafte knoop
 Verbonden aan dit land : gy ruimt uw heerschappyen ,
 Drie ryken , om de ziel van Neêrlands burgeryen
 Te ftreelen door uw komfte. ô tyd , ô dag , ô uur
 Zyt driemaal wellekoom ! uw byzyn ftookt een vuur
 Van ongeveinsde vreugde in 't herte , en ftreelt onze aders.
 Hoe zuchtte uw vaderland ! hoe treurden d'oude Vaders ,
 Wannêr gy , door den nood van Albion gepreft ,
 Van dezen oever zeilde , om voor 't gemeene beft ,
 De vryheid en 't geloof uw leven op te zetten ,
 En 't al te waagen voor de burgerlyke wetten !
 Gy hebt voor 't recht van 't volk geftreên , gewoelt , geflooft :
 Nu keert gy weêr , myn Prins , maar met de kroon op 't hoofd :
 Nooit moet de bitfe nyd uw troongebed beftryden ,
 Noch 't weifelende lot uw hoogen ftaat benyden :

Maar

Maar voorspoed en geluk groeije aan van dag tot dag;
En blyve aan u gepaart in 't koninklyk gezag:
Zo moet uw vyand voor uw wapenklanken beeven,
En gy in ewigheid Europe wetten geeven:
Dat wenscht uw vorstengewieg, den Hage, en 't gansche land,
Wel eer in 't krygsgevaar verdedigt door uw hand.
Zo spreekt de Maagd: terwyl de landgenooten praalen
In stafikleeden, om den Koning in te haalen.
De Haagfche burgery, in ryen net gefchaart,
Besluit de zegekoets: 's lands Adel draaft te paard,
Met diamant gefiert, en goude wapenrokken,
Met veders op den hoed. men trekt de tempelklokken;
Die brommen in 't gewoel, en juichen uit haar trans
Den Stedehouder toe. de Vryheid drilt haar lans,
Verheven op haar kar: zy sleept de Moordharpyen,
De Wreethoid, het Geweld en alle Razernyen
Gekluiftert aan haar as. de Godsdienst volgt de vreugd
In 't zedig kerkgewaad, verzelschapt van de Deugd,
Van Vroomheid, Eendragt, Liefde, en al haar speelgenooten,
In 't hemelhof geteelt, Gods uitverkore loten.
De Vaders leggen nu den last der staatzorg neêr,
En ryden door den drom, daar 't blinkende geweer
De zon in d'oogen fchynt. den Haag verheft haar kruinen.
De trommen klinken met fchalmeien en bazuinen.
De zwangere kortou barft los met slag op slag,
En groet den Koning op dien zegenryken dag.

Men

Men ziet de daken van ontelbre menschen krielen,
 De wegen zwart van volk, van oude en jonge zielen.
 De praal van Nederland, de Haagſche jufferſchap,
 Door minnaars voortgeleid, ſtygt vrolyk langs den trap,
 Om 't zegefteft te zien, op hooge galleryen;
 Voorheen' tot elks gerief gebout aan beide zyen
 Der grimmelende ſtraat; en yder groet beleeft
 Den Heiland van Euroop, die met zyn wagen ſtreeft
 Naar 't opgepronkt paleis, gevolgt van burgerſchaaren,
 Door zegepoorten en uitmuntende eerpilaaren.
 De jonge maagden treên, verfiert met laureblaân,
 En heffen, elk om ſtryd, een vrolyk feeftlied aan,
 Tot WILHEM HENRIKS roem, die op zyn heldentogten
 De ſcherpe klauwen brak der woedende gedrogten;
 Die 't ryk bevredigde, 't geweld ten lande uitjoeg,
 En Jakobs leger aan den ſtroom der Boyne floeg.
 De Rykdom, door den Vorſt gehandhaaft in de ſteden
 Van Neêrland, volgt den ſtoet met opgetooide leden:
 De tabbert blinkt van goud, de vlecht van diamant.
 De Scheepsvaart ment haar koets, aan allen kant beplant
 Met vlaggen, wimpelen, met ankers, ſcheepskortouwen,
 En 't geen de zeetogt eifcht: zy veſtigt haar betrouwen
 Op WILHEMS zeebanier, en eert hem, als een God,
 Wiens arm den drytand zwaait, hem toegedeelt door 't lot.
 De Leeuw van Holland viert den Krygsvoogd, die voordezen
 Zyn klauwen heeft gewet, en 't bloed, verkoelt door vreezen,
 Op

Op nieuw ontvonkte in al zyne aadren door den gloed
Van zyne dapperheid, en vorstelyken moed:
Dat moedig Dier geleid met opgerezee maanen
Den grooten zegesleep, en voegt zich by de vaanen
Der oorlogsmannen, die, geplaatst voor 't hofgebou,
Afwaaijen van de borst. daar bralt de wapenschou.
Hier geeft de burger vuur, en groet uit koopre kaaken,
Bezwangert van de vreugd, den Veldheer, in 't genaaken.
In 't kort den Haag verstrekt een heerlyk schoutoneel.
't Gespan van Febus speelt in 't brandende gareel,
En huppelt vrolyk voor den schitterenden wagen:
Hy ziet de pracht, en schynt zyn dagreis te vertragen,
Door Neêrlands vreugd verrukt; tot endelyk de glans
Van 't albestralend licht stort neder van den trans,
En spoelt de wielen van de dagkoets in de stroomen.
Men ziet in 't zwarte kleed den nacht te voorschyn komen:
Noch wykt de blyfchap niet, maar tart de duisternis.
Men steekt het vuurwerk aan. een ander spreid den disch.
Men banketeert. men schenkt den wyn in goude schaalen;
Daar 's Konings Edelliën zyne oorlogdaân verhaalen.
De tafel danst van vreugd. het sierlyk hoftapyt
Krygt ooren door 't verhaal. al 't beeltwerk staat verblyt,
En schynt te juichen door de wondren aan te hooren.
Geen nachtruft vleit het hert. geen slaap kan 't oog bekooren.
Men zegeviert, tot dat de purpre dageraat
De morgenpaarden wekt, en voor hunne affen slaat.

Zo word het prachtig feest op 't herelykft besloten,
 En WILHEM in 't paleis onthaalt met al zyn Grooten.
 Elk treed ter hofzaale uit naar 't ledekant, beluft
 Op slaapen, en verfrist zyn leden door de rust.
 De middagzon beschynt de vorstelyke daken,
 Terwyl de hoveling en 't burgervolk ontwaaken.
 De Goden van den Staat verschynten in 't paleis,
 En elk verwellekoomt den Koning van zyn reis.
 Elk looft zyn vriendschap, die hem voerde aan deze stranden,
 Zyn zorg, en yver voor de rust der Nederlanden,
 Zyn zucht voor 't heiligdom, en 't recht der burgery,
 Gedreigt met schennis en uitheemsche tyranny.
 Schoon 't nootlot, zegt de Vorst, beroemde Burgerheeren,
 My kroonde in 't Britsche ryk; ik kan u heilig zweeren,
 Dat my geen eigebaat noch staatzucht dwong de kroon
 t'Aanvaarden, maar alleen myn yver om den troon
 Te dienen met myn bloed in d'algemeene elenden;
 Den godsdienst voor te staan, en met myn Britsche benden
 Ons bondgenootschap, en uw landen, door den haat
 Van Lodewyk gedreigt, in dien verwerden staat
 Myn hulp te bieden, en uw legers met myn vaanen
 Te sterken in den nood, tot heil der onderdaanen.
 'k Heb van myn kindschheid af myn vaderland bemint:
 Maar toen gy my de magt van 't wigtig krygsbewint,
 En 't stedehouderschap, ô Heeren, hebt geschonken,
 Zaagt gy van dag tot dag myn oorlogsgloed ontvonken,
Myn

*D'Op-
 perhoof-
 den van
 't land
 begroeten
 den Ko-
 ning.*

*Aan-
 spraak
 van den
 zelven.*

Myn yver groeijen, om op 't vaderlyke spoor
 Uw vryheid en het recht der landgenooten door
 Myn wapenen den muil der Moordharpy t'ontrukken:
 Gy hebt myn poging door Gods bystant zien gelukken:
 Dat zelve vuur, die liefde ontsteekt myn ingewand.
 Ik heersche, als Koning, maar ten dienst van 't vaderland.
 Indien myn arbeid kan Europes rust verwerven;
 Dan zal ik welvernoegt voor Jesus altaar sterven.
 De Vaders staan verstomt. elk hoort het vorstlyk woord,
 Dat yders boezem streelt, en 't hert door 't oor bekoort.
 Men raadpleegt in 't vertrek. men overweegt met oordeel
 De zaaken van den Staat, en 't algemeene voordeel. Raadple-
gingen en
bezighe-
den in den
Hage.
 Men spreekt van 't leger, van den bondgenoot en vriend,
 Die om zyn eigen zaak 't belang van Neêrland dient.
 Want yder word door 't staal van Vrankryk aangegrepen.
 Men overweegt de magt der vloote en oorlogschepen;
 Kiest Hoofden voor den togt, Zeehelden, vol beleid,
 Neptunus zoonen, lang vermaard door dapperheid.
 Men zweet in 't raatgestoelte. elk overlegt met reden
 Zyn woorden, eer hy spreekt. de nood eischt bezigheden.
 't Gevaar staat voor de deur. de felle krygsstørm loeit,
 En dreigt den hulk van 't land. het Fransche leger groeit.
 De magt van Lodewyk, in rooflust uitgelaaten,
 Belaagt aan allen kant de rust der zeven Staaten.
 Dat opzet tracht de Vorst te weeren door vernuft,
 En heldenarbeid. zyn geeft, die nimmer suft,

Blyft onvermoeid in 't werk. hier gaat geen dag verloren.
Hier word geen uur verzuimt. men woelt om 't quaad te
En 't onheil, eer 't genaakt, te ftuiten in zyn vlucht. (fmooren,

Veel Prinffen van Euroop, verwittigt door 't gerucht,
Dat Koning WILHEM ftak van d'overs op de baaren,
Om met zyn watermagt naar Nederland te vaaren,
Verfchynen hier ten hove, op 't heerlykft uitgeruft,
Met hofftoet en gevolg van knechten: yder kuft
De handen van den Vorft, en zweert zyn magt te ftyven.

*De Keur-
vorften
van Beye-
ren, en
Branden-
burg, de
Marquis
de Gaf-
naga, en
verfchei-
de Afge-
zanten
verfchy-
nen in den
Haage.* Men ziet 'er Beyeren, vermaard door krygsbedryven;
Met Brandenburg, wiens lof de Faam alom verbreid;
En Gaftanaga, die voor 't recht van Karel pleit
In 't Spaanfche Nederland; en meer doorluchte mannen,
Die met de Britfche kroon en Holland t'zamenfpannen.
Ja gansch Europe vloeit in 's Gravenhaag by een,
Door Afgezanten, die de zaal van 't hof betreên.
ô Vorftelyke wieg, ô Tempe ryk van weelde,
Daar vrou Natuur, met kunft gepaart, haar fchatten teelde,
Haar rykdom zaaide, beur uw kruinen aan de lucht!
Braveer, ô 's Gravenhaag, ftof ewig op de vrucht,
In uwen fchoot gequeekt! hier wierd een Prins geboren,
Maar nu door deugden en verdienften uitverkoren
Tot Koning, om den ftaf te zwaaijen voor 't altaar
Van d'Oppermajefteit, en Gods geliefde fchaar,
Door zielsgeweld geprangt, verdreven en verbannen,
Uit have en erf gefchopt door 't woeden der tyrannen,

Te

Te troofften in haar leet; den hoon en 't onglyk
 Te wreeken, en haar ziel te ftreelen in zyn ryk.
 Noch eens, ô lustprieel, 's lands Eden, hoog van waarde,
 Verhef uw toppen aan den hemel, ftyg van d'aarde
 Veel hooger dan de zon; 't Euroopsche Godendom
 Verfchynt van allen kant in uwe kreitsen, om
 De wysheid van uw Vorft, uw zoon, en ingeboren,
 (Een eer die nimmer zal verfterven) aan te hooren!

Nu bloeit de Dichtkunft door de Nederlandfche fteên.
 De komft des Konings noopt der Dichtren bezigheên.
 Men ziet Apollo zelf van Pindus heuvel daalen,
 Verheven op een wolk, bekleed met hemelstraalen:
 De harp ruft in zyn arm: de lauwerkroon verfiert
 De goddelyke pruik, die om zyn fchoudren zwiert,
 Bewogen door de lucht: de rei der Zanggodessen,
 Die 't heilig speeltuig roert naar vader Febus leffen,
 Gelaaft, gevoedfert met Parnaffus lekkerny,
 Zit neder voor den troon der wolken aan zyn zy.
 Ontwaakt myn zoonen, zegt de Zanggod, hoort myn reden.
 Ik floeg myne oogen van den Zangberg naar beneden,
 Op Hollands vreugdetoon. ik hoorde, bly van geest,
 't Gejuich der burgren, en 't gedruis van 't zegefteest;
 Toen Koning WILHEM, op zyn ftafikoets geftegen,
 Wierd plegtig ingehaalt langs d'opgepronkte wegen.
 Op, op, ô Dichters, laat uw kunftig dichtpenfeel
 Nu maalen voor den Vorft een levend tafereel:

*De komft
 des Konings
 geeft den
 Dichteren
 stof.
 Apollo
 daalt ne-
 der in een
 wolk,*

*en beveelt
 zyn zoonen de
 daaden
 van
 WILHEM
 den 3. den
 te befchry-
 ven.*

Verbreid de wondren van zyn arm, beschryft de kroning;
 Verewigt door uw pen de deugden van den Koning,
 Die, waar zyn fabel blinkt, in 't ftryden zegepraalt.
 Heeft Griekenland den lof der helden afgemaalt,
 Vrouw Thetis zoon gevolgt, en Hektors oorlogstogten
 Beschreven; en die voor of tegens Troje vochten,
 Die 't ryk bestreden, of verdedigden, wel eer
 Zoo hoog verheven door de dichtschacht van Homeer!
 Heeft Maro, door myn gunst van heilig vuur aan 't blaaken,
 't Geslacht van Dardan, uit den brand van Priaams daken,
 Gezolt door Junoos wrok en 't woeden van de zee,
 In heldendicht gevoert aan Vorst Latinus ree;
 En daar Encas moed, zyn ftryd, en oorlogsdaaden,
 Tot Turnus stortte in 't bloed, verheerlykt op zyn bladen!
 Deeze eeuw verschafft een Held, ô Neêrland, voor uw dicht,
 Voor wien Anchizes zoon, Achil en Hektor zwicht:
 Die Agamemnon trotst, het Hoofd der Grieksche vlooten,
 Met al zyn heldenstoet en koninklyke loten.
 Men roem' geen Jazons moed, die Kolchis gulde vacht
 Naar 't oud Tessalien in 't zeefchip Argo bragt:
 Noch Ajax die den gloed uitbluschte met zyn handen,
 Als Hektors toorts de vloot in brand stak aan de stranden:
 Noch Held Alcides, die 't geweld der monsters breekt:
 Noch Pirrus die de dood van zynen vader wreekt
 Op Priaam, door zyn vuist voor 't hoog altaar verflagen:
 Al d'eer der helden, daar myn zoonen van gewaagen

Word

Word door de lofbazuin van dezen uitgedooft.
 Wel aan dan, telgen van Parnaffus, zingt, en looft
 Zyn daaden door uw zang; ik zal uw geesten sterken
 Met stroomen uit myn bron, en op uw zinnen werken.
 Maar gy, Onwetenheid, die, dolende en verblind,
 U zelve liefkooft, uw gebrek en dwaasheid mint,
 Verliest, verslingert op de smetten van uw wezen;
 Uw onvolmaaktheid heeft my lang gewalgt voordezen:
 'k Verbiede u dan dit werk 't ontluistren door uw wys
 En stamelenden toon, en nimmer naar den prys
 Of d'eer te dingen der uitmuntende Poeëten:
 Maar is u reeds de straf van Marfias vergeeten,
 Den Sater, dien ik vilde in Frigie, om den hoon,
 Myn zangkunde aangedaan; en wilt gy naar de kroon,
 ô Aterlingen, van myne echte zoonen steeken?
 Ik zal my, als voorheen, ook van uw hoogmoed wreeken.
 Dat zweere ik by de bron, die 't oor der Goden vleit,
 En by 't gevleugelt paard, dat op myn heuvel weid.
 Hier zwygt Latonaas zoon. de negen Zusters queelen,
 En zingen voor den troon van Febus onder 't speelen.
 Kaliopé, gewoon den heldentoon te slaan,
 Gaat voor, en steekt den lust der Zanggodinnen aan:
 Zy roemen te gelyk Vorst WILHEM op haar snaaren,
 Terwylze in 't midden van de vreugd ten hemel vaaren.
 De wolk verdwynt, en voert den rei naar Helikon.
 De Dichters drinken uit de zuivre Paardebron,

*De Zang-
 god ver-
 dwynt, en
 de Dich-
 ters slaan*

Door

*de hand
aan 't
werk.*

Door Febus miltheid voor zyn waarde gunstgenooten,
Om WILHEMS krygsbedryf te zingen, opgeslooten.
Zo weid de dichtkunst ruim in zulk een ruimen stof.

*De geleer-
de rede-
naars
spreken
in 't open-
baar de
Konink-
lyke over-
winningen
uit.*

Een ander volgt den toon van Cicero (wiens lof
Onendig leeven zal in schrandere gedachten,
Zo lang men wysheid in de waereld hoog zal achten)
En steekt de lofbazuin in onrym voor elks oor;
Dan dreunt de marmre zuil in 't hooge tempelkoor.

Hier kan myn Zangheldin haar yver niet bedwingen,
Om uw geleertheit in 't voorbygaan op te zingen,
Doorluchte Grevius; ô zon van ons Atheen!
ô Luister van deze eeuw! de Stichtsche Domkerk schein
Te leeven, als uw mond met hoogverheve toonen
Uitbromde WILHEMS roem in 't oor van Pallas zoonen.
Men zag den tempeltrans verryzen uit zyn puin,
En steigren naar de lucht met zyn gesloopte kruin.
Zo wierd door 't gansche land de krygstrompet gestoken,
En 't heldenwerk in rym of onrym uitgesproken:

*Miltheid
des Ko-
nings.*

Daar d'Edelmoedigheid des Konings zich vertoont,
Als zy den arbeid met een vorstlyk pand beloont.
Hoe dikmaal zal ik, van verwondring opgetogen,
Uw beeltenis, ô Vorst, aanschouwen met myne oogen,
U en uw Koningin, wel diep in goud geprent,
Maar dieper in myn hert; daar word uw gunst erkent
Met alle dankbaarheid; daar word uw deugd verheven:
Gy schenkt u zelf aan ons. wat kunt gy grooter geeven?

Maar

Maar rek uw toonen niet te lang, myn Zangheldin;
 De zucht voor Febus en zyn kunst verrukt uw zin:
 Keer weder, om den vlyt des Koning's aan te schouwen;
 Die Karels grenzen, zyn kasteelen, en gebouwen,
 Voor tegenstant gesticht, bezet met oorlogsvolk;
 Daar Vrankryks Legerhoofd, gewapent met zyn dolk,
 Verwoest, verdelgt en moord de Spaansche Nederlanders.
 Daar Bergen in dien nood, omringt van Lelivanders,
 De vlam ziet blaaken voor den muur, en vecht vol moed
 Op 't neêrgeforte puin der daken, door dien gloed
 Gebliksem, en gesloopt door felle donderslagen.
 Verhoog uw heldentoon, myn Klio, volg den wagen,
 De krakende assen van Gradivus, die, verwoed,
 Zyn rossen dryft op 't spoor, bespat met heldenbloed:
 Gy moet een lange ry van oorlogsplaagen tellen,
 Verwoesting, en geweld op uwe snaaren stellen:
 Want gansch Euroope staat in 't harnas. yder grypt
 De wapens aan. Vulkaan, aan 't werken, smeed en flypt
 In winkelholen, daar de schoorsteenvlammen rooken.
 De knechten beuken 't staal op 't aanbeeld, onder 't smooken,
 En jaagen 't klamme zweet uit spieren en gewricht.
 Hier houd de Wreetheid met heur Bloedraad hof: hier sticht
 De Dood haar zetel, en belaagt de stervelingen.
 De muur van 't smidshol pronkt met dolken, spieffen, klingen,
 Met bylen, fyn van staal, en 't geen de moord bedacht
 Veel jaaren, tot bederf van 't menschelyk geslacht.

De Dichter vermaant zyn Zangheldin den Koning naar de Spaansche Nederlanders te volgen.

Bezigheid van Vulkaan in 't smeeden van wapenen.

Bellone De woedende Belloon bezoekt de nachtspelonken
begeeft Van Mulciber, en stapt, op 't stuiven van de vonken,
zich by En 't klinken van 't metaal, recht op zyn woning aan:
Vulkaan, Zy ziet de reuzen naakt voor 't gloeiend aanbeeld staan,
 En zwoegen in de vlam. ik heb uw hulp van noden,
 Vulkaan, zo spreektze, die wel eer voor 't Hoofd der Goden,
 Den grooten Jupiter, den bliksem hebt gesmeed;
 Den drytand voor Neptuin, wiens arm de golven meet,
 En peilt de diepte van den Oceaan. de tyden
 Van ooreloogen en afgryffelyke fryden
 Zyn nu geboren. 't volk is tegens een gekant.
en preft 'k Eifch moordgereetschap, staal en wapens van uw hand.
hem tot Ik wil in Vlaanderen myn oorlogszetel stichten:
smeden Daar ik wel eer door dwang met Vader Mars most zwichten,
van wa- En ruimen voor de Vreë den bodem, tot myn smert.
penen: Ik heb dien hoon gekropt veel jaaren in myn hert.
 Nu barst myn wraakzucht uit, en werkt op d'ingewanden
 Van Koning Lodewyk: ik zie zyn krygsvuur branden:
 Hy loert op Karels erf, en Neêrlands Staatgebied.
 My is bewuft al 't geen in 's Konings raad geschied:
 Gy hebt alreë met my zyn woeden aangekeeken,
 En hoorde by Fleury de bloedbazuinen steeken:
 Nu houd hy 't hoofdsieraad van 't Henegousch gewest
 Beslooten, en verdeelt zyn vaanen voor de vest:
Zy voor- Hy voert zyn gansche magt voor Bergen, om de wallen,
zege de Die Prins de Berghes trou verdedigt, aan te vallen;
verque-

En

En zal den sterken muur verovren, eer de zon
 Haar paarden twintigmaal ververfcht in Nereus bron.
 Door deze zege zal zyn hoogmoed hooger ftygen,
 En werken om Euroop in zyn geweld te krygen:
 Dat zal de Koning, die den Britfchen fchepter zwaait,
 (Een as waar op 't belang van ganfch Europe draait)
 Nooit dulden, maar, aan 't hoofd der trouwe krygsverwanten,
 Zich tegens 't opzet van den Franschen Troonvoogd kanten.
 Dan zal men 't edel bloed van menig dapper held,
 Gelyk een ruime zee, zien vloeijen over 't veld.
 Ik zie met vreugde alreë den storm vol oorlogsvlaagen
 Verfchynen, bloeddorft, moord, en vreeffelyke plaagen.
 De fabels breeken in de sterke vuift door 't slaan,
 De buffen barften door den gloed. werk, werk, Vulkaan,
 Schaf oorlogstuig, en laat Bellone niet verlegen.
 Ik ben, ô Krygsvoogdes, zegt Mulciber, genegen
 Om u ten dienft te ftaan, en reeds, op 't hoog gebod
 Van Mavors, dien ik volge, in Neêrland met myn rot
 Van reuzen aangeland. ik heb voor uw foldaaten
 Myn fchoorsteen hier geflicht, en Lemnos kuft verlaaten.
 Myn dienaars hygen door den arbeid nacht en dag.
 Gy ziet hier wapentuig van veelerhande slag,
 Al vaardig om aan 't volk in 't ftryden uit te deelen:
 Zo kunt gy, naar uw zin, Bellone, uw krygsrol fpeelen.
 En gy, myn knechten, flaaft voor 't oog der Krygs-godes,
 Verdubbelt slag op slag in 't fmeden, volgt myn les;

*ring van
Bergen.*

*Vulkaan
belooft
byftant
aan Bel-
lone,*

*en bied
haar wa-
pens aan.*

Elk moet zich voor 't belang van God Gradivus quytten.
 Zo spreekt hy; en men ziet de zwarte gevels splyten,
 De muuren waggelen door 't klinken op 't metaal.
 De vonken vliegen door de smis, gebeukt uit staal
 Of yzer, door de vuist der grove winkelknaapen;
 En d'ongevormde stof herschept zich straks in 't wapen.
 De winkel staat in brand. geen Etna gloeit zo fel,
 Noch Plutoos jammerkolk, de vuurpoel van de hel,
 Myn Zangnimf tree te rug, verlaat de naare holen,
 Maar vryf uw leden niet aan roet of doove koolen,
 En zwarte wanden van Vulkaan, den wapensmit:
 De dikke damp heeft reeds uw ingewand verhit,
 Uw gorgel uitgedroogt. helaas! waar wil dit heene?
 Haar stem bezwykt. Apol, ai, schenk haar Hipokrene;
 Of anders blyft haar keel tot zingen onbequaam.
 't Gaat wel, myn smeeken is den Vader aangenaam;
 Hy hoort myn bede, en laaft myn Zangheldin van boven.
 Ik zal in ewigheid uw gunst, ô Febus, looven,
 En, door uw hoevenat gesterkt, myn heldentoon
 Voltrekken, naar uw wil en hemelsche geboôn.

*Het Ora-
 kel van
 Bellone
 word ver-
 vult,*

Men zag 't orakel, dat Belloon had uitgesproken,
 Door d'uitkomst waar gemaakt, en Bergen, door 't bestooken,
 En fel bestormen van den grooten Lodewyk,
 Zich vlyen onder 't juk van 't Fransche koninkryk.
 De Berghes had zyn plicht, als Stadvoogd, waargenomen,
 De posten kloek verweert, en 't Fransche bloed by stroomen,

Door

Door fellen tegenftant, vergooten op den grond
 Van Henegouwen, daar 't beftrydend leger ftond.
 Zyn oogmerk was voor 't recht van Karel 't al te waagen.
 Als dit de burger zag, begon hy laf te klaagen,
 Door paapen opgehitft: wy zien, helaas! de ftad,
 Zo gy den Koning tergt, met burgerbloed beklad.
 De vlammen weiden in de tempelen, en daken
 Van onze woningen. de heiligdommen blaaken,
 En fmooren onder 't puin. wy hooren uur op uur
 Het donderend gekraak der bommen in den muur.
 De vrouwen weenen, en de zuigelingen kermen.
 Geef op de ftad, indien gy 't leven wilt befchermen
 Der weereloozen, die, gedrukt door hoogen nood,
 Vast beeven in 't gevaar, en fchrikken voor de dood.
 Maar Prins de Berghes zocht hun moed in 't lyf te fpreken:
 De nood, waar van gy rept, is ons noch niet gebleeken,
 ô Burgers, zyt getrooft, houd moed; ik zal met luft
 Myn bloed opoffren voor uw algemeene ruft.
 Indienge u overgeeft, ai zegt, wat zult gy winnen?
 Wilt gy uw dochters, en uw vrouwen, als flavinnen,
 Uw zoons, als flaaven, zien geketent wechgerukt,
 En volgen langs de ftraat, al weenende en bedrukt,
 Den zegewagen van uw vyand? wiltge u zelve
 Door moordersklauwen zien in graffpelonken delven,
 Of, opgefloten in den kerker, steeds, vol rou,
 't Verlies betreuren van uw kindren en uw vrou?

Wat my belangt, ik zal de stad niet overgeeven,
 Maar in de wapenen voor uwe vryheid sneeven.
 Wy hebben voorraad, en noch volk in overvloed.
 Ook wachte ik bystant van Vorst WILHEMS legerstoet:
 Die groote Koning zal eerlang de vest ontfetten,
 Om 't dreigende geweld van Vrankryk te beletten.
 Staakt dan uw klagt, en geeft myn redenen geloof.
 Zo sprak de Stadvoogd; maar de burgers bleeven doof.

*en Bergen
 door Laf-
 bertig-
 heid der
 burgery
 van de
 Franschen
 veroveret.*

Al't geen men stelde in 't werk, of voorgaf, mogt niet baaten:
 Zy dreigden met geweld den vyand in te laten,
 De poort t'ontsluiten, (want hun magt en tal was groot)
 Indien men langer toefde, en Vrankryk weêrstand bood.
 Zo wierd de sterke vest van Bergen onbezonnen
 Door burgerlyke vrees gegeven, niet gewonnen.

Dat voorval trof den Held, die op zyn krygsros zat
 Voor 't leger, om 't beleg te dryven van de stad.

*Koning
 WILHEM
 legt zyn
 heir weder
 in de om-
 gelege ste-
 den en
 dorpen.*

Hy laat zyn oorlogslieën weêr in de steden trekken,
 Of legtze op 't platte land in d'omgelege vlekken,
 Om straks gereed te zyn op 't eerste krygsgefehrei.
 De landen droegen noch geen graanen, noch de wei
 Geen gras voor 't legerpaard. de tyd was niet geschapen,
 Om onder 't paviljoen in 't open veld te slaapen.
 Men houd de vesten in. maar Vrankryks Legerhoofd
 Bestryd den dorpeling; zyn heirstoet brand, en roofst,
 Verwoeft, schoffeert, en schend de teedre maagdeschaaren,
 Verschoont geen heiligdom, geen klooster, noch altaaren.

Zo

Zo ras de zomerzon van 't hoofdpunt schynt, en streelt De legers
trekken te
velde.
 De beemden met haar glans, wiens kracht de kruiden teelt,
 Prest elk zyn heir te velde, en legt de regementen
 Van ruiter en soldaat in d'opgespanne tenten.
 De Brandenburger, Brit, en Spanjaard voegt zich by
 De Nederlandsche magt, door WILHEMS krygsvoogdy
 Verheerlykt. Luxemburg gebied de Fransche vaanen;
 Wel dapper, maar tot ramp van Karels onderdaanen,
 En plaag van 't Vlaamsche volk door 't nootlot voortgebragt.
 Elk draagt zich in 't bewint omzigtig, en betracht
 Zyn voordeel, in de plaats voor 't leger af te steeken.
 Elk snyd zyn weërparty den aantogt af door beeken,
 Door kreupelbossen, en versterkt zich aan dien kant
 Van 't veld, daar's vyands heir de krygsstandaarden plant.
 Men zend de ruiters af om 't graan van 't land te haalen
 Voor ros en legerman in d'omgelege dalen:
 Zy vlieden op 't bevel; terwyl een ander trekt
 Te velde, en met zyn volk de heirbezorgers dekt.
 Zo boet de legerknecht zyn honger met de vruchten
 Des akkers, lacht en queelt, daar d'arme bouliên zuchten.
 Men zet van tyd tot tyd de buitenwachten uit,
 Op dat men overval, geweld, of laagen stuit.
 Men dient zich, om den staat des vyands te bespieden,
 Van strydbre mannen, trouwe en onverfaagde lieden,
 Wier oorlogsdapperheid, ten dienste van haaren Heer,
 't Vergangklyk leven wyd aan d'ewigdurende eer.

De

De magten leggen by elkander neêrgeflagen ,
 En grimmen tegens een. de vruchtbre zomerdagen
 Verloopen. yder vlamt op voordeel. 't krygsbeleid
 Houd steeds een waakend oog, en wacht gelegenheid,
 Om, van de kans gedient, de vyandyke benden
 Met klingen in de vuist te storten op de lenden.
 De Bondgenoot trekt op; en Luxemburg belaft
 Zyn volk den achtertogt te volgen. yder paff
 Op 't hoog bevel. een mist bekleed de zonneglanffen,
 En dekt de legervaan der naderende Fransfen.
 Het huis des Konings valt met fabels in de hand,
 Op 't oorlogsteken, aan. de Bondgenood houd stand.
 Elk arbeid om de kroon der zege te verwerven,
 Of in de wapenen voor 't vaderland te sterven.
 Men keert den aanval van den Franschen Adel af,
 Die 't leven heiligt aan den koninklyken staf,
 En d'eer van Lodewyk. de Duitsche mannen vechten,
 Als leeuwen. yder voert zyne aanbetroude knechten
 In 't midden van den brand. het naare moordgerucht;
 De schorre wapenklank, het veldgeschrei, de zucht,
 De jongste doodkreet der zieltoogende Oorlogshelden
 Verspreid zich door de lucht van d'omgelege velden. [woed)
 Gansch Leuse (dit 's de naam der plaats daar't krygsvolk
 Verteert door't zwavelvuur, of spoelt door't stroomend bloed
 Van zynen wortel af. de Legerhoofden roepen,
 En kittelen den moed der aangevoerde troepen

*Veldslag
 by Leuse.*

Door

Door 't klinken van hun stem : valt aan , dat gaat u voor ,
 ô Strydgenooten , volgt op 't heerlyk heldenspoor .
 De krygskans , in 't begin de Fransche magt genegen ,
 Valt in den aanval 't heir der bondgenooten tegen :
 Men ziet'er veel gewond , gevangen , of gedood :
 Maar elk grypt nieuwen moed , en wreekt door stoot op stoot ,
 Door fabelslagen , en door 't slingren der granaaten ,
 Het uitgestorte bloed der snevende soldaaten .
 Een ander held geeft vuur , en bliksemt door de vlam
 Den trotsen vyand , die zyn makker 't leven nam .
 De ruyterbende vliegt met uitgetrokke zwaarden
 Recht op den voetknecht aan , en breekt door magt van paar-
 Zyn krygsgeleden , en slagorde ; of keert vol schroom , (den
 Door sterken tegenstant , te rugge , en zwenkt den toom .
 De klepper plaft in 't bloed . de bondgenooten leggen
 Een deel van 't legervolk in dichtgegroeide heggen ,
 Waar uit men op den drom der Fransche mannen schiet .
 Zo vecht men tot de zon , die 't bloedig treurspel ziet ,
 En voor het woeden schrikt , al treurende en verslagen ,
 In 't westen neêrziukt met haar dikbesmookten wagen .
 Men houd van wederzyds het veld in . niemand strykt ,
 Begunstigt door het lot , de zege wech , noch wykt
 Voor d'overwinners met verstrooide veldbanieren :
 Maar Mars verfiert het graf der helden met laurieren ,
 Die strede voor 't gemeen , en sneefden in den stryd :
 Hun naamen blyven aan d'onsterflykheid gewyd .

*Het ge-
 vecht ein-
 digt met
 den dag.*

*De legers
trekken
mit het
veld naar
de winter-
posten.*

De gryze winter dwingt de legers op te breeken,
Het veld te ruimen. elk geleid, op 't legerteken ,
Op 't dreunen van de trom , op 't steeken der trompet ,
Zyn aanbevole magt ten velde uit , en bezet ,
Naar 't uitgegeven woord , de bygelege steden.
Hier rust de krygsgezel zyn afgematte leden ,
Door togt op togt verzwakt: maar WILHEM HENRIK waakt
Voor Neêrland, voor zyn ryk, ja gansch Euroop, geblaakt,
Geschonden en verwoest door Mavors bliksemstraalen.
De Vaders van den Staat verschynen in de zaalen
Van 't Haagsche hofpaleis , en volgen paar aan paar ,
Gedagvaard door den nood , den Stedehouder naar
't Geheime raadvertrek , om alles t'overweegen.
Zo stryd de Vorst voor 't volk, in 't vechterk met den degen,
Met oordeel in den raad : steeds vind zyn yver stof.

*Een bode,
mit Ier-
land ge-
zonden,
verschynt
in den
Hage,*

Terwyl men zweet voor 't land , verschynt een bode in 't
Hy was van d'Iersche kust naar Nederland gezonden, (hof:
Om d'overwinning aan den Koning te verkonden.
En had, als Hoofd in 't heir van Reede , voor zyn Heer
Gestreden als 't betaamde , en steeds gedient met eer.
Grootmagtigste Monarch, ik brenge u blyde maaren,
Zo spreekt hy ; sta my toe om alles t'openbaaren.
Dat ik in Ierland zelf gezien heb of gehoord:
De Koning geeft verlos : en d'afgezant vaart voort :

*en ver-
haalt de
zege door
de wape-*

Na dat uw Majesteit, door 't kroonbelang gedreeven,
Zich uit ons leger naar den rykstroon had begeeven,

Wierd

Wierd Kork en Kingsale veroverd in 't begin.
 Men dreef den mouter uit , en nam de vesten in.
 Men zag aan allen kant de woedende rebellen
 In 't schermutsfeeren door uw helden nedervellen;
 En 't schuim der rovers en bandieten , die de zy
 Der Ieren koozen , en uw opperheerschappy
 Betwistten , om genâ van Jakobs gunst t'ontfangen ,
 Verstrooijen door uw magt , vernielen , of gevangen,
 Met ketenen belaân , wechsleepen over 't veld.
 Men eischt de sloten op , wint Bahan met geweld,
 En Rea buigt voor 't zwaard : ja 't srydig eiland Allen,
 't Oproerig Fullimore , en Killoks vesten vallen,
 Met Raghams , in uw hand. de Landvoogd Tyrkonel
 Was onderwyl geland uit Vrankryk, door 't bevel
 Van Koning Lodewyk , met rykgelade kielen
 Gezonden naar de kust , en zesmaal duizend zielen ,
 De bloem van 't Fransche volk , tot sryden uitgezocht :
 Ook bragt hy leeftogt , geld , en kleden , opgekocht ,
 En reeds vervaardigt voor de naakte huurelingen ,
 En krygsgereetschap , om uw legermagt te dwingen ;
 Dat gaf den muiteling , uuw vyands aanhangk , moed.
 Elk zwoer voor Jakobs zaak , vergat den tegenspoed ,
 En vleide zich met hoop van zege in d'oorlogszaaken.
 Men zag hun krygsluft door een tweede voordeel blaaken :
 St. Ruth verscheen , als Hoofd van 't leger , aan de kust ,
 Met mannen , naar den eisch ten oorloge uitgeruist.

*men van
 den
 Koning
 onder 's
 beleid
 van den
 Heer van
 Ginkel,
 bevocht-
 ten.*

Nu zou men al uw magt van d'Iersche grenzen jaagen,
 En hem, die 't ryk verliet, door onze nederlaagen
 Weêr voeren op den troon ; dat zweert de ryksrebel,
 Door Vrankryks Legervoogd gemoedigt, die zo fel
 Uw kroonrecht wederstond, en Stuart bleef genegen :
 Maar Ginkel, door uw gunst verheven om den degen
 Te zwaaijen voor uw zaak, en 't opperste gezag
 Te voeren over 't heir, belette dag op dag
 Den aanslag, uitgedacht door 't Hoofd der muitgezinden :
 Hy stak den yver aan van uw getrouwe vrienden,
 Of won de zinnen van den Ierschen twistgenoot
 Door vriendelyk onthaal : hy strafte 't quaad, en floot
 Zyn gunstige ooren nooit voor burgerlyke klagten :
 Die groote deugd verhief den held in elks gedachten.
 De zomer opende den veldtogt. Ginkel trekt
 Zyn krygsgezellen uyt de steden, en bedekt
 De landen met zyn Britsche en Nederduitsche vaanen :
 Hy preft de landliên om den weg voor 't heir te baanen,
 En wend zyn leger naar de wal van Ballymoor.
 Het stormgevaarte word op 't gladgewerkte spoor
 Door paarden nagesleept. de krygsgeleden branden
 Van lust om d'Ieren in hun schuilplaats aan te randen,
 En door de wapenen te dwingen tot hun pligt,
 Tot reden en bescheid. wy planten in 't gezigt
 Van 't wederspannig graauw uw standers, en bereiden
 Ons spoedig om uw volk tot stormen aan te leiden.

Ballymoore
bele-
gerit,

Men

Men dondert op den muur. uw Veldheer eifcht de veft:
 Dat flaat de vyand af; doch word in 't end gepreff
 Om 't opgeftelt verdrag te vordren, maar te fpade:
 Hy geeft zich over op genade of ongenade;
 Ja smeekt, gebogen voor held Reedes legerbyl,
 Om 't leven. Wirtenberg verfterkt ons onderwyl
 Met Deenfche troepen, brave en uitgeleze mannen,
 Gemoedigt om 't geweld ter landgrenze uit te bannen.
 Daar ryft een vefting, (als de Koning weet) genaamt
 Athlone, een ruime ftad, door fterkte in 't ryk befaamt,
 Uit Shannons watervloed met haar verheve wallen:
 Hier zoekt men onvoorziens den Ier op 't lyf te vallen.
 Heer Godard dagvaart al de Raaden in zyn tent,
 En maakt zyn aanflag, en zyn krygsgeheim bekend
 Aan d'Opperhoofden van zyn aanbevole benden,
 Ervaare mannen, die den grond des oorlogs kenden.
 Men overweegt de zaak met oordeel. yder hoort
 Den held en geeft zyn ftem na 't uitgefproken woord.
 Wy smeeken voor den togt den hemel eerft om zegen,
 En trekken fpoedig naar Athlone langs de wegen,
 Elk volgt zyn veldbanier, gewekt door 't krygsgefchal.
 De Shannon ftuit ons heir in 't naaken van de wal.
 Hier houd ons leger ftant. men hoort uw Veldheer fpreeken
 Aldus aan 't hoofd van 't volk: uw trou is ons gebleeken,
 Ô Ruiterbenden en foldaaten, die voorheen'
 Zo dapper voor de zaak des Konings hebt geforen:

*en op ge-
nade of
ongenade
overge-
geeven.*

*Ginkel
trekt met
zyn leger
naar Ath-
lone;*

*by moe-
digt zyn
volk,*

De vloed der Boyne kan getuigen van uw daaden :
Wy zaagen u vol vuur door waterplaffen waaden ,
Ja vlieden door den stroom , gezwollen van uw bloed ,
Op Jakobs benden aan in 't midden van den gloed :
Die proef van dapperheid , ô frydbre togtgenooten ,
Zal uw beroemden naam van eeuw tot eeuw vergrooten ;
Indien die zelfde drift van heldenmoed , gequeekt
Van d'eedle glorizucht , uw ingewand ontsteekt ,
En nooit verflaauwt , maar groeit in 't heetste der gevaaren ,
Die 't oorlog met zich sleept. hy , die zyn lyf wil spaaren ,
Verwarelooft zyn eer , en leeft in zulk een staat
Onwaardig , steeds veracht , van groot en klein gehaat :
Maar die geen sterven schroomt in 't sryden , word verheven.
Hoe snel verdwynt de vreugd van 't menschelyke leven ,
Een speeltuig van de dood , vergankelyk en broos !
Maar d'eer , die 't marmre graf verduurt , leeft eindeloos.
ô Metgezellen , laat myn reden u bewegen ,
En streeft , gelyk wel eer , den Ier door 't water tegen.
Daar legt Athlone voor uwe oogen. hier besproeit
De kristallyne beek , die langs de wallen vloeit ,
Met hare waterkruik de velden aan uw voeten.
Op , op , myn zoonen , vat de wapens aan , wy moeten
Den hoogen wapenburg beklimmen , zwemt door 't nat ;
Bestryd de schanssen van 't kasteel , bestormt de stad ,
In Koning WILHEMS naam : hy zal uw dienst vergelden ,
De Faam van zee tot zee uw krygsbedryven melden ;

Zo

Zo moedigt Reede 't heir. Kolnel en Hopman voert
 Zyn troepen aan. men steekt de veldbazuin. men roert
 De stormtrom : op dien toon begeeft zich 't volk te water.
 De bergen galmen door 't geluid en veldgeschater.
 Daar geeft de vyand vuur van bolwerk of rondeel,
 En weert zich dapper uit de torens van 't kasteel.
 Wy stygen uit den stroom , en vliegen, onder 't pressen
 Van 't krygsvolk, dat ons volgt, naar d'opgeschote bressen :
 Hier werpt de granadier zyn handgranaat, en wond
 Den stadbezetting, of vult den open grond
 Der wal , gemuurbrest door 't kanon, met doode lyken.
 Wy dringen door , terwyl de muitelingen wyken, *en wine*
 En planten op de vest uw koninklyke vaan. *de stad.*
 Het Iersche leger ziet onze overwinning aan,
 Ja moet, aan d'andre zy gelegen, voor zyne oogen
 Der vrienden nederlage , en uw triomf gedoogen.
 Na deze zege vaart held Reede , ô Koning , voort,
 En zoekt , door 't gunstig lot der oorlogskans bekoort,
 St. Ruth, uw vyand, op : hy lag, van veldmoerassen
 Omsingelt , en versterkt door ruime waterplassen ,
 Beschanst, bebolwerkt , op zyn heirpost , in 't gezigt
 Van Aghrim, net geschaart. een aanslag van gewigt
 Staat u te waagen , zegt Heer Ginkel, laat ons vechten,
 En 't schadelyk krakkeel op dezen dag beslechten,
 Of sneuvelt , helden, voor den Koning, dien gy dient.
 De ruiter baant terwyl den doortogt voor zyn vriend,
Den

Den voetgezel , en draaft met losgelaten teugel
 Langs waterpaden naar des vyands rechte vleugel.
 De Fransche Veldheer zit aan 't hoofd van 't heir te paard,
 En moedigt den soldaat door 't zwaaijen van zyn zwaard:
 Een oorlogsteken , om den krygsluft op te wekken.
 Wy streeven zy aan zy door enge en diepe plekken,
 Doorweekt van 't water , met de gansche legermagt,
 Den Ier in d'oogen, die vol moed den aanval wacht,
 Of optrekt , door St. Ruth tot sryden aangedreven.
 Het bloedige gevecht , daar zo veel mannen sneeven ,
 Begint aan allen kant. men loft het krysgeweer.
 Men woed met vuurbus , zwaard , met handgranaat, of speer.
 De veldkortou verftrooit slagorden en geleden.
 Twee uren hong de kans in twifel ; en wy streeeden
 Met weinig voordeel van weêrzyde : uw vyand bleef
 Hartnekkig , hield zyn post gefloten , keerde en dreef
 Ons reis op reis te rugge. als vastgegroeide rotfen ,
 Die 't yffelyk geweld der onweerwinden trotsen ,
 En stuiten 't woeden van den woesten Oceaan ;
 Zo stond de twiftgenoot in 't vechtperk , onder 't slaan.
 Elk queet zich dapper in 't bestryden of verweeren.
 Maar 't krysgeluk begon ter goeder uur te keeren ,
 En vleide ons in den sryd met een voorspoedig lot.
 St. Ruth , de Heirvoogd sneefde ; een kogel trof zyn strot,
 En slingerde den kop ter aarde van zyn leden :
 De mond, door bloedig stof besprenkelt, gaapt beneden,

*Veld-
 slag by
 Aghrim.*

*St. Ruth
 sneewelt.*

En

Ja schynt uw Majesteit te vloeken op den grond,
 En noch te stemmen in uw haters muitverbond.
 Wy prikkelen terwyl den moed der metgezellen,
 En breeken de geleên der wykende rebellen.
 Uw ruiterbende legt den voetsoldaat in 't zant,
 Of jaagt den vyand na, die, vluchtende over 't land,
 De neêrslag teikent met zyn bloed uit d'ope wonden.
 Veel worden neêrgevelt in 't vlieden, veel gebonden
 In zege nagesleept. men rooft den ryken schat,
 Al 't goud en zilver, dat St. Ruth in 't heir bezat.
 Men voert de tenten, en veroverde standaarden,
 Trompet en keteltrom, en afgedwonge paarden,
 Na d'overwinning, wech. zo diende ons 't krygsgeluk,
 En kroonde uw Veldheer, Vorst, na zulk een meesterstuk.
 De vyand, door dien slag gedoodverft, en vol vrezên,
 Verlaat veel vestingen en sloten, die voordezen
 Hem sterkten om ons volk te stuiten op den togt,
 En vlucht naar Limerik of Galloway, verknocht
 Aan 't vloekgenootschap van uw snoden tegenstander.
 Wy rukken in der yl de troepen by elkander,
 Om binnen Galloway den Ier op 't onvoorzienst
 T'omringen, en door 't zwaard te dwingen tot uw dienst.
 Men maakt na korten stryd zich meester van de vesten.
 De muiter geeft de stad, naar 't krygsverdrag' ten besten.
 Nu moest men 't gansche ryk door Limerik alleen
 (Een vesting wel voorzien van krygsnootzaaklykheên;

*Het Ier-
sche leger
neemt de
vlucht.*

*Galloway
veroverd.*

*Limme-
rik, een
sterke*

vesting,

Door sterkte van natuur en boukunst boven maaten
 Verheven , opgevult met ruiters en soldaaten ,
 Veel duizend in getal) verplichten om uw wet
 En koninklyk gebod te vieren. Reede zet
 Zyn zinnen schrap , om 't werk , zo wigtig , uit te voeren ,
 Ten trots van hun die 't land door staatkrakkeel ontroeren :
 Hy leid den legerstoet langs 't gladgebaande pad ,
 Op 't klinken der trompet , kloekmoedig naar de stad :
 Hy slaat de voorwacht der bezetting door zyn degen ,
 Beklimt den heuveltop , in 't oog der wal gelegen ,
 En ziet de plaats van verre en haar gelegentheid :
 Hy deelt zyne orders uit. 't geschied eer 't is gezeid ,
 Al 't geen uw held gebied. want eendragt houd de zinnen
 Van 't volk , beluft op eere , op sterven of verwinnen ,
 Zo vast aan een verknocht , daar d'Ier in tegendeel
 Zyn oorlogsvoordeel zelf verwaarlooft door krakkeel :
 Gelyk wy uit den mond der overloopen hooren.
 De maar van tweespalt klinkt den Veldheer blyde in d'ooren ,
 Die zoekt hier uit gewin te trekken op zyn tyd.

*word be-
legert,*

De muur word eindelyk omfingelt , en door vlyt
 Der Wapenhoofden naauw besloten door hun knechten.
 De troep der Ieren ruimt de sterkten zonder vechten ,
 En landkasteelen , dicht om Limmerik gesticht.
 Veel Hopliën , door den eedt aan Jakobs dienst verplicht,
 Verlaaten hun banier , om trou aan u te zweeren ,
 Als wettig Hoofd van 't ryk , door 't goddelyk begeren ,

Ver-

Verheven tot hun Vorst. wy werpen voor den muur
De bateryen op , en sloopen door ons vuur
Den brug die d'eene zy der vesting voegde aan d'ander,
En bei de deelen gaf gemeenschap met elkander.
De lichte schepen , door den Zeevoogd uit de vloot
Gezonden , om ons heir te dienen in den nood,
Verstrooijen door 't kanon de ruitery der Ieren,
Gelegen aan den zoom der naaste veldrivieren.
Uw held zend dagelyks partyen om den staat
Der vyandyke magt , en hoe 't in 't leger gaat
T'ontdekken , of den Ier in 't veld op 't lyf te vallen.
Wy schieten uur op uur de bommen in de wallen,
En stichten grooten brand in kerk, in wapenhuis,
En burgerwooningen , tot schrik van 't muitgespuis.
De kogel wroet in 't hert van 't bolwerk, slecht de schanssen,
En opent voor den storm een weg door aarde tranffen
Of steene muuren , van 't verwerend heir bemant.
Duffone (die was 't Hoofd) bied moedig tegenstant:
Hy wil zyn leste bloed voor Jakobs zaaken plengen,
(Gelyk hy voorgeeft) en geen overgaaf gehengen:
Hy vleit zich met ontfet , en keert, gelyk een held,
Die d'eer veel hooger acht als 't leven , ons geweld
In 't stormen , met granaat , met kogel, piek en steenen:
Maar Ginkel legt hem 't vuur wat nader aan de scheenen,
Verdubbelt reis op reis den aanval , voert de magt
Der storrembenden aan langs d'opgevulde gracht,

*eneinde-
lyk, na
voorgaen-
de krygs-
verdrag
overge-
geeven.*

En dwingt den Stedevoogd, Duffone, om 't vredeteken,

Den witten standerd uit de vesting op te steeken.

Men zent de gyzelaars van beide zyden uit.

Zo word het krygsverdrag getekent, en men fluit

Den vredehandel naar heer Godards welbehagen,

Om u de heerschappy van Ierland op te draagen.

*De ge-
zant ein-
digt met
een ze-
genwenscb
zyn ver-
haal.*

Geluk, ô Koning, met uw zege en krygsfortuin :

De goude kroon versiere uw vorstelyke kruin

Veel jaaren achter een, tot heil der onderzaaten :

Bezit in ruste en vreugde uw koninklyke staaten :

Verbryzel met uw staf de snoode tyranny,

't Geweld van kerke en staat : zo moet uw ryksvoogdy

Den vyandlyken haat in eeuwigheid verduuren,

En 't recht verdedigen van uwe nagebuuren.

Met dezen wenscb besluit de bode 't krygsverhaal.

*Vreugde
in den
Hage.*

De blyde zegegalm verspreid zich door de zaal.

Elk wenscht den Vorst geluk, en looft de dapperheden

Der Legerhoofden, die zo braaf in Ierland streden,

En, onder 't krygsgezag van Reede, door hun moed.

De magt ontzenuwden van Jakobs oorlogsstoet.

*en dank-
pleginge
van den
Koning.*

Maar Koning WILHEM, door zyn krygstriomf bewogen,

Betuiigt zyn dankbaarheid aan 't Opperste Vermogen,

Aan Gods voorzienigheid : hy steekt de vlammen aan.

Op 't heilig dankaltaar ; daar Neêrlands onderdaan

Den lofzang uitgalmt, en, met neêrgeboge leden,

Den hoogsten Troonmonarch verheerlykt door gebeden.

Ja looft den hemel vry om zulk een zegepraal,
 O burgers, want die vocht door WILHEM HENRIKS staal
 Op 't eiland, van uw kuft gefcheiden door de ftoomen,
 Om 't dreigende geweld des vyands in te toomen,
 Die 't recht der volken en uw heiligdom belaagt.
 En gy, ô Ierland, eer getaifert en geplaagt
 Door oorlogsrampen, en door dwinglandy beledigt,
 Maar door de wapens van uw Koning nu bevredigt,
 Pluk lang de vruchten van dat heilzaam heldenwerk:
 Zo bloeije uw burgerftaat en vrygevochte kerk
 Een eindelooze reeks van vruchtbre vredejaaren.
 ô Winden, luifert naer de toonen van myn fnaaren,
 En voert myn zegengalm en heilwensch over zee
 Op snelle vleugelen van hier naar d'Ierfche reê:
 Ja bootschapt aan die kuft de vreugd der Nederlanden:
 Vliegt met den blyden toon der juichende ingewanden
 Naar 't verschverlofte ryk; op dat de kerkgenoot
 Zyns broeders blyfchap hoore: ik volge u met de vloot,
 Die WILHEM HENRIK wacht, om Albion te groeten.
 Hoe zal myn Zangheldin in 't ryk haar zangluft boeten
 In 't midden van 't gejuich der Britfche burglary!
 Zo ftap ik naar de zee, en blyf den Koning by.

De fchepen danffen voor den oever op de plaffen.
 De zeetrompetter klooft de golven met zyne afien,
 En ment den wagen van den gryzen Watergod:
 Hy fteekt den horen door Neptunus zeegebod;

WIL-
 HEMS
 vloot legt
 zeilrede;

en Triton
 belaft

de Zee-
nimfen
de zelve
te gelei-
den.

En preft den waterftoet naar boven door zyn toonen,
De dochters van de zee, die 't ftroompaleis bewoonen.
Hooft, Nimfen, zegt hy, God Neptunus, dien gy ceert
Als vorft en vader, die den Oceaan regeert
Als Opperkoning, zond my herwaarts met zyn wagen,
Om u zyn wetten en bevelen voor te draagen.
Ga Triton, fprak hy, roep myn hofgevolg by een.
De Britfche Koning keert, verrykt met krygstropeen,
Naar 't Albionfche ryk, gelei hem door de ftroomen.
Belaft aan Eolus de winden in te toomen,
Te fluiten in de rots; ja zeg dien Vorft, dat my
* De waterfchepter en het recht der zeevoogdy
By loting viel te beurt; indien hy weer door vlaagen
Myn waterhof ontrufft, 'k zal over onrecht klaagen,
Of toonen, als voor heen, myn magt, toen Junoos haat
Hem opruide, en de vloot van Troje op bank of plaat
Verftrooide, en fmoorde in 't zout door opgepreffe winden.
Ik dwong dien bulderaar de muiters vast te binden,
Ja brak de stormvlucht van die felle waterplaag,
En voerde den Trojaan, Encas, naar Karthaag,
En 't nieuw gebout paleis in Didoos opene armen:
Zo wil myn gunft den Vorft der Britten ook befchermen,
En tegens 't zeegeweld befchutten door myn magt;
Tot hy den oever naakt, daar hem Maria wacht.
De Koning heeft wel eer gefukkelt op de baaren,
Geworftelt met den wind, en duizend zeegevaaren;

* Virgil. in 't eerfte boek van Encas.

My deert zyn ongeval : een Vorst , zo vroom van aardt,
 Maakt door zyn deugden zich de gunst der Goden waardt.
 Vlieg hene , ô Triton , laat uw trou en yver blyken.
 Zo sprak de Troonmonarch der kriftallyne ryken :
 En ik begaf my met zyn zeegespan naar 't strand,
 Daar WILHEM HENRIK met de ryksvloot steekt van land.
 ô , Nimfen , helpt my , naar Neptunus welbehagen,
 De koninklyke kiel door zee op d'armen draagen.
 En gy , ontroeders van den ruimen Oceaan ,
 Gy , die voorheen den Held naar 't leven hebt gestaan,
 Daar zo veel schepen van zyn vloot in 't pekkel zonken ,
 ô Winterstormen , vlucht in rotfen en spelonken ,
 Vertrekt terftont van hier op 't koninklyk bevel.
 Hier zwygt god Triton. en de winden vlieden snel
 Naar 't ryk van Eolus in afgelege hoeken.
 Maar d'oostewind alleen blaast gunstig in de doeken.
 De zon beschynt de vloot met aangenaamen gloed,
 En zaait heur straalen op den gladgekemden vloed.
 Zo zeilt de Koning naar den oever ; daar de volken
 Van 't krytgebergt zyn roem verheffen aan de wolken.
 Daar 't gansche koninkryk met Londen vloeit by een,
 En groet met handgeklap den Heiland van 't gemeen.
 De Ryksvoogd stapt aan strand. en Triton , bly van zinnen
 Om 't landen van den Held , spreekt tot de zeegodinnen:
 Wy hebben op 't bevel de koningsvlag verzelt.
 Nu zal ik melden wat Neptunus heeft gespelt,

*Landinge
van den
Vorst.*

*Triton
vervolgt
zyn rede*

En

en ver- En openbaarde, eer my zyn Godheid zond naar boven:
haalt aan Hy zat verheven op zyn zetel, die de hoven
zynge- Van 't Watergodendom verheerlykt door zyn pracht:
zelschap Hy wenkte driemaal met zyn zeevork. elk gaf acht,
het orakel Zweeg stille, en hoorde scherp op 't goddelyke teken.
van Nep- En hy begon aldus van zynen troon te spreken:
tunus, be- Hoe gansch Europe, door den Oorlogsgod ontruft,
helzende In 't bloedig harnas woed, is elk van u bewuft.
de bloedige Het staatbelang ontsteekt een vuur van haat en toren
neder- In 't hert der Koningen. wy zien de vlam. wy hooren
laag der 't Gedruis der wapenen. het dodelyk gezucht,
Fransche 't Geschrei der stervenden verspreid zich door de lucht.
en de zee- Myn golven slurpten 't bloed der afgestrede schaaren,
triumf der Vernielt, gerabraakt en geblikfemt op de baaren
Engel- Door zeekortouwen voor de kust van Engeland.
sche en De zwavelblikfem stak myn zeepaleis in brand.
Holland- Nu houd de wintertyd de vlooten in de haven
sche vlo- Gegyzelt: maar zo ras het zonnepaard zal draaven
ten. Naar 't hoofdpunt, en den grond verwarmen door zyn straal,
 Zult gy de vlammen van 't vernielende metaal
 Op nieuw zien blaaken, en de magt der Batavieren
 En koningsvlooten met ontrolde bloedbanieren
 Laveeren op myn rug, en klampen, heet op moord,
 Verbittert door den haat, elkanderen aan boord.
 Hoe yslyk zal de galm der koopre keelen loeijen,
 Het inkarnaate bloed door 't witte zeefchuim vloeijen,
En

En nederplaffen in myn grondelooze bron ,
Of spatten van beneên in d'oogen van de zon !
Tourville zal de vloot van Lodewyk gebieden,
Omfingelt met een wacht van duizend edellieden,
En Russel 't Britsche volk aanvoeren in den slag,
Zo trou vereenigt met de Nederlandsche vlag.
Die dubble zeemagt zal voor Koning WILHEMS rechten,
Voor ruft van Albion , en Hollands vryheid vechten,
Ja zegepraalen van de Fransche watervaan.

* De Koninklyke Zon zal treurende ondergaan,
En zinken in de zee met haar vergulde straalen,
Om nooit weêr op te gaan na zulk een schandig daalen,
En sleepen ook te grond den luister van haar Heer.
Heel anders daalt de zon , de ziel der waereld, neêr:
Zy dooft haar Fakkelt in myn diepe waterkolken ,
Om weêr met schooner glans in 't oog der aardfche volken
Om hoog te schynen , en met herelyker pracht
De lucht te kleden , na 't verdwynen van den nacht.
Men zal een lange ry van Vrankryks oorlogskielen ,
Met al haar watervracht en krygsgeweer , en zielen,
Haar Zon zien volgen , en , ontsteeken door den gloed
Van zwavel , 't felle vuur affpoelen in myn vloed.
Schrikt, Nimfen ! als gy ziet een heir van drenkelingen,
Door kogel , handgranaat , door enterbylen , klingen,
Of splinters neêrgevelt , gebonst van 't zeekasteel,
Op 't pekelt worstlen met de dood. dit moordtooneel,

Dit treurspel zal eerlang uw ingewand ontzetten.
Ik hoor den wapentoon en 't steeken der trompetten.
De fabels glinstren in myne oogen. 't grof metaal
Trest reeds myne ooren, en ontruft myn waterzaal.
Daar blaakt de Batavier de koninklyke schepen,
Of arbeid om den buit in zege wech te sleepen,
En 's vyands stroomgevaart, door 't nypen van den nood.
Tot overgaaf geprest, te voeren naar de vloot.
Hier volgt de Britsche magt de Fransche vluchtgenooten,
En houdze tusschen rots en steenklip naauw beslooten.
Een ander onderhaalt den vyand, en doorboort
Met schoot op schoot de kiel, tot ze in de golven smoort.
God Febus zal, vermoeit van 't woeden aan te schouwen,
Tot tweemaal 't mistig kleed voor 't glansryk aanzigt hou-
Maar als de wolk verdwynt, die 't godlyk oog beklad, (wen.
Dan word de watersryd met grooter ernst hervat.
'k Zie wrakken, masten, en omvergeschote stengen,
Noch rookende van 't vuur, myn waterhoven zengen,
En sissen in den stroom, en schip by schip vergaan.
Zo zal men woeden op den ruimen Oceaen.
Hoe zal vorst Lodewyk dit zeeverlies beklagen!
Hoe zal zyn onderzaat, door deze nederlaagen
Getroffen, vol misbaar verschynen aan de ree,
Wanneer myn Stroomherout de tyding blaast uit zee!
Hoe zal de Koning, die zyn rykstroon heeft verlaaten,
En schuilt in Vrankryks hof, ontbloot van eere en staaten,

De

De schâ betreuren van zyn trouwen hulpgenoot ,
 En sussen in 't verlies , van alle hoop ontbloot ,
 Na zulk een tegenspoed , om ooit ten troon te treden.
 Maar gy, ô zuilen van myn zeepaleis , die heden
 Voor dezen zetel staat , beroemde Watergoôn,
 Myn Godheid wil , dat gy op 't heerlykst stelt ten toon,
 Na 't einde van den slag , voor 't oog der waterschaaren,
 Op 't bygelegen strand , twee marmere pilaaren,
 Tot Koning WILHEMS eer : op dat de vromdeling ,
 Die myne golven klooft , steeds met verwondering
 De daaden leeze , door zyn krygsbeleid bedreven,
 Met goude lettren op de zegezuil geschreven.
 Dan zullen de tropeen , voor Herkules gesticht,
 Van afgunst barsten. maar gy, Nymfen, toont uw plicht,
 O Stroomgodeffen , en vrou Thetis kamenieren,
 Gy moet met zeegevas de heldenlyken fieren,
 En droogen 't purpre bloed van hunne wonden af,
 Die 't leven laaten voor Vorst WILHEMS waterstaf.
 Zo klonk 't orakel van Neptunus door de zaalen
 Van 't prachtig zeepaleis. dit most ik u verhaalen ,
 O zusters: laat ons , na 't verrichten der geboôn,
 Den Vader groeten , en ons buigen voor zyn troon:
 Want Koning WILHEM landde op 't goddelyk begeeren,
 Voorspoedig aan de kust der Britten. laat ons keeren,
 Hier zwygt God Triton : en de gansche waterstoet
 Verdwynt uit elks gezigt , en dompelt in den vloed.

*Triton
 staakt
 zyn rede ;
 en de Zee-
 godinnen
 verdwy-
 nen.*

*Vreugde
binnen
Londen
over des
Konings
weder-
komst.*

De Vorst genaakt terwyl de hoofdstad, daar de menschen,
Vervrolykt door zyn komst, de straat met zegenwenschen
Vervullen: daar 't gejuich en vrolyk handgeklap
Tot aan de wolken ryft. gemeente en ridderschap
Verschynen elk om sryd. het grimmelt op de daken
Van Britsche burgeren. de vreugdevuuren blaaken.
Men plant de toortsen voor de glazen, daar de gloed
De minnevonken toont van 't burgerlyk gemoed,
En strekt een zinnebeeld van vrientschap, trou en liefde.

*De Konin-
gin ver-
welkooft
haar Ge-
maal.*

Vooral de Koningin, wiens borst de Mingod griede,
Omhelst haar Echtgenoot in 't hof: die schoone bruid
Trekt weêr zyn wapenrok en oorlogsrufting uit.
De Ryksraad nadert om den Voogd van 't ryk te groeten.
Elk werpt zich neêr, en kust de koninklyke voeten.
Elk roemt zyn heldenwerk, en zege, in 't Iersch gewest
Verkregen, daar geweld, en doodelyke pest
Van oproer en krakkeel most zwichten voor zyn degen.

*De Vorst
beveelt
den Ryks-
raad de
algemeen-
ne zaaken
van Eu-
rope te
overwee-
gen.*

De Vorst gebied den Raad de zaaken t'overweegen,
En 't algemeen bederf, dat in dien oorlogstyd
d'Europeische landen dreigt, door wakkerheid, door vlyt,
Door onderstant van geld, en magt van volk te keeren.
Zyn aanspraak raakt het hert der mannen, en zy zweeren,
In 't geen de Koning eischt, Euroop ten dienst te staan,
En bieden hem hun hulp, hun goed en leven aan;
Om alles voor 't geloof, de rust, en d'oude wetten,
Door zynen arm, naast God, behouden, op te zetten.

De

De Koning was niet lang gekeert in Londen , of
 De stad en 't gansche ryk ontfangt gewenschte stof
 Tot juichen , want de dag , de schoonste van de dagen,
 Die hem ter waereld bragt , wierd op God Febus wagen De ge-
boorten-
dag des
Koning,
 Door 't aardryk omgevoert. elk groet den morgenglans,
 En Tithons echtgenoot , terwylze aan 's hemels trans
 Uit Nereus schoot verschynt met ongemeene stralen,
 Gehult met gloeiende robynen en koraalen,
 En roozen in de pruik gevlochten tot sieraad.
 Die dag , voor 't Britsche ryk en Neêrlands vryen Staat
 Zo heilzaam , word geviert van alle Londenaaren.
 't Was op dien zelven dag , dat schelmen en barbaaren, en d'ont-
dekking
van 't
buskruit-
verraad
 Door 't helse nachtgespuis gemoedigt , werkten om
 De koninklyke stad , paleis en heiligdom
 Te smooren in den gloed van buskruit : maer Gods oogen
 Ontdekten 't snood verraad , tot Londens hulp bewogen.
 De straf , die vaak op wraak van gruwelstukken loert ,
 Verraschte 't vloekgespan , eer 't werk wierde uitgevoerd.
 Die dag word jarelyks door 't Britsche ryk , en Londen. binnen
Londen
geviert-
 Op 't herelykft geviert : daar zo veel duizend monden,
 Bezwangert van 't gejuich , in dien gewenschten staat,
 Gods goedheid looven voor het stuiten van 't verraad.
 Gy zaagt ook op dien dag , ô Londen , in uw muuren
 De bruiloftstoortssen en God Hymens offervuuren.
 Ontsteeken , toen den Vorst , uw dierbaar Troonjuweel ,
 De schoone Ryksprinses , Maria , viel ten deel. WIL-
HEMS ge-
boorten-
dag is ook
zyn trou-
dag.

Geboorte- en huuwlyksdag , in 's hemels raad beschoren,
 De rust van 't Britsche ryk wierd met uw vrucht geboren;
 De Godsdienst, die door dwang der kerktirannen stond
 Gekluifert , losgemaakt door zulk een trouverbond.
 Verheerlykt jaar op jaar met alle plegtigheden
 Den dag, die WILHEM teelde, en fiert uw blanke leden,
 Beroemde maagden van 't gezegende Albion !
 Juicht , Britsche burgers , juicht ! ik zie de morgenzon
 Uw hooge zegepoort beschynen van de kimmen ,
 En deelen in uw vreugde , ô Londen , onder 't klimmen
 Aan 't hemelsche gewelf ! God Febus aangezicht
 Staat blyde, en zaait een gloed van straalen, ryk van licht.
 De marmre boog vertoont de vrygevochte steden
 Van Ierland , eer verdrukt , mishandelt en bestreden
 Door 't Roomsche kerkgeweld ; wanneer Gewetensdwang
 In 't ryk den sceptor voerde, en zwoer den ondergang
 Van Jesus waare kerk , en haare altaargenooten.
 Men ziet aan d'andre zy de Nederlandsche vlooten ,
 Gelaân met oorlogstuig , en legervolk bemant ,
 Door 't pekkel bruizen , daar de Vorst in Torbay land.
 Het beeld des Konings, door de kunst gewrocht naar 't leven,
 Verfiert de zegezuil van Londen , hoog verheven
 Aan 't hoofdpunt ; daar de glans dier groote Majesteit
 In 't heerlyk wezen blinkt , en zich alom verspreid.
 D'Oranje wimpel waait van boven , en de stander
 Van 't Britsche ryk , gepaart , vereenigt met elkander.

*Eerpoor-
 zen voor
 den Ko-
 ning bin-
 nen Lon-
 den opge-
 recht.*

Zy vlechten zich in een op 't speelen van den wind.
 Een Herkules, wiens beeld den Vorst gelykt, verflind
 De ryksgedrogten en verwoede Moordharpyen,
 Uitvoerders van geweld, en Jakobs tirannyen.
 God spaar den Koning, en de schoone Koningin.
 Zo roepen op de straat de burgers, eens van zin.
 Een ander schenkt den vocht van Liber, onder 't schreeuwen:
 Leef, WILHEM HENRIK leef, een lange ry van eeuwen.
 Leef lang, Maria, met uw Echt- en Troon-genoot :
 Verduur uw vyanden, Vorstin, braveer de dood.
 Zo word met wensch op wensch het jaarfeest van den koning Het jaar-
feest ein-
digt in
den nacht.
 Besloten. yder keert weêr vrolyk naar zyn woning,
 Gelicht door 't vreugdevuur, in 't midden van den nacht,
 Daar hem zyn bedgenoot met opene armen wacht.

Einde van het Zevende Boek.



VER-

VERKLARING

Van de Print voor 't VIII BOEK.

*Een koningsmoorder , of die toeleide om den Vorst
Te dooden , word op 't rad , door helschen gloed ontsteeken ,
Gedraait. Gerechtigheid wil zulk een gruwel wreeken.
Een gier doorpikt de long en lever in zyn borst.
Een Moordharpye slaat haar klaauwen in zyn leden.
De Ryksraad treurt by 't graf van WILHEMS Gemaalin,
En zwaait de lyktoorts voor die groote Koningin.
Een Arend voert haar ziel naar boven van beneden,
Om by 't Godinnendom te plaatsen in de lucht.
De Koning wandelt met de Vrede langs de wegen.
Hy toont haar Namen op de steenrots met zyn degen ,
Een vesting door natuur en boukunst hoog berucht.
Wy moeten eerst die stad voor Karel weder winnen ,
Zo zegt hy , eer ik u door 't aardryk voer ten toon.
Een Engel kroont den Vorst met eene zegekroon.
De Godsdienst en 't Gerecht geleiden , bly van zinnen ,
De Vrede op haren togt , daar zy in 't witte kleed ,
Gevolgt van Bachus , die den doffen geest kan streelen ,
En Ceres , mild in graan en vruchten uit te deelen ,
Met WILHEM hand aan hand voor Janus tempel treed.
De krygsknecht vlucht van 't veld met slepende banieren :
Daar Moesel , Maas , en Rhyn , en Sambre zegevieren.*

WIL-



P. de Mooghe J. V. D. et M. Brit. D. Com. inv. del. fecit.

WILHEM DE III.

A C H T S T E B O E K .



't Ernielend kryggeweld , dat woed
 in alle landen
 Van 't uytgeteerde Euroop , daar
 d'oorlogsfakkels branden,
 Vergunt den Vorst geen rust , maar
 wekt van tyd tot tyd
 Zyn heldenarbeid. hy wapent
 zich ten fryd.

Hy moet al weêr door zee met opgespanne doeken
 Laveeren, om de magt van Vrankryk op te zoeken
 In Karels Nederland, den krygsstoel van Belloon,
 Daar hem zyn leger wacht. pas treed hy op den troon,
 Of word gedwongen om naar 't heir der Bondgenooten
 Te keeren met zyn Britsche en Nederduitsche Grooten,
 Doorluchte mannen, die, van Mavors opgevoed,
 Steets blyken gaven van hun oorlogskunde en moed.
 Hoe menigmaal zal ik door Nereus watervelden
 U volgen, en uw vloot, ô voorbeeld aller Helden,
 Geleiden van de kust der Britten naar het strand
 Der Batavieren, uw geboorte- en vaderland?

*De Ko-
 ning steekt
 weder
 over de
 Enge-
 land.*

II. Deel.

R

Myn

Myn Zangheldin , gewekt door ſchorre krygsbazuinen,
 Begeeft zich weder 't ſcheep , daar 't krytgebergt zyn krui-
 Tot aan de wolken beurt , en ſteekt van d'oevers af (nen
 Met WILHEMS zeebanier , en volgt zyn legerſtaf.
 Men licht een groot getal van mannen , die voor dezen
 In 't Ierſche koninkryk hun oorlogſpligt beweezen,
 En zenzde naar de kuſt van Vlaandren , om de magt
 Van 't Bondgenootſchap , daar de Vorſt zyn hulp van wacht,
 Te ſterken , en 't geweld der Franſche roofgedrogten,
 Dat ganſch Europe ontruſt , te keeren op hun togten :
 Want Karels erfland word gedreigt aan allen kant ,
 De dorpeling verwoeft , en ſchuur en hut verbrand.
 De Koning Lodewyk , door oorlogſluſt gedreven,
 Had zich in 't leger met zyn hofgezin begeeven ,
 En Namen , lang vermaard door ſterkte , wechgerooft.
 De Britſche Troonmonarch , en Neêrlands Legerhoofd
om begeeft
zich naar
zyn leger. Neemt affcheid van den Staat , daar duizend onderdaanen
 Hem voorſpoed wenſchen , en begeeft zich by zyn vaanen.
 De dappre Beyervorſt , tot Landvoogd angeſtelt ,
 Bereid zich , als 't gerucht de komſt des Konings meld,
 Om hem naar waarde met zyn hofſtoet op te wachten.
 Zy treên in krygsgeſprek , en ſcherpen hun gedachten ,
 Om 't heir van Lodewyk een voordeel af te zien ,
 En Luxemburg in 't veld kloekmoedig 't hoofd te biên.
 De legers trekken door de landen hene en weder ,
 En ſlaan de tenten voor elkanders oogen neder.

Het

Het Bondgenootschap vlamt op ftryden. 't oorlogsvuur
 Ontvonkt den legerknecht , en groeit van uur tot uur
 In 't edelmoedig hert van ruitren en foldaaten.
 Elk wil op 't bed van eer zyn dierbaar leven laaten ,
 Of zegepraalen van den vyand in den slag.
 Zo word de moed van 't volk door WILHEMS krygsgezag
 Ontfteeken , en 't getal der ftrydbre hulpgenooten
 Vermeerdert dagelyks in 't leger , om dien grooten
 En onverfaagden Held , die voor Europe waakt,
 Te dienen in den nood , terwyl de tyd genaakt
 Om 't heir van Lodewyk , zo groot en vol vermogen ,
 Met uitgetogen zwaard te trekken onder d'oogen.
 De Britfche Veldheer fpreekt zyn metgezellen aan :
 't Is tyd , ô mannen , om den vyand op te slaan ,
 En over het verlies van Namen ons te wreeken.
 HoeLuxenburg 't gevecht fleets weigerde , is gebleeken.
 Nu moeten wy zyn heir verraffen , en , in fpyt
 Van zyn voorzigtigheid , hem dwingen tot den ftryd.
 Grypt moed myn helden , die , bekrant met laurebladen,
 In 's vyands bloed geverft , door uw manhafte daaden
 Uw naam onfterfelyk maakt , en ftreeft hoe langs hoe meer
 Door oorlogsdeugd ten top der ewigdurende eer.
 Ik zag u menigmaal uw dierbaar leven waagen ,
 De dood braveeren , en op 's vyands nederlaagen
 In 't bloedig veldgevecht of zwaar beleg der steên
 Uw zege ftichten en vermaarde krygstropeen.

*Hymode
 digt zyns
 bendens.*

Bewaart de glori door uw wapenen verkregen.
 Zo blinke in ewigheid de luister van uw degen
 Hier boven aan 't gesternt. zo roem' van eeuw tot eeuw
 De nazaat uw bedryf. valt aan op 't veldgeschreeuw,
 Op 't oorlogsteken, dat myn krygsgezag zal geeven,
 En dient my als voorhene, ô helden, met uw leven.
 Ik zal uw trouwen dienst erkennen, en uw moed
 Beloonen naar waardy in voor- of tegenspoed.
 't Is my genoeg, als elk zyn pligten zal betrachten:
 Want van Gods gunst staat ons de zege alleen te wachten.
 Zo spreekt de Koning voor zyn heir op 't oorlogspaad.
 Daar elk hem bystant zweert, en zwaait het glimmend zwaard
 Tot driemaal achter een. de magt der Batavieren
 Treed naar den vyand toe met vliegende banieren,
 Met wapentassen, ryk gevult met kruit en loot.
 De Brittenlander, Spaansche en Duitsche bondgenoot
 Bezet de posten, door den Veldheer aangewezen,
 En yvert om zyn pligt te toonen als voordezen.
 Daar valt de krygsknecht aan, en loft aan allen kant
 De donderbussen, dat de lucht en 't vechterk brand,
 Dat aarde en hemel dreunt. de Fransche benden leggen,
 Bebolwerkt van een berg, begroeit met dichte heggen,
 En kreupelbossen, tot haar heirpost uitgezocht,
 Om WILHEMS krygsgevolg te stuiten op den togt;
 En, van een schans gediend, bezet met bateryen,
 Den fellen aanval af te keeren onder 't stryen.

*Gevecht
 by Sseem-
 werken.*

Een

Een diepe veldmoeras omringt de linke zy
Van Vrankryks heir , en zet den vyand voordeel by.
Doch 't werk, hoe zwaar in 't oog , valt licht om uit te voeren,
Als een ftantvafte wil zich nimmer laat ontroeren
Door laffe vrees , maar vaart met luft in arbeid voort.
Dan treft de fchutter , door zyn glorizucht bekoort,
Het voorgestelde wit. zo ftreeft men, nooit verlegen,
Noch voor gevaar beducht , langs ongebaande wegen.
Ten top van eere , en blyft onfterfelyk door 't bestaan.
Zo tast de Britfche Vorft zyn tegenftanders aan ,
En wint den heuvel , dien de Fransfen kloek befchermen,
Na dapper vechten, door beleid en kracht der armen.
De mannen ftorten van den bergtop naar beneên ,
Door kogels , fabels en granaaten afgestreeën ,
Ontfielt of zwaar gewond. het laauwe bloed der helden.
Druipt neder van de kruin des heuvels op de velden.
De Bondgenoot houd lang zyn aangewonne poft
Door moedig ftryden in , fchoon 't werk veel mannen kost,
En maakt zich meester van kortouwen en mortieren,
Op Vrankryks legerplaats geplant. de Batavieren
Befchermen lang den buit, (terwyl de ftrydgenoot
Hun moedig byftant bied) en fchieten fchoot op fchoot
Op d'aangedronge magt en vyandyke benden ,
Die zich op d'orders van den Veldheer derwaarts wenden,
Om 't noodig oorlogftuig , door moed en dapperheid
Veroverd , hun geweld t'ontrukken. yder pleit

In 't harnas voor zyn Heer, voor 't recht en d'eer der landen.
 Zo vliegt elks glori, daar de zwavelvuuren branden,
 In 't midden van de vlam ten hemel. 't grof kanon
 Verheft der helden deugd veel hooger dan de zon,
 En galmt hun daaden uit met donderende toonen,
 Dat dal en heuvel kraakt. zo ftryden Mavors zoonen.
 Zo staat de Bondgenoot in 't smookend vechterk pal,
 Maar 't heir van Lodewyk, veel grooter in getal,
 Verpooft van tyd tot tyd zyne afgesloofde knechten,
 En sterkt elk ogenblik zyn vaanen, onder 't vechten,
 Met versche mannen, met kanon en krygsgevaart.
 't Schynt of hier 't aartryk, weêr bevrucht, soldaaten baart;
 Als Kolchis grond, wel eer bezaait met draketanden,
 (Gelyk d'aaloudheid dicht) door koning Jazons handen.
 Niet anders groeit op 't veld de magt van Lodewyk

*Einde van
den ftryd.*

Van alle kanten aan. de Vorst van 't Britsche ryk
 Beveelt zyn krygsgevolg in orde en met geleden
 Te rug te trekken, en den fellen ftryd op heden
 Te staaken. yder voert, op 't koninklyk gebod,
 Zyn legerknechten af, en wenscht een beter lot:
 Dewyl de krygskans gunt de zege aan geen van beiden.
 Zo eindigt het gevecht, en bei de legers fcheiden.
 Maar 't vechterk legt bezaait met lyken, in den slag
 Van wederzyde ontfielt. ô dodelyke dag
 Voor veelen, die hun bloed vergooten, en hun leven
 Op 't yfelyk krygstoneel, daar zo veel mannen bleeven,

Ver-

Verruilden voor de dood ! ô gruwelyk gezigt,
 Gy toont ons klaar wat haat en vyantschap verricht !
 God Febus zelf (wien zou dit schoufpiel niet verveelen ?)
 Besterft , en spoelt zyn as en smookende gareelen
 In Nereus plaffèn af. de Vader ftaat verzet,
 En dryft de roffen van zyn zonnekoets te wedt
 Veel vroeger als voorheen. de Boschgodinnen klaagen,
 En treuren op de doôn , door droefheid neêrgeflagen :
 Zy mengen 't heldenbloed met traanen op den grond,
 En kuffen een voor een den bleekbesturven mond.

De Koning WILHEM kiest een heirpoft voor zyn mannen,
 En geeft bevel om straks de tenten op te spannen.
 Hier dankt de legerknaap den hemel , die den Vorft
 Befchermde , en 't doodlyk loot afkeerde van zyn borft :
 Want zyne dapperheid ontzag geen krygsgevaaren
 In 't midden van 't gedrang der vyandyke fchaaren.
 Hy waagde in 't veldgevecht zyn leven onverfaagt :
 Dat leven , zelf door God verdedigt , word belaagt
 Van fchelmen , omgekocht door Vrankryks goude fchyven,
 Verraders , die hun loon voor snoode moordbedryven
 Verwachten van den Vorft , die 't Leliryk gebied.
 Hoe zal myn Zangheldin het geen in 't heir gefchied
 Verhaalen zonder fchrik ? ik zie de zonneglansfen
 Verbleeken aan 't gewelf en hun verheve tranffen.
 De waereld fiddert op haar as. de hemel beeft.
 En 't reedlyk fchepfel , dat die gruwelen beleeft,

*Verra-
 delyk
 toefleg op
 het leven
 van den
 Koning.*

Staat

Staat doots. de tong verstyft, en weigert om te spreken.
 Hoe kan een menschenhert zo snood een opzet queeken,
 En baaren, van de hel bezwangert, zulk een vrucht,
 't Bederf van gansch Euroop, daar God en mensch om zucht?

*Grand-
 val, aan-
 leider van
 't schelm-
 stuk,*

Grandval, een edelman, maar van de deugd verbaftert,
 In Vrankryk voortgeteelt, met schelmen, waard gelastert,
 In 't vloekverbond getreên, besluit Vorst WILHEMS dood,
 En maakt zich schuldig aan een gruwelstuk, zo groot
 Als ooit wierde uitgedacht. men had een jaar te voren
 Alrede 't moorduur in den veldtogt uitverkoren;
 Maar 't werk wierd door 't vertrek des Konings toen gestoort.
 Dien aanslag zal men nu hervatten. 't loon bekoort
 Den meester; die zich vleit met rykdom, hooge staaten,
 En titelen van eer. maar neen, de Grooten haaten
 d'Uitvoerders van 't verraad, schoon 't schelmstuk word be-
 En of de zaak gelukt, het loon, dat u verblind, (mint.
 Verwoede monsters, zal niet volgen. uw verwachting
 Zal u bedriegen, en vervloeking en verachting
 De prys verstreken van uw gruwelyk verraad:
 Ja wroeging, die de ziel met geesselroeden slaat,
 't Gewisse brandmerkt, en met scherpgewette tanden,
 Tot wraak van 't lasterstuk, steeds knaagt aan d'ingewanden,
 U beulen nacht en dag. dan zult gy grooter smert,
 Onlydelyker pyn gevoelen in uw hert,
 Als eer Prometheus, om 't ontrooven van de vonken
 Der zonne op Kaukasus met ketenen geklonken,

Moft

Moft dulden , daar hy wierd door Jovis adelaar
 In d'ope borft gepikt. maar gy , ô moordenaar,
 Vervloekte koningsbeul , gy ftaat naar WILHEMS leven,
 Door zucht voor Lodewyk en Jakob aangedreven,
 En fchrikt niet voor de ftraf , die volgen zal. de tyd
 Is reeds beftemt : wanneer de Vorft langs 't leger ryd,
 Of zich op weg begeeft om Vrankryks magt t'ontdekken,
 Dan zal men 't edel bloed vergieten; en voltrekken,
 In een bedekten weg gelegen , 't gruwelftuk,
 Door moordroers, op zyn borft geloft; en , zo 't geluk
 't Vertrek begunftigt , naar de Franfche tenten vluchten
 Te poft in zegepraal , en deelen de geruchten
 Van Koning WILHEMS dood aan 't gansche leger uit,
 Ja roemen in dien moord. dit's 't oogwit. dit's 't befluit.
 Maar God, die lang den Held befchermd in lyfgevaaren,
 Bevryd hem voor 't geweld der woedende barbaaren.
 Het opzet word ontdekt; Grandval *gevangen,* gevangen voor
 Den rechterftoel gefleept : hy geeft den Raad gehoor,
 Die naar de waarheid vorfcht, en openbaart met fchanden
 De voorgenome zaak , zelf buiten pyn en banden.
 Hy word ter dood gedoemt , en sneuvelt op 't fchavot *en met de*
 Door handen van den beul. dit is der fchelman lot. *dood ge-*
straf.
 Verraders , spiegelt u , en laat zyn ftraf u leeren ,
 Nooit naar der Vorften bloed te dorften, noch te zweeren;
 Op hoop van loon , 't bederf van 't koninklyk geflacht.
 Tirannen worden zelfs met oneere omgebragt.

Het heir van Vrankryk zoekt terwyl door donderklooten,

*Charleroy
geboom-
bardeert,* Door bomben, voortgestuwt van buskruit, en geschooten.
Uit yzre buiken der mortieren ; door geweld

Van zwaare stukken en kortouwen , op het veld

Voor Charleroy geplant , die vesting te bespringen ,

En onder 't rookend puin met haar bezettingen

Te smooren door dien gloed. twee werven word de zon :

Gewekt door 't dreunen van 't verslindende kanon ,

En door den dikken damp van zwavel , onder 't klimmen .

Uit Nereus pekelbron , verduistert aan de kimmen .

Twee dagen word de stad beschoten , en geblaakt

Door blikfems van 't metaal: maar Vrankryks Heirvoogdstaakt

*en weder
verlaa-
sen.* Zyn opzet , en geeft last om aanstonds , onder 't roeren

Der trommen , 't leger van de wallen af te voeren :

Want Koning WILHEM houd een waakend oog in 't zeil :

Hy slaat zyn handel gade , en slaaft voor Neêrlands heil .

*De legers
trekken
uit het
veld.* Het herfftsaizoen , gevolgt van ongestuime vlaagen ,

En regenbuijen , die de legerknaapen plaagen ,

En dwingen 't open veld te ruimen , naakt in 't end .

De legers trekken af. elk voert zyn regiment

Naar d'aangeweze stad : daar rusten d'oorlogslieden

Zo lang tot eindelyk de noordsche stormen vlieden ,

*De somer
opent den
veldtogt :* En aangenamer lucht de beemden voedsel geeft.

Dan preft de Britsche Vorst zyn heir te velde , en streeft

Den Franschen vyand met zyn Bondgenooten tegen .

Zyn krygsbeleid verkieft een heirpost , wel gelegen ,

En

En veilig voor zyn volk. zo doet de Veldheer van
 Den Lelikoning ook. hier draaft de legerman,
 En slaat de tenten op. daar zweeten d'akkerlieden,
 Die 't heir beschanffen en begraaven, door 't gebieden
 Der hopliên aangezet tot werken. yder wroet
 Met schuppen in den grond, en dekt den oorlogsfoet.
 Elk woelt. elk toont zyn vlyt, en volgt de krygsgeboden.
 De manke Mulciber brengt wapens om te dooden,
 En deelt zyn moordgeweer aan beï de magten uit.
 Hy word verwelkomt in de tenten door 't geluit
 Der legertrommen, en de toonen der trompetten.
 God Mavors, die wel eer, gevangen in zyn netten
 Met Venus op de koets, een schoufpel voor de Goôn
 Verstrekte in 't hemelhof, denkt niet meer aan dien hoon;
 Maar eert hem, als een vriend, en looft zyn bezigheden
 In 't slypen van het staal en oorlogstuig te smeden.
 Zy treden zy aan zy, als broeders, over 't land,
 Daar elk zyn vaanen voor hun woedende oogen plant.
 Bellone stapt'er by. de rode pluimen hangen
 Van heuren blanken helm. de haarlok krielt van slangen.
 Het lichhaam, grof van leeft, verfiert het krysgewaad.
 Zy laat een bloedvlak op den bodem, daarze gaat.
 De Fransche Luxemburg, in oorlogskunst ervaren,
 Had, om 't veroverd land voor brandfchat te bewaaren,
 Het open veld beschanft, omgraaven en bemant,
 Reduiten opgerecht, en, 't geen de tegenstant

*daar Vul-
kaan.*

Mars.

*en Bellone
zich ver-
toonen.*

*De linien
der Frans-
sen*

Vereifchte, door zyn vlyt bevordert naar behoren.

worden
door den
Hertog
van Wir-
tenberg

De Wirtenberger , door den Koning uitverkoren

Om die beschanfingen te dwingen , trekt vol moed

Te velde , en naakt de poft van Vrankryk met zyn floet.

De mannen zwemmen door de gracht , en overvallen

Den vyand , daar hy zich verweert in d'aarde wallen,

Of uit zyn fterkten vecht ; doch vruchteloos : de kans

overwel-
digt,

Begunftigt Wirtenberg , en d'opgeworpe fchans

Moet buigen voor 't geweld met haar bezettingen.

Het Fransche leger deift. men volgt met bloote klingen

De vluchtgenooten na. veel sneeven door 't geweer,

Of ftorten, zwaar gewond, op 't purper vechterk neêr.

en de lan-
den onder
brand-
fchattin-
gen gezet.

Deze overwinning zet de gansche landftreek open ;

En yder moet voor geld zyn erf en vryheid koopen ,

En fchattingen aan 't heir betaalen , naar waardy

Van 't goed, dat hy bezit : doch zonder tiranny.

Men geeft de reden plaats in 't fchatten en waardeeren.

Maar laat ons weêr naar 't heir der Bondgenooten keeren,

Daar Neêrlands Wapenhoofd met zyn gepaarde magt

Den Franschen Maarschalk en zyn ryksbanieren wacht :

Optogt
van
Luxen-
burg.

Want Luxemburg trekt op met al zyn legerknechten,

Om koning WILHEM met zyn helden te bevechten,

En aan te grypen op de posten , daar hy leit.

Dien aanflag neemt hy voor. 't geschied , als 't is gezeit,

En door den Legerraad in 's Hertogs tent beslooten.

ô Zanggodinnen , die , als Febus speelgenooten,

Den

Den godgewyden berg, Parnassus, door den toon
 Van uwe gorgels streelt, daar yder naar de kroon
 Der eedle zangkunst dingt, begunstigt my, ziet neder;
 Ik heb uw bystant weêr van noden stuurt myn veder:
 Op dat ik dezen sryd, daar elk, door d'eer bekoort,
 Geen loot noch fabel schroomt, mag zingen als 't behoort.

De Britsche Veldheer, dien de tyding word gedraagen, dien de Koning van Engeland afwacht.
 Dat Luxenburg genaakt, om 't leger te belaagen,
 Stelt al zijn troepen in slagorde, en wacht aan 't hoofd
 Van 't Bondgenootschap, dat zyn heirbyl trou belooft,
 De Fransche benden af. de Legerhoofden ryden
 Door 't heir, en moedigen hun knechten om te sryden.
 Elk staat gelyk een rots. daar naakt de leli vaan.
 Men steekt van wederzy de veldkortouwen aan, Veldslag van Lantden.
 En groet elkander met een stem uit koopre kaaken.
 De Vlaamsche bodem beeft. de korenakkers blaaken.
 De graanhalm druipt van bloed. vrou Ceres priester vlucht.
 't Gespan van Febus raakt aan 't hollen in de lucht.
 De voerman waggelt op den wagen onder 't mennen.
 Merkuur daalt neder uit den hemel op zyn pennen,
 Zo dra God Jupiter 't gedruis van 't klinkend staal
 Gewaar word, en 't kanon hoort dondren in zyn zaal.
 De bode keert, en meld aan 't Hoofd der hemelschaaren,
 Hoe fel de legers woên. de Boschnimf rukt d'altaaren
 Van Faunus uit den brand, en aarzelt voor 't geweld.
 De groote WILHEM draaft langs 't leger over 't veld,

Daar duizend kogels en geflingerde granaaten
 Door 't vechterperk snorren. daar zyn ruiters en soldaaten
 Den aanval fluiten van den vyand in den ftryd.
 Elk toont zyn kracht en moed, daar zich de Veldheer quyt,
 Gelyk een Oorlogsgod, en voorgaat zonder fhrikken.
 Men loft aan allen kant de vuurroers, onder 't mikken,
 Wanneer de hopman fhreeuwt : geeft vuur. hier dreunt de
 Gins klinkt de krygsbazuin : terwyl de legerdrom, (trom.
 Gemoedigt door dien toon, flagorden en geleden
 Der tegenftandren breekt. de paardevoeten treden
 Op manneschinkels, op den buik en 't ingewand,
 En delven arm en been en bekkeneel in 't zand.
 De koppen rollen langs den grond, door yzre klooten
 Geflingert van den romp, vermorzelt en doorschooten.
 De Dood, geborften van haar keten, voert een ry
 Van moordtrouwanten aan, de Woede en Razerny,
 De Wreetheid en 't Geweld. de bloedbanieren waaijen.
 Men hoort den legerhaan moord, roof en onraad kraaijen.
 De bruine zwaveldamp benevelt elks gezigt.
 Het omgewroete ftof verdooft het zonnelicht,
 En fchept een naeren nacht. de veldrivieren groeijen,
 En zwellen van het bloed. al d'oorlogsfvormen locijen.
 Een deel van 't voetvolk word geplaatft in ftruik, in heg,
 En kreupelboffen, om te fhieten op den weg,
 Waar langs de vyand trekt, en naakt om door te dringen.
 Veel ftryden dapper in 't verweeren. veel bespringen

De

De poftbeschermers, dat hun bloed en arbeid kofft.
 De moede krygsknecht word door verſchen afgeloſt,
 En elk moet op zyn beurt door vuur en kogel ſtreeven.
 De brave Beyervorſt, door heldendeugd verheven,
 Een ridder, welgemaakt van lichhaam, wiens gelaat
 Naar Mavors wezen zweemt, munt uit in 't krygsgewaad
 Aan 't hoofd van Karels heir, op 't briefchend ros geſtegen.
 De rechte vleugel word verdedigt door zyn degen,
 De Franſche ruiterbende in 't naadren afgekeert,
 En d'aanval reis op reis geſtuit. hy triomfeert,
 En houd zyn legerplaats voor Luxenburg geſlooten.
 En gy, ô Prinſſen, die de magt der Bondgenooten,
 Hanover, Brandenburg hier aanvoert, uw beleid
 Verſterkt den Britſchen Vorſt : uw moed en dapperheid!
 Staat Vrankryks leger dier : uw roem zal nimmer daalen,
 Maar ewig ryzen met de dagtoorts en heur ſtraalen.
 En gy, ô Neêrlands volk, beroemde Batavier,
 Myn Zangnimf zal u nooit verzwigen op 't papier;
 Dat, door uw oorlogsgloed ontſteeken, raakt aan 't branden!
 Gy, die hier 't leven laat, gy blyft in d'ingewanden
 Van uwen landgenoot begraaven; en de tyd
 Verewigt uwe deugd, in weêrwil van den nyd!
 Athlone, en Suyleſteyn, en Portlant, d'eer der braaven,
 Obdam, en Sgravemoer (die eer zyn heldengaaven
 In 't wederspanning ryk, door Stuarts dwang ontroert,
 Op 't heerlykſt heeft getoont, van Ginkel aangevoert :

Dat:

Dat tuige ons Ierland , en zyn vrygevochte wallen)
Staan pal en onverfaagd , daar duizend helden vallen.
Daar Zolms zyn been verliest , waar door hy 't leven liet.
De Vriefche Kazimier , die 't ftrydend volk gebied ,
Als Maarfchalk van den Staat , verliefd op krygslaurieren,
Besproeit de lelien van Lodewyks banieren
Met purper heldenbloed , vergooten door zyn zwaard.
Die Prins , een bloedverwant des Konings , hem zo waard,
Dringt dieper in de ziel van WILHEM door zyn daaden.
Zyn oorlogsklepper draaft langs ongebaande paden,
Met lyken opgehoopt , en drukt in 't bloedig stof
De tekens van zyn draf. de vyand zal uw lof,
O Vorftelyke Telg van Nassau , zelf verheffen ,
En ewig melden hoe uw fabelslagen treffen.
Prins Nassau Saarburks arm , op ftryden afgerecht,
Door fterkte alom vermaard , doet wondren in 't gevecht,
En drukt het lemmer , dat gebeente en ribben kraaken ,
In 't hert der Franffen , die zyn legerpoft genaaken.
Nojel , en Birkenfelt , en Weede , die den Staat
Steets dienden in den nood , en waakten vroeg en laat
Voor 't heil van 't vrye volk , ftaan moedig voor hun benden,
In 't midden van 't gevaar en d' oorelogs elenden.
De koning WILHEM ziet de krygsbedryven aan,
En moedigt overal zyn leger onder 't ftaan.
Zyn byzyn kan den moed der bloden zelf ontfteken.
Zy ftryden onvermoeid , die eerst in 't ftryden weeken ,
En

En aarzelden door vreeze of doodschrik aangevat.
O deugd! ô dapperheid! die al den aardschen schat
Door uwen glans verdooft, gy trofst de goude kroonen!
Een laffe Vorst onteert zyn koninklyke troonen;
Die, als een vrouw, gedoft met purper hoffatyn,
By dartle maagden zich verlustigt in den wyn,
En 't ryk verwarelooft door ongebonde lusten:
Maar zy, die op den grond in 't glimmend harnas rusten,
Door stryd op stryd vermoeit; en vliegen voor 't altaar,
Den Kruisgod toegewyd, door 't uiterste gevaar:
Die voor de rust van 't volk, de vryheid en de wetten,
Bezegelt door hun bloed, den voet in 't vechterk zetten,
Verdiene eer op eer, en worden hier beneên
Geviert, verheerlykt, en, als Goden, aangebeên.
Die lof komt WILHEM toe. dat tuigt zyn gansche leven;
En zo veel wondren, door zyn strydbre vuist bedreven,
Verkonden overal de glori van zyn naam,
Door 't ront gedragen op de vlerken van de Faam.
Dat meld ons Landen, daar zyn felle bliksemfchichten
Door 't harnas booren: daar de stoutste mannen zwichten
Voor 't woeden van zyn kling: daar grooter oorlogsmagt,
En d'eer van Vrankryks Huis, verheerlykt door 't geslacht
Der Lelikoningen, voor zyn geweld moet buigen.
En gy, ô Jakobs zoon, ô Berwyk, zult getuigen,
Dat u de braafste Prins ontwapende in den stryd,
En met zyne armen greep. maar hoe! gy zwelt van spyt,

Daar gy den fabel werpt voor zyne voeten neder.
 Bedaar, en fchroom geen leet; de Vorft bemint u teder,
 Schoon gy zyn leven haat, en toelegt op zyn dood.
 Zyn vrientschap kan die drift verfchoonen, daar ze fproot
 Uit kinderlyke min, door kracht van 't bloed bewogen.
 Verban uw vyantschap, en zie met andere oogen
 Den aangehuwden zoon, den vriend, en bloedverwant
 Van uwen vader aan: hy bied u zelf de hand,
 En zal u in zyn heir, gelyk een Prins, onthaalen.

De zonnekar verdwynt met haar vergulde ftraalen.

*De ftryd
 eindigt.*

De vaale nacht klimt op. elk voert zyn troepen af,
 Op d'orders, en 't bevel dat hem de Veldheer gaf.

*God Mars
 daalt ne-
 der,*

De Kryggsgod, in de lucht gezetelt op zyne affen,
 Ziet met een vrolyk oog de leden in de plassen
 Van 't uitgestorte bloed verdrinken op den grond;
 Terwyl de ziel verhuift, en vliegt uit d'ope wond.

*en fpreekt
 tot Bello-
 ne.*

't Gaat wel: (dus fpreekt hy tot Bellone, in 't nederdaalen)
 Zo word onze oorlogstroon geflicht. wy zegepraalen
 Van gansch Europe, daar de Vrede, onteert, verdrukt,
 Gebocit, mishandelt, voor myn zegewagen bukt;
 En volgt fchoorvoetende myn bloedige gareelen
 Langs 't blakend veld, gefchokt door felle landkrakkeelen.
 Myn moordklank word alleen in Vlaandren niet gehoord:
 O neen! die dondert vast van 't een aan 't ander oord.
 Indien ik naar den Rhyn myne oogen flaa: ze aanschouwen
 Verwoefing, moord en roof; en fteden en gebouwen

Af.

Afweiden door de vlam , met asfche en puin bedekt :
 Daar Vrankryks Erfgenaam met zyn ftandaarden trekt,
 DienPrins vanBaden, 'tHoofd der Duitsche krygsverwanten,
 Met zyne volken wacht , en ftuit aan alle kanten
 Den aantogt van dien Vorft , den zoon van Lodewyk,
 Die voor zyn vader ftryd , en d'eer van 't Fransche ryk.
 Gins trekt de Savojaard langs d'Alpen met zyn benden,
 En valt in Pignerol den vyand op de lenden.
 Hy blikfemt nacht en dag de veft : maar Katinat
 Trekt voor zyn Koning op , en red de veege ftad.
 't Bestormend leger wykt met bomben en mortieren.
 De Turksche Maan , geleid van Bassaas en Vizieren,
 Bestookt den Adelaar. in 't kort , myn gezellin,
 Bellone , elk ooreloogt , elk woed , en volgt myn zin.
 O vrolyk fchoutoneel ! ô langgewenschte tyden !
 Zo spreekt Gradivus tot de Krygsgodes na 't ftryden.

De Veldheer Luxemburg herftelt zyn leger , dat
 Veel fchade door verlies van volk geleden had ;
 Waar van'er veel verftrooit omdwaalden langs de wegen ;
 En trekt voor Charleroy : een vefting , dicht gelegen
 Aan 't Henegoufch geweft ; verheerlykt door den naam
 Van Spanjes Troonmonarch : een wapenburg , bequaam
 Om tegenftant te biên. men houd de ftad beslooten ,
 Omsingelt en berent ; om toevoer , hulpgenooten,
 En 't geen verwering eifcht , te ftuiten voor den muur.
 't Kanon , ontfteeken door den lontftok , braakt zyn vuur.

*Charleroy
 door den
 Herzog
 van Lu-
 xenburg
 belegerd.*

Met schroot en kogels uit , en dondert op de wallen.
Men ziet de gevels door 't geweld der bomben vallen,
En storten op den hals van burger of soldaat.
Het bloed spoelt van de wal , en golft langs markt en straat,
Gelyk een ruime zee. de torenspitsen beeven.
De gansche vesting , op haar heuveltop verheven ,
Bezwykt en waggelt door de slagen van 't metaal.
De bleeke weduw treurt op 't lyk van heur gemaal ;
Terwyl de zuigeling de vaderlyke leden ,
Door 't loot gerabraakt , en van boven tot beneden
Met bloedig stof beklad , in d'armen streelt, en kust.
De Spaansche Stedevoogd , op oorlogseer beluft,
Bezigtigt over al de posten op de schanssen.
Hy slaat de stormen af , en valt op 't heir der Franssen
Door d'opgeflote poort met frydbre mannen uit.
Veel blyven in 't gevecht. veel keeren met den buit ,
Noch rookende van 't bloed des vyands , op hun posten.
De versche wacht bezet de plaats der afgelosten ;
En elk trekt beurt om beurt , daar hem zyn hopman preft,
Op bolwerk of reduit , en quyt zich voor de vest ,
Gelyk een dapper held , uit schanssen en rondeelen ,
En halvemaanen , daar de stormkortouwen speelen.
't Belegerend geweld vermeerdert dag op dag.
Men waagt 'er storm op storm , en wint door slag op slag
De buiteposten en bezette ravelynen.
Men slecht het horenwerk door 't springen van de mynen.

De

De Fransche Veldheer eifcht de vesting op , en zweert,
 Indien hy van de stad in 't stormen triomfeert,
 En vechtende de wal veroverd , alle zielen,
 Zo oude als jonge , door zyn fabel te vernielen.
 De Stadvoogd, geen ontzet verwachtende in dien staat,
 Pleegt met de Hoofden der bezettingen raad.
 Zy stemmen een voor een , om grooter quaad te weeren,
 De stad in Vrankryks hand te geeven, op 't begeeren.
 Men slaat de vredetrom. men plant de witte vlag,
 En vordert met geschrift een eerlyk krygsverdrag :
 Dat tekent Luxenburg. men geeft de wal ten besten,
 En trekt met vliegende banieren uit de vesten ,
 Op 't roeren van de trom , en 't steeken der trompet :
 Daar Vrankryks magt de stad , met bloed gekocht, bezet.

en gewonnen.

De veldtogt eindigt , en de Legerhoofden leiden
 Hun troepen uit het veld. de Bondgenooten scheiden ;
 En koning WILHEM zeilt naar d'Albionsche kust :
 Daar 't lichhaam , afgemat door oorlogsarbeid , rust :
 Geliefkooft en gestreelt van d'eer der Koninginnen,
 De schoone gemaalin , Maria , trou in 't minnen.
 O gadelooze liefde ! ô kuifche minnebrand !
 O onverbreekbre trou ! bezegelt hand aan hand
 Voor 't heilig echtaltaar, door Hymens toorts ontsteken,
 Hoe zal de waereld steeds van uw volmaaktheid spreken!
 O bruiloftsledekant ! geen Venus , noch haar zoon
 Versierde uw zwaanendons met bloemen, versch en schoon

De Koning vertrekt naar Engeland.

liefde tusschen Wilhelm en Maria.

Uit Cyprus hof geplukt; gestikt uit groene zoden
 In 't oude Idalie door dartle Minnegoden :
 O neen ! de Godsdienst heeft u heerlyk opgespreid.
 De waare Deugd alleen , die 't hert der vroomen vleit,
 Verstrekt uw nachtsieraad , en schittert met heur straalen
 Door 't huwelyks vertrek en d'opgepronkte zaalen
 Van 't vorstelyk paleis. hier rust de Koning met
 Het voorwerp van zyn min. hier stoort geen krygstrompet
 Deze aangename rust. zo dra de morgenglanssen
 Den nacht verdryven, en het licht aan d'oostertranssen
 Ontsteeken door hun gloed; dan wekt Mariaas mond
 Met lofgezangen , die den blyden morgenfond
 Begroeten, en de gunst van God, den Schepper, looven,
 Den Koning uit den slaap. ô pronkjuweel der hoven !
 O herberg van de Deugd ! door 't vorstelyke Paar
 Zo vriendelyk onthaalt ! ô tempel ! daar 't altaar
 Van Jesus ewig blaakt door heilige offervuuren ,
 Gy rust onwankelbaar , tot vreugd van uw gebuuren,
 Op zulke zuilen , als uw Vorst en Koningin ;
 Door Gods voorzienigheid , ô landgenooten , in
 Den allerhoogsten nood gezonden aan uw stranden ,
 Tot berging van 't geloof, uw recht en dierbre panden.
 Dit hof, wel eer begroeit met dorenen , die pyn
 Door 't steeken van hun punt verwekten ; door 't venyn
 Der hooffsche slangen gansch vergiftigt en bedurven,
 Waar door de Britsche Roos, verslenst en bleek besturven,

*Gelukkige
 staat van
 Engeland
 door de
 tegen-
 woordige
 regering.*

Aan

Aan 't quynen floeg, verbeeld (hoe vrolyk keert de tyd!)
 Een Tempe, een lustpaleis, de Blyfchap toegewyd.
 Mariaas goetheid streelt de ziel der eedle vrouwen
 En hoofche Jufferen, die haar gezelschap houwen,
 Verzekert van haar gunst door 't vriendelyk onthaal.
 Haar liefelyk gesprek, haar ongeveinsde taal,
 Haar redeneringen, vol schrandere gedachten,
 En vredelessen, die de rust van 't ryk betrachten,
 Verlustigen 't gemoed van yder, die haar hoort.
 De Raad, de Ridderfchap, de Burgery, bekoort
 Door haar volmaaktheid, eert haar deugden boven maaten.
 Elk toont haar in 't bewint der koninklyke ftaaten
 Gehoorzaamheid, gelyk een vreedzaam onderdaan,
 Uit liefde en niet uit dwang. elk ziet haar vroomheid aan,
 En woekert van die deugd. haar voorbeeld fticht de zinnen
 Der landgenooten, die Gods kerkbevel beminnen.
 Gerechtigheid verftrekt haar speelgenoot in 't hof,
 En wandelt aan haar zy. indien'er iemand ftof
 Tot klaagen vind, zy helpt den lyder in zyn quaalen.
 Haar miltheid fchept vermaak in d'armen wel t'onthaalen.
 Voor al de vluchteling, die om den godsdienst lyd,
 Van erf en huis en goed berooft, door haat en nyd
 Der kerktirannen uit zyn vaderland verdreven,
 Daar veel, om 't waar geloof gemartelt, deerlyk sneeven,
 Word door de Koningin gekoestert en gevoed,
 Geliefkooft en vertrooft in al dien tegenfpoed.

*Byzonde-
 re deug-
 den der
 Koningin.*

Haar

Haar hert en ſchatkift ſtaan voor d'onderdrukten open.
 Zy hoopen niet vergeefs, die op haar byſtant hoopen.
 Geen hovaardy beheerſcht die ſchoone in 't ryksgebied:
 Een hertstogt, dien haar ziel, zo needrig, haat en vlied.
 Geen wulpsheid, overdaad, noch ongebonde zeden,
 Onkuiſheid, dronkenſchap, die 't ſchepſel van de reden
 Verbaſtert, worden in haar hofpaleis geleên.
 Zo pronkt die groote ziel met zo veel waardigheên
 In 't ſchoonſte lichhaam, dat natuur op 't aartryk teelde.
 Die deugd, die vroomheid, die 't gemoed van WILHEM ſtreel-
 Voor zo veel jaaren, voed zyn liefde meer en meer. (de
 Hy mint zyn gemalin: en zy bemint hem weêr.
 Zy wandlen hand aan hand voor 't oog der hovelingen,
 En eedle maagden, die Mariaas wysheid zingen,
 En WILHEMS dapperheid verheffen door haar toon:
 Twee zuilen van het ryk: twee paerlen aan de kroon.
 Een ander ſtelt den lof van 't huwlyk op heur ſnaaren,
 En zingt: hoe d'offervlam van WILHEMS echtaltaaren
 Den nacht van onheil in 't beledigd Albion
 Verteerde door haar glans, gelyk een heldre zon.
 Dan volgt, hoe 't vorſtlyk Paar den gulden ſtaf aanvaarde,
 De troonjuweelen en de rykskroon, hoog van waarde,
 Door 't ſmeeken van den Raad en Londens burgery.
 Zo zingt de maagdeſchaar, als WILHEM zy aan zy
 Met zyn Maria treed. zo juicht men langs de ſtraaten,
 Daar 't volk, by een gevloeit, van blyſchap uitgelaaten,

*Eerzan-
gen der
hooffche
Jufferen.*

Blyſchap,

Al knielende om de koets , met een genegen zin
Den Ryksbeschermer groet met zyne Koningin.

*en eerbiedigheid
der burgerij.*

Wanneer de Vorst, vermoeit van staat-en oorlogszaaken,
Wier bezigheden 't heil van gansch Europe raaken,
Zich naar 't paleis begeeft, na 't scheiden van den Raad,
Dan stapt de schoone vrou met een verliefte gelaat
Hem vrolyk in 't gemoet, en leid hem naar de zaalen ,
Daar zilvre vaten , en vergulde nektarschaalen
Den koninklyken disch stoffeeren. daar 't banket,
Dat oog en tong bekoort , word fierlyk opgezet.
Men spreekt van 't ryksbelang, en 't nut der onderdaanen,
Van Vrankryks kerkgeweld, daar 't volk verdrinkt in traanen.
Men pryft de lydsaamheid van Gods vervolgte schaar.
Men handelt aan den disch van 't oorlog, dat zo zwaar
D'Europfche volken drukt. zo word de tyd gefleten
Met redeneringen vol wysheid , onder 't eeten.

*Maria bewijft
vriendfchap aan
den Koning in 't
komen uit den raad.*

Wanneer de Koning zich vervaardigt tot de jagt,
(Een oefening van outs by Vorsten hoog geacht;
Die voor een wyl verpooft hun hoofsfche bezigheden)
Dan trekt de Ryksvorstin den jagttrok aan zyn leden,
En wenscht hem met een kus veel voorfpoed in het woudt.
O teedre bruilofst-min ! geen fchat, noch dierbaar goudt,
Dat Midas keur beviel , kan by uw vruchten haalen !
Ik zie de Minnegoôn van boven nederdaalen,
En vliegen om de kruin van 't koninklyk gebou.
God Hymen zwaait zyn toorts ter eere van de trou,

en ryden naar de jagt.

Gezetelt op een wolk , voor 't oog der Londenaaren.
 De zon, vervrolykt door 't gejuich der Hemelschaaren,
 Befchynt de koningsftad met herelyker licht
 Dan ooit , van dag tot dag , en fchittert in 't gezigt
 Van 't omgelegene land met ongemeene glanffen.
 De boffen fchateren. al d'eikeboomen danffen ,
 En gaan ten reije , als eer op Orfeus fnaarefpel.
 De Nymfen dartlen op de golven , door 't bevel
 Van Godt Neptunus uit zyn hof geprefst naar boven,
 Om WILHEMS heerschappy door 't zeegezang te looven,
 En 't ryk , gezegent door Mariaas troongezag ,
 Te groeten reis op reis in 't klimmen van den dag.
 De baaren luifteen. de winden krygen ooren ,
 En zwygen om dien toon eerbiedig aan te hooren.
 Zo waagt het al van vreugde in dien gewenften ftaat.
 Zo bloeit de voorspoed van den Britfchen onderzaat
 Van jaar tot jaar. maar, ach ! hoe keeren d'aardsche zaaken!
 O lot ! den fterveling befchoren , waard te laaken ,
 Hoe snel verdraait gy 't rad van 't wankelbaar geluk !
 De Blyfchap vlucht , zo dra de Tegenspoed en Druk
 Het waereltsche toneel beklimmen , en verfchynen
 In 't zwarte treurgewaad na 't oopenen der gordynen.
 Een voorspook , dat veel ramps betekent , waart door 't hof.
 De nachtuil kryt op 't dak. de zwarte ravens , grof
 Van keelen , knarffen op de koninklyke tranffen.
 Een uitgeteerd geraamt , gehult met dorre kranffen

*Wisselval-
 ligheid
 der wae-
 veldsche
 zaaken.*

*Voorte-
 kens van
 rampen
 in 't hof.*

Van

Van dodelyk cypres , vliegt met een naar geluit
 In 't midden van den nacht de zaalen in en uit,
 En floort den zoeten slaap van WILHEMS hoftrouwanten.
 De huwlyksfakkel , die 't paleis aan alle kanten
 Met heldre vlammen licht, brand flaa. de hofwacht ziet
 De sterren aan de lucht verbleeken , door 't verdriet ,
 Dat koning WILHEM en zyn ryken dreigt, bewoogen.
 Latonaas dochter houd een fluyer voor haare oogen ,
 En weigert aan de lucht haar aanzigt in den nacht.
 De blonde Auroor verwerpt haar tabberd, ryk van pracht,
 De roozen uit haar pruik , en bloozende sieraaden,
 En klimt bedrukt uit zee , bedekt met rougewaaden.
 Een dikke en zwarte wolk hangt over Engeland,
 En spreit haar duifternis van 't een aan 't ander strand.
 De rykstroon waggelt , en de marmre zuilen beeven.
 Zo stort een donderbuy, door stormen voortgedreven,
 Een zee van water neêr op 't schoonste van den dag ;
 Terwyl de donder loeit , en 't woudt door slag op slag
 Van zyn sieraad berooft , en floopt de veldgebouwen.
 Dan treurt de dorpeling en bouwman, door 't aanschouwen
 Van zo veel rampen, in dien fellen luchtorkaan :
 Hy ziet zyn akkervrucht door bliksemvuur vergaan ,
 Of zwemmen in den stroom, door 't onweêr neêrgeflagen.
 Zo schielyk baart de tyd in voorspoed druk en plaagen.
 O Zangheldin ! wie leert uw pen dit ongeval,
 Dat gansch Europe , maar Britanje boven al

Zal treffen, naar den eifch beschryven op haar bladen?
 O Nimf, Melpomené, die fteets van rou beladen,
 Het klaaglied uitgalmt op den top van Helikon,
 En stort uw traanen in de kristallyne bron,
 Terwylge uw fnaaren roert voor vader Febus ooren,
 En vier paar zuftren, die uw treurgezangen hooren,
 Daal neder van den berg, en voeg u aan myn zy:
 Bedek uw luit met floers: kom, klaag en ween met my.
 Nu is de ftoffe en tyd geboren voor uw zangen.
 Maar hoe! gy laat uw hoofd, bedroefde zuster, hangen,
 Terwyl uw ftem bezwykt, en in haar gorgel fmoort.
 Verftomt uw tong, Godin? noch vaart myn zangfter voort.

*Maria
 word door
 een zwaa-
 re krankte
 overval-
 len.*

De Britfche Koningin (maar ach! hoe beeft myn veder!)

Die goddelyke vrou stort op het krankbed neder.

Een heete koorts bekruipt haar teder ingewand.

Het quaad groeit uur op uur, en neemt vast d'overhand

In 't lichhaam, en braveert den arts en d'artfeynen.

De heeldrank, die tot haar genezing moft gedyen,

Beftryd de quaalen, maar vergeefs. de dood, verhit

Op moorden, vliegt verwoed van 't een in 't ander lit.

De roozen van haar wang verbleeken door de pynen.

Het blanke vleefch verteert aan 't lichhaam onder 't quynen.

Het bloed, door koorts op koorts ontfteken, zied in 't lyf,

Verdwaalt, en houd geen ftreek in 't vloeijen, of word ftyf

In d'aderen. 't gezigt ftaat naar; en 't gansche wezen.

Wel eer zo levendig, zo fchoon en uitgelezen,

Zo

Zo vriendelyk, zo bly, en minzaam voor elk een,
 Waar in de Majesteit met al haar straalen scheen,
 Verliest zyn eersten glans, door smert op smert ontluifert.
 Zo legt die groote vrou, door doodsgeweld gekluifert,
 Bevochten en gevelt op 't naare ledekant,
 Waar voor de Dood alree haar zegestander plant.
 Hoe klaagt de koningsstad! hoe schreien d'eedle vrouwen,
 En hoofche mannen, die dit routoneel aanschouwen!
 Zy staan verflagen voor de bedsponde. yder scheurt
 De vlecht en 't blanke vel. de gansche kamer treurt.
 De traanen vloeijen langs de vloeren uit elks oogen.
 De Koning boven al, geraakt van mededogen
 Om 't leet der Koningin, ziet met een doodsch gelaat
 Zyn waarde bedvriendin in dien bedroefden staat.
 Hy valt haar om den hals. hy kust de bleeke kaaken,
 En barst in klagten uit: ach! moet ik u genaaken
 Op 't krankbed, daar gy word bestreden van de Dood,
 Doorluchte Koningin, myn troon- en echtgenoot!
 Zal 't nootlot, ons voorheen zo gunstig, nu gehengen
 Dat ik myn lauren moet met lykcypressen mengen?
 Ter quader uur heeft my het oorlogslot gespaart
 In 't laatste veldgevecht voor Vrankryks loot of zwaard.
 Zal ik de doodbus van myn lief ten tempel leiden,
 Daar Karels Edelliën ons huwlyksfeest bereidden,
 En stookten 't echtaltaar, naar onzer Vadren wet?
 Daar ons de Britsche kroon wierde op het hoofd gezet,

Algemeene verflagenheid.

Klagte des Konings.

Daar ik haar op den troon in 't ryksgewaad zag praalen,
 Zal daar die schoone voor myne oogen nederdaalen,
 En zinken in het graf? ai keer dit ongeval,
 Ai stuit dien zwaaren slag, Beheerscher van 't Heelal.
 Of is haar dooduur in uw hemelraad beschoren?
 Gy had haar tot myn bruid in 't leven uitverkooren,
 Vergun my dat ik haar in 't sterven ook verzel.
 Dan vaare ik vrolyk heene, en zeg den troon, vaar wel.
 Zo klaagt de droeve Vorst, en zygt, gelyk een ceder,
 Getroffen van den storm in 't woudt, ter aarde neder.

*De Ko-
 ningin
 moedigt
 hem.*

Maria ziet haar Heer met stervende oogen aan.
 Myn hert is meer met u, als met my zelf, belaân,
 Zo spreektze, ô Koning, nu gy wenscht met my te sneeven.
 O neen! gy moet voor 't ryk en voor Gods kindren leeven.
 De waereld heeft uw hulp van noden. Jesus kerk
 Ziet naar uw bystant om, en geeft uw fabel werk.
 De vyand woed, en floopt de tempels en altaaren.
 De straaten slurpen 't bloed van duizend martelaaren,
 Mishandelt om 't geloof. hou moed, en leef myn Held,
 Om Neêrland en uw ryk te hoeden voor 't geweld,
 En gansch Europe door uw wapens te beschermen.
 Hoe zou de zuigeling door al de waereld kermen,
 En schreien aan de borst in zyne onnozelheid,
 Wanneer uw lykafsch in de doodbus wierd geleit!
 Hoe zou de Godsdienst, door uw vuist gehandhaaft, treuren!
 Hoe zou uw dood den band der Bondgenooten scheuren,

En

En 't Christenryk, met u, door landkrakkeel vergaan!
 Leef dan ; om kerk', en recht, en wetten voor te staan.
 Die vruchten van onze echt beveele ik in uw handen :
 En sterf geruft, myn lief, nu gy die waarde panden
 In uw bescherming houd. beweene myne uitvaart niet.
 De dood volmaakt myn vreugde, en eindigt myn verdriet.
 Ik zal om hooger goed myn vorstelyke staaten,
 De schatten van deze aarde, al ydelheid, verlaaten.
 De rykstroon walgte me, met zyn schynsieraad en pracht.
 Dit hof, daar ik wel eer myn jeugd heb doorgebracht,
 Daar my, als Koningin, 't gebied wierd opgedraagen,
 Toen vader 't ryk verliet, kan my niet meer behaagen.
 Een herelyker hof, dat vloed noch vuur verteert,
 Daar Jesus lieveling na 't sterven triomfeert,
 Daar d'Englen juichen, voor Gods zetel neêrgebogen,
 En zingen 't heilig lied, vertoont zich voor myne oogen.
 Ik zie de poorten van Gods wooning opengaan.
 Myn waarde Bruidegom, wat stort gy traan op traan?
 Verheug u in myn lot. ik laat de waereld vaaren
 Voor 't hemelsch Kanaän. niets kan myn hert bezwaaren
 In 't scheiden, als alleen dat ik u derven moet.
 Ik heb een zuivre min in myne borst gevoed,
 Uw beeld geliefkoost, sint ons 't nootlot t'zamen paarde.
 Gy waart myn wellust, al myn hoop en vreugde op aarde.
 Maar grooter Bruidegom verheerlykt nu myn lot,
 En rukt my van u af. het is de Zoon van God,

Die

Die naar myn huwlyk staat. hy roept. wie zou niet hooren?
 Hy reikt my d'armen toe. vaarwel myn uitverkoren.
 De Godheid hoede uw ziel voor 's vyands moordgeweer.
 Zyt vrolyk , waarde Prins. helaas ! ik kan niet meer.

*Overgroo-
te droef-
heid van
WILHEM.*

De koning WILHEM (ach! wiens boezem zou niet breeken,
 Die zulk een afscheid ziet?) bereid zich om te spreken;
 Maar telkens smoort de rou de klagten in zyn keel.

Ten leste vaart hy voort : myn allerwaardste deel ,
 Van God my toegevoegt , ô Koningin der vrouwen ,
 Hoe wilt gy dat myn hert zyn zuchten in zal houwen ,
 Daar ik uw lyden zie ? gy worstelt met de dood ,
 En vergt my blyfchap af in 't uiterst van dien nood.
 De quaalen woeden in uw jeugdige ingewanden.
 De koorts verteert uw bloed , en al uwe aders branden.
 De doodquaal eet uw vleesch , en knabbelt aan uw hert.
 En zou myn droevig oog niet weenen om uw smert ?
 Die schoone leden , die zo lang myn ziel bekoorden
 Hier valt de Koningin den Koning in zyn woorden ,

*Mariaas
leste rede.*

Maar met een flaauwe stem : myn waarde bedgenoot ;
 Bedaar , en staak uw klagt. 't is waar , myn leet is groot.
 Maar word myn lichhaam hier gemartelt en bestreden :
 Myn Heiland Jesus heeft noch meer voor my geleden
 Op Golgotha , in 't oog van gansch Jerufalem :
 Toen d'afgevalle schaar met een verwoede stem ,
 Men kruis' , men kruis' hem , riep. hy droeg dat kruis geduldig
 Voor Adam , aan dien moord , met al zyn kindren schuldig.

Ik

Ik heb dien Heiland zelf verraaden. myne fout
 En zonden hebben hem genagelt aan het hout.
 Zyn lyden moedigt my dat kruisfpoor na te treden.
 Neem dan gedult met my, en voeg u naar de reden,
 Myn lief, en heb ik u in 't leven ooit misdaan,
 Vergeef het my. en gy, (zy ziet den Biffchop aan)
 Eerwaarde Vader, die, als Kerkgezant, den drempel
 Van 't heiligdom betreed, en leert in Londens tempel
 Gods vrêverbonden naar ons kerkgebruik en wet,
 Verfterk myn ziel voor 't leſt met Chriſtus kruisbanket. *Zy neemt*
 Schenk my den beker, om den brand van 't hert te laaven, *het H.*
 Dat naar Gods heilbron dorſt. ô zegenryke gaaven! *Avond-*
 O tekens van gena! gy ſfelt myn ziel geruſt. *maal,*
 O kruiskelk! die de vlam van Vaders gramſchap bluſt,
 Ik groete u met een kus. ô wyn! die bloed betekent,
 En Gods vergoten bloed, onze erſchult toegerekent,
 Hoe word myn ingewand vervrolykt door uw kracht!
 O brood! uw voetsel houd ons ſterfelyk geſlacht
 In 't leven, nu verbeeld gy Gods verbroke leden,
 En ſpyſt de ziel met hoop, om, na veel zwarigheden
 En aardſche rampen, als myn Kruisheld heeft gedaan,
 Langs naauwe paden naar den hemeltroon te gaan.
 Gy, die myn dood aanschouwt, leert naar myn voorbeeld ſter-
 De vorſt der helle tracht uw zielen te bederven, (ven.
 En ſtreelt uw zinnen door 't genot van 't aardſche goed,
 Maar geeft hem geen gehoor. behoud een rein gemoed

In 't lichhaam, door Gods hand gevormt. gebruikt uw leden
 Tot zyner eer. blyft steeds in wederwaardigheden
 Geduldig, en verheft uw herten niet te hoog
 In voorspoed, die wel eer den sterveling bedroog.
 Doet niemand ongelyk, ô rechters, laat uw oordeel
 De reden volgen, vry van gunst of eigen voordeel:
 Op dat gy, als de dag van Gods gerecht genaakt,
 En elk door 't klinken van de luchttrumpet ontwaakt,
 Daar d'Opperrechter op zyn wolktroon zit verheven,
 En rekening begeert van 't geen gy hebt bedreven,
 Met een geruft gemoed moogt stygen uyt uw graf,
 En stappen voor zyn stoel. schrikt rechters voor de straf.
 Vooral bemint uw Vorst. erkent, o Britsche Heeren,
 Zyn daaden, die uw recht en burgerheil verweeren.
 Volherd in uwen plicht, en blyft den Held getrou.
 Wanneer hy traanen stort, vertroost hem in den rou.
 Ik ken zyn hert. hy zal myn dood noch lang betreuren.
 Kom nu, myn Heiland, kom, ontsluit uw hemeldeuren.
 Hy komt. ik voel dat my de levenskracht begeeft.
 Vaarwel, beminde Prins. leef lang. ik heb geleeft.
en sterft, Zo sterft de Koningin. Gods troonwacht daalt van boven,
 En voert haar ziel door 't zwerk naar Koning Jesus hoven
 In 't midden van de vreugd: terwyl de rou beneën
 Met schreiende oogen staat by d'uitgeteerde leën.
 De hofftoet treurt voor 't bed. de Britsche juffers klaagen.
*De Ko-
ning valt* De Koning, door 't geweld der droefheid neêrgeflagen,
Hangt

Hangt roereeloos aan 't lyk. die dappere Oorlogsheld, *in on-*
 Onwinbaar in den ftyd, legt nu ter neêrgevelt. *magt.*

Zyn moed en krachten, lang beproeft in 't ooreloogen,
 Zyn met Mariaas geeft, door liefdes magt, vervloogen.

De hovelingen, die den rou des Konings zien,
 Zyn bezig om zyn leên in 't zwymen hulp te biên.

Men zet hem neder op een purpren stoel, ter zyden
 De koets, waar op Mevrouw den doodsnik gaf. zyn lyden

Baart vreeze in yders herte. elk is voor hem beducht.

Men trooft. men spreekt hem aan. hy antwoord met een zucht.

Een dubbeld voorwerp wekt den rou der Britsche Grooten.

Hier heeft de Dood alreê Mariaas oog geslooten.

Daar dreigt het zelve lot den Koning, dien dat leet

Zo diep de borst doorgriefft. ô nootlot, al te wreet!

O Ryk! ô Albion! hoe gaat uw heilzon onder!

Dat elk treft in 't gemeen, dat raakt u in 't byzonder.

De gansche waereld trekt met u het roukleed aan.

De lucht bedaut uw veld met traanen. d'Ocean

Beschreit uw ongeval, en Nereus dochters weenen.

Die heldre Flonkerster, ô Londen, is verdweenen

Die uw hervormde kerk bestraalde met haar licht.

De Vorst bekomt, en ziet met een verbaast gezigt *hy be-*

Zyn rampgenooten aan, terwylze traanen storten. *komt,*

Ach! klaagt hy, most de dood den draad uws levens korten, *en stort*

O koninklyke telg! ô luister van uw stam! *zijn klag-*

En eenig voorwerp van myn kuifche minnevlam! *ten.*

Beroemde Kruisheldin , hoe zullen onze altaaren
 Uw dood betreuren , met Gods uitverkore schaaren !
 Gy hebt voor 't heiligdom gewoelt , gewaakt , geflooft,
 In 't opgaan van uw jeugd , en met de kroon op 't hoofd.
 Gy hebt in 't ryksgebied den kerkdienft waargenomen ,
 En yder voorgegaan , ô spiegel aller vroomen !
 Betreur , ô burgery ! de dood van uw Vorstin :
 Beklaag myn leet. ik mis myn grootste zielsvriendin.
 Maria leeft niet meer , de welluft van myn dagen :
 Gods lyfwacht voert haar ziel , op Jesus zegewagen ,
 Bepurpert met zyn bloed , naar 't heilig vaderland ,
 Terwyl ik hier om laag beweene myn waardfte pand.
 O Teems ! die voor 't gezigt van Londens onderzaaten,
 De steene boorden fchuurt van myn beboude ftraaten,
 En , ruifchende langs 't veld , met klaare golven vliet,
 Tot daarge in 't ruime zout uw waterkruiken giet ,
 Gy zaagt die Morgenzon verryzen aan uw zoomen :
 Stof ewig op dat lot , braveer alle andre froomen :
 Maar leg een korten tyd , ô Teems ! uw hoogmoed neêr :
 Dat licht , waar op gy roemt , verdwynt , en fchynt niet meer
 Op d'aarde , maar om hoog in Gods gewyde zaalen.
 O zalige Vorstin ! bekleed met hemelftraalen ,
 O ziel ! die nu by God en d'Englen gaat ten rei ,
 Gy juicht en zegeviert , terwyl ik zuchte en fchrei.
 O Londen ! daar wel eer myn bruiloftsfakkell brandde :
 O Londen ! voor wiens heil myn vloot in Torbay landde :
O Lon-

O Londen! daar myn lief het eerste levenslicht
 Aanschoude, stort een zee van traanen, toon uw plicht
 Aan 't lyk der Koningin. en gy, myn troonsieraaden
 Verwiffelt al uw pracht voor zwarte treurgewaaden.
 Ozetel, zwaar van goud! ô koninklyke staf!
 O schitterende kroon! legt al uw luifter af.
 Britanje smoore in rou met al zyne onderdaanen.
 En gy, ô Ierland! vrygevochten door myn vaanen,
 Verdedigt door myn zwaard voor 't woeden van 't geweld,
 Uw Harpsnaar, die wel eer myn daaden loofde in 't veld,
 Speel' nu een andren toon, en klaag' met rou behangen.

Elk hoort den Koning aan met traanen op de wangen.
 Men leid hem uit de zaal. hy struikelt onder 't gaan.
 Men schiet, na zyn vertrek, Mevrouw het doodkleed aan,
 En tooit naar 't ryksgebruik met alle plegtigheden
 (O dodelyke plicht!) de verschontzielde leden.
 De tyding van haar dood verspreid zich door de stad.
 De vroomme burgery, van droefheid aangevat,
 Vliegt zinneloos langs straat met opgehevne armen.
 De maagden scheuren 't haar. de bleeke voedsters kermen:
 Terwyl haar zuigend wicht in zyne onnozelheid
 Het ryksverlies beeft, daar zelf natuur om schreit.
 's Lands Adel, door de dood der Koningin bewogen,
 Valt straks aan 't jammeren met roodbekretene oogen.
 Gods Priesters schrikken op die dodelyke maar,
 En schreeuwen overluit: de kruiskerk loopt gevaar,

De Hovelingen leiden den Koning uit de zaal.

Algemeene rou binnen Londen.

Nu zulk een Hoofdzuil valt. wie kan den rou verhaalen?
 De ramp ontroert elks brein , en alle zinnen dwaalen.
 Bedrukte Zangheldin, breek, breek uw treurftof af:
 Verhoog uw laagen toon, Maria daalt in 't graf.
 Westmunsters tempel houd haar kout gebeent' beslooten.
 Zy rust. verlaat den zerk, myn Klio , volg den grooten
 Verwinnaar, die vol rou naar 't krytgebergte streeft,
 En door den Oceaan zich weêr naar 't heir begeeft:
 Want Mars ontsluit alreê zyn bloedige toneelen,
 En nood de Vorsten om hunne oorlogsrol te spelen.

Namen In 't Spaansche Neêrland beurt een wapenburg zyn kruin
 Om hoog, gegrontvest op een rots van blaauw arduin.
 Beneden legt een stad , onwinbaar door haar muuren,
 Bebolwerkt , en gesticht om stormen te verduuren,
 't Vermaarde Namen, door zyn sterkte alom bekend.
 De Fransche Koning had wel eer die plaats berent,
 Belegert, en door magt in zyn geweld gekregen.
 Die vesting , voor zyn heir zo dienstig en gelegen
 In aantogt of vertrek , wierd hoog geacht aan 't hof
 En in zyn raadvertrek. hy spaarde geld noch stof,
 Noch kunst, noch arbeid, om, tot voorspoed zyner zaaken,
 De stad onwinbaar voor den Bontgenoot te maaken.
 Hier zwol zyn hovaardy veel hooger dan voorheen:
 Dat tuigde 't * poortschrift, zo verwaant gewrocht in steen.
 Een talryk leger , en veel Edelliên en Grooten,
 En Ridders, uit het Huis van Vrankryk voortgesproeten,

*wel eer
 door de
 Franssen
 gewonnen,
 en ver-
 sterkt.*

* *Reddi non vincit potest.*

Bezetten Namens wal en 't hooge rotsgevaart.
 Boufiers, een Maarfchalk, door zyn dapperheid vermaard,
 Verwittigt dat de Vorft der Britten, met zyn mannen
 In aantogt, voor den muur zyn tenten zoekt te spannen,
 Werpt zich behendig, van zes duizend oorlogfliên
 Verzelfchapt, in de ftad, om tegenftant te biên.
 Die groote Krygsheld zweert het alles op te zetten,
 Om d'ondernemingen van WILHEM te beletten;
 En moedig tot de dood zyn benden voor te gaan,
 Om 't naakend leger van de veften af te ftaan.
 Hy deelt de poften uit, beveelt aan elk te waaken,
 En paait de dienften met belofte en groote zaaken,
 Die menigmaal in wind verdwynen met het woord.
 Hy zend zyn troepen af naar bolwerk, wal en poort.
 Men ziet'er die de deur van 't wapenhuis ontfluiten,
 En haalen kruit en lont en fchroot en kogels buiten.
 Een ander sleept zyn vracht naar wal of batery.
 Elk arbeid onvermoeit. de nood zet krachten by.
 De ftad en vefting krielt van woelende oorlogsknaapen,
 Door hopliên aangeport, en door gekruinde paapen
 Gemoedigt in den dienft: want zelf de Geestlykheid
 Begunftigt het gebied der Fransche Majesteit.
 De voorzorg van Boufiers, in oorlogstoffe ervaren,
 Zyn wakkerheid, zyn moed en krygsbeleid, veel jaaren
 Geoeffent in den dienft van Vrankryk, geeven stof
 Aan al de waereld om te fpreken tot zyn lof.

*Boufiers
 werpt
 zich, op't
 naderen
 der Bont-
 genooten,
 in de ftad,*

*en ver-
 vaardigt
 alles tot
 tegen-
 weer.*

De

*De Koning van
Engeland
zend zyn
troepen af
om de
vesting te
belegeren.*

De groote WILHEM zend zyn voortogt naar de wallen
 Het heir van Brandenburg door 't lot te beurt gevallen :
 Een volk, dat Heide, als Hoofd, te veld voerde uit zyn land.
 Athlone nadert met zyn ruiterschaare, en plant
 De Leeuwstanders in 't gezigt der Lelivaanen,
 Die in de stad, tot spyt van Karels onderdaanen,
 Van kerk- en torentrans afwaaijen, en zo trots
 Het hoofdpunt van 't kasteel versieren op de rots.
 De Beyervorst, bereid voor Spanjes kroon te vechten,
 Genaakt de Sambre, en trekt met al zyn legerknechten
 Den veldstroom over recht voor Namen, daar 't getal
 Van 't volk elk ogenblik vermeerdert, en 't gefchal
 Van 't vrolyk krygsmuziek den vyand klinkt in d'ooren.
 De Batavier, van ouds tot krygsbedryf geboren,
 Geloutert door de vlam des oorlogs, voert zyn magt
 Van voetfoldaaten aan naar d'opgezwolle gracht,
 Die 't buitenwerk beschermt, en schanffen en reduiten
 En halve maanen, die den eersten aanval stuiten, (bloed
 Versterkt, wanneer men stormt. elk wenscht in 't Fransche
 (Een bloed, door moord en roof gemest) zyn heldenmoed
 Te koelen voor de stad. de Britsche Legerhoofden,
 Die met gestaafden eedt hun Koning trou beloofden
 Op 't Albionsche strand, (dat tuigen God Neptuin,
 En 't witte krytgeberg met zyn verheve kruin)
 Geleiden naar 't beleg hunne uytgekeurde benden:
 Die torsfen 't zwaar geweer kloekmoedig op de lenden,

Met

Met rykslievrien , als hun lãndaart voegt , gedoft ,
 En ftappen in 't gelit , als leeuwen , op hun poft.
 Men hoortze reis op reis , lang leef de Koning , roepen.

De Vorft beveelt terwyl Prins Vaudemont zyn troepen,
 Om 't heir van Villeroy , zo talryk , gâ te flaan.
 Hy neemt den legerftaf in WILHEMS afzyn aan ,
 En zweert de Fransche magt , in Vlaanderen gelegen ,
 Ruim honderdduizend fterk , te ftuiten met den degen ,
 En tegens oorlogslift in 't wigtig hoofdgezag ,
 Daar 't eer en leven geld , te waaken nacht en dag.

*De Ko-
ning be-
veelt zyn
leger aan
den Prins
van Vau-
demont ,*

De groote WILHEM met zyn floet der lyftrouwanten
 Vertrekt te poft , en naakt de ftad , aan alle kanten
 Omsingelt van zyn volk. hy rent te paarde in 't rond ,
 Bezigtigt overal de werken , en den grond ,
 Met wallen opgehoogt , om 't ftrydend volk te dekken.
 Men zweet , men arbeid om de loopgraaf te voltrekken.
 Men ficht de batery , daar 't zwangere kanon
 Een gloed van zwavel braakt in d'oogen van de zon.
 De boeren hygen op hun fpaden onder 't graaven.
 Men queekt den yver aan door heene en weêr te draaven ,
 En elk te moedigen. men woekert van den tyd.
 Men maakt een end van 't werk , en reikhalft naar den ftryd.
 De Hopliên treden met hun mannen naar de veften ,
 En geeven 't dierbaar bloed voor 't vaderland ten beften.
 Zy keeren vrolyk weêr , of sneeven aan de wond.
 Die giftren 't licht aanfchoude , en in de wapens ftond ,

*en begeeft
zich naae
het beleg.*

*Bezigheid
der bele-
geraaren.*

*Dapper-
heid in 't
bevechten
der ftad.*

Legt heden op den grond met toegeslootene oogen ,
En uitgerekte leên. de geest , door 't loot vervloogen ,
Verlaat zyn vleeschlyk deel , het sterflot toegewyd.
De stormtrom wekt den moed der helden en hun vlyt.
Men vliegt de schanssen op , maar dompelt in de grachten,
Met spieffen van den top gestooten door de wachten ,
Die toren of reduit bewaaken in 't beleg.
Een ander vecht om laag , en graaft in d'aarde een weg,
Om , schuilende in de klay , te schieten op de muuren.
D'een wil alleen 't geweld door tegenstant verduuren ,
Verweert zyn legerpost kloekmoedig door zyn hand ;
En die den aanval doet , vecht om 't bezette land ,
Rondeel of halve maan , den vyand af te dwingen :
Maar vliegt in rook en vlam , terwyl de mynen springen,
Gezengt , geblaakt , gekneuft , gerabraakt naar de lucht ;
En stort , van stof begruift , na zulk een hooge vlucht ,
Onkenbaar op den grond. de magazynen blaaken ,
Wanneer de vuurbomb stort van boven op de daken ,
En boort door zolders en gebinten met gedruis.
Het zwavelvuur verteert in 't kruit- of wapenhuis
Al 't krygsgereetschap , spys en nootdruft der soldaaten.
De kogels hagelen van boven op de straaten.
Het vrouwelyk geslacht , onweerbaar in den nood ,
Verbergt zich onder d'aarde , angstvallig voor de dood ,
In kelder of spelonk , en vecht met brakke traanen.
De naare jammerkreet der kermende onderdaanen ,

Word

Word door den donderton van 't grof metaal gefmoort.
 Zy fchreeuwen, door de vreze ontroert, maar niemand hoort.
 De dappre Vorft , beftuwt van trouwe lyftaffieren,
 Woont zelf de stormen by , daar duizend kogels gieren,
 En fnorren om zyn kruin. hy wyft de muurbrefse aan:
 Terwyl de stormeling door d'opgefchote baan
 Met fabels in de vuift de veften tracht te winnen ;
 Maar Vrankryks Stedevoogd geeft dapper vuur van binnen,
 Staat pal , gelyk een rots , en keert het stormgeweld
 Kloekmoedig reis op reis. de diepe muurgracht zwelt
 Van 't uitgegoten bloed , en spoelt de purpre plaffen
 Van 't bleeke lichhaam , dat , tot krygsramp opgewaffen,
 Zich wentelt in het bloed , en fmoort de ziel in 't nat.
 Een ander keert te rug , na 't stormen op de ftad ,
 Door 't lot begunftigt , van de muuren naar zyn tenten.
 Geen nederlaag kan fchrik in groote zielen prenten.
 De Dapperheid, in 't hart gcherbergt, en gevoed
 Door eedle driften , vreeft geen dood, hoe fel ze woed,
 Hoe naar ze spookt in 't veld met kogels en granaaten :
 De Glorizucht bemint haar dochter boven maaten !
 Zy prikkelt haar met loon , met titelen van eer,
 Verhoogen van ftaat , en wet haar kryggeweer.
 Geen tegenspoed noch ramp in 't ftryden¹ ftompt haar degen.
 Zy grypt vaak nieuwen moed , fteets vaardig, nooit verlegen
 Om middelen van wraak , en treft in 't end haar wit.
 Hy , die moft deizen , ftelt zyn volk weêr in 't gelit.

*Tegen.
ftanz der
beleger-
den.*

*De Dap-
perheid
als eene
dochter
van de
Eerzucht
beschre-
ven.*

Hervat met grooten ernst den storm, en wint de posten,
Die door den tegenstant hem bloed en arbeid kosten.

Terwyl het oorlogsvuur voor Namens wallen blaakt,
Daar 't zwangere metaal zyn donderklooten braakt ,
Die hof en kerkgebou en torentranffen schenden ,

*Villeroy
tracht
Vaude-
mont te
overval-
len ;*

Dreigt Hertog Villeroy met zyne Fransche benden
Den Prins van Vaudemont. hy zoekt hem onverwacht

Te vallen op den hals , en met zyn gansche magt ,
Eer hy zyn vaanen in slagorde stel' , t'omringen ;

Om na dien zegepraal den landsaat by te springen ,
Die in den muur zyn hulp met ongeduld verbeid :

*doch
vruchte-
loos.*

Maar Vaudemont verkloekt den dreiger door beleid.

Hy pakt zyn oorlogstuig en al zyn leger tenten ,

En trekt behendig met geschaarde regementen

Voor Vrankryks oogen af. 't getal was ongelyk ,

Drie mannen tegens een , ten dienst van Lodewyk ,

Bragt Villeroy te velde. ô roem van Karels hoven !

Doorluchte Vaudemont ! men zal uw aftogt looven :

Een aftogt , die zelf d'eer van 't sryden overtreft.

De Koning WILHEM hoort dit voorval , en verheft

*Vervolg
van 't
beleg.*

Zyn Veldheers krygsbedryf. hy vreest geweld noch listen ,

Nu d'aanflag is mislukt. hy wil geen tyd verquisten ,

Maar zet van uur tot uur door vlyt de zaaken voort.

Men floopt het buitenwerk van sint Niklaüs poort

Door donderslagen der mortieren. halve maanen ,

Rondeelen , ravelyns , bezet met Fransche vaanen ,

Re-

Reduiten , bastions verdrinken , door de kracht
 Der bomben neêrgeploft , in 't midden van de gracht.
 Men heeft van outs gedicht , dat Hektors toorffen brandden
 De koninklyke vloot der Grieken aan de stranden
 Van 't magtig Ilium : hier gaat de zaak verkeert.
 Bouflers benyd den buit zyn vyand , en verteert
 Door vlammen op de Maas zyn Konings legerschepen.
 De voorftad Jambe , steeds door wapens aangegrepen ,
 Smoort onder 't rookend puin , door 't eigen vuur gefloopt.
 De braave Stadvoogd , die 't ontfet verwacht , en hoopt
 Op 't heir van Villeroy , verduurt de Bondgenooten ;
 Maar word van dag tot dag in enger kring beslooten ,
 En ziet door storm op storm de posten afgefneên ,
 De werken voor den muur , de fchanffen groot en klein ,
 Veroverd door 't geweld van WILHEMS legerknaapen ;
 Die zelf de Vorft gebied in 't glimmend oorlogswapen.
 Hier vliegt de Batavier , verhit op oorlogslof ,
 In 't midden van den brand , en fchryft met bloed in 't stof
 Zyn heldendaaden , door geen eewen uit te veegen.
 Het veld zal fpreken , fchoon de tongen ewig zweegen.
 Daar blyft het Britfche volk hartnekkig , en hervat
 Den aanval reis op reis. de kogel baant het pad ,
 En flecht de wallen voor den troep der stormelingen.
 Gins ziet men Brandenburg naar d'ope bressen dringen.
 De bruine Spanjaard vecht voor Koning Karels eer.
 Het Beyersch leger woed voor d'oogen van zyn Heer.

Hoe zal myn Zangheldin, uw daan, ô helden looven,
Uw wondren gaan de faam der ouden ver te boven.
Uw vyands tegenweer verheft uw' oorlogsroem.
Boufiers, en graaf Guifcar, en Megringi, de bloem
Der Fransche mannen, en veel duizend frydbre helden
Zyn ooggetuigen van uw werken, nooit te melden
Door dichterstongen, schoon 't myn Zangnimf zich verftout.
Ik maale u op 't papier, een ander drukke in goud
(Uw deugd verdient deze eer) de trekken van uw wezen,
Den bliksem van uw oog, dien uw bestryders vreezen.
En gy, o Britsche Vorst! men prente in diamant
De vruchten van uw brein, de krachten van uw hand.
Gy baant den weg, waar langs uw Legerhoofden draaven,
Naar bolwerk, schans, of poort, bezet met Fransche braaven:
Hier voert prins Holstejn Pleun uw krygsbevelen uit,
En volgt, terwyl uw kling den fellen uitval stuit,
Als eerste Maarfchalk van den Staat: hy ziet uw daaden,
En vliegt op 't bloedig spoor, langs omgewroete paden,
Gebroken door 't kanon, den vyand in 't gezicht;
Die, aangegreepen in zyn sterkte, beeft en zwicht,
En ruimt de post, hem door den Stadvoogd aanbevolen.
Hier ziet men Koehorn, die wel eer in Mavors schoolen
De vestingboukunft met haar aanhang heeft geleert,
(Een krygsgeheim, waar door men aantast of verweert)
Zyn zinnen fcherpen, om door kracht van aarde werken
De stad te dwingen en 't bestrydend heir te sterken.

Door-

Doorluchte Kolonels en Hopliën , gy verftrekt
 Alle oorlogsblikfems daar gy met uw vaanen trekt :
 Schoon u myn Zangeres verzwigt op haar papieren,
 Men zal met uwen naam ons landkronyk verfieren.

De Maarfchalk Villeroy , die d'opgerechte vaan
 Der Bondgenooten van de fteenrots zoekt te ftaan ,
 Of WILHEMS zegepraal door oorlogslift te ftuiten ,
 Vervloekt het nydig lot , na 't vruchteloos befluiten
 Der zaaken , die zyn hoop bedriegen , als de tyd
 Door ondervinding leert. hy raaft. hy zwelt van fpyt,
 En wil zyn leet op 't bloed der weereloozen wreeken ,
 En Bruffel , Brabands hof , door zwavelgloed ontfteeken.
 Hy had voor dezen togt (gelyk 't gerucht ons meld,
 Ik onderzoek niet meer) Dixmuyden door zyn geld
 Vermeeftert , en de ftad met goud kanon befchooten.
 Het goud ontgrendelt poort en venfter , breekt de floten,
 En maakt de wachters blind , wanneer Jupyn , beluft
 Op fnoepen , Danaé , gekerkert , freelt en kuff.
 De Fransche Legervoogd trekt raazende en verbolgen
 Met zyn ftandaarden op. de vlammeftichters volgen
 Met wagens , opgevult met kogel , bomb , karkas ,
 En brandgereetschap , dat de fteden fmoort in d'afch.
 Zo randen wolven , door den bofchleeuw afgebeeten,
 Een heir van fchaapen aan , door drift van wraak bezeten:
 Ze ontvluchten fterker klaauw , maar koelen hunnen moed ,
 Het vuur van vyandfchap in 't weerelooze bloed.

*Villeroy
 geenkans
 ziende omz
 Namen te
 ontzetten,*

trekt op,

Het

en bom-
bardeert
Brussel.

Het leger naakt de stad. men plant de brandbanieren,
 En bliksemt Karels erf door bomben en mortieren,
 En kogels, die de vlam ontsteeken door hun gloed.
 De bleeke burger treurt, terwyl de vyand woed.
 Men schokt kasteel en hof door donders der kortouwen.
 Men spaart geen kloostertrans, kapel, noch kerkgebouwen,
 Mary, Sint Jan, Niklaas, of Magdaleen gewyd.
 De werkman ziet zyn huis, zyn rykdom, voor den vlyt
 Des arbeids en om zweet gekocht, door 't vuur verflinden,
 En smeekt om herberg voor zyn huisgezin by vrienden,
 Die 't woedende element verschoonde by geval.
 De winkels staan in brand ruim duizend in getal.
 De stoffen t'zaamgevoegt van goude en zilvre draaden,
 Door kunstenaars gewrocht tot feest- en praalgewaaden
 Ten dienst der hovaardy, verdwynen in de lucht,
 Terwyl de koopman om zyn winkelschade zucht,
 En weent op 't smookend puin van zyn vernielde daken.
 Zo zag men Sinons toorts paleis en tempel blaaken;
 En Agamemnons heir de huizen overal
 Vernielen door de vlam in Koning Priams wal.

De Ko-
ning be-
stormt, na
't winnen
der stad,
het ka-
steel van
Namen.

De Bondgenoot vaart voort met stormen op de schanssen
 Van 't rotskasteel, en breekt den tegenstant der Franssen
 Door d'aangevoerde magt. de stad was overmand,
 De poort ontgrendelt door Vorst WILHEMS sterke hand:
 Nu word de rots bestreên, en dag op dag beschooten.
 Men blaakt. men wond. men moord. wat word'er bloed ver-

gooten

Van

Van legerhoofden, en soldaaten, die vol vuur
 Den hoogverheven trans beklimmen, en den muur
 Bespringen, of de ziel uitbraaken onder 't vechten!
 De dappre Landgraaf naakt uit Hessen met zyn knechten,
 Ruim vyftien duizend sterk, al ftrydbaar volk, vermaard
 Door kracht en dapperheid, gefchapen om het zwaard
 Te voeren, en God Mars te volgen op zyn togten.
 Zy vinden 't werk alreë begonnen dat ze zochten,
 En haalen het verzuim, veroorzaakt door de reis,
 Met ftryden dubbeld in. elk quyt zich naar den eifch
 Der zaaken, en vergroot zyn glori door den degen:
 Zo word de prys door moed en dapperheid verkregen.
 Wie preft myn Zangnimf hier te weiden in zyn lof?
 't Is Keppel, 't pronkjuweel van Koning WILHEMS hof,
 En door zyn deugd zo diep in 't vorftlyk hert gefchreeven.
 Hy ziet den stormeling, ten stormtrans afgedreeven,
 Verftrooit, verbaaft, den ftryd ontvluchten over 't land.
 Hy grypt, op dat gezigt, een flander met zyn hand,
 En plant hem op den grond, en fchreeuwt: houd moed myn
 vrienden.

*Onverge-
 lykelyke
 Helden-
 daad van
 den Heer
 Keppel.*

Staat mannen, die weleer zo trou den Koning dienden;
 Herroept uw ouden plicht, ai, nadert deze vaan.
 Ik biede u, keert weërom, myn hulp en leven aan.
 Hervat met my den storm. wy zullen zegepraalen,
 Of ftervende onze fchuld den Legervoogd betaalen.
 Zy heffen, op dat woord, de wapens van den grond,
 En vliëgen naar de plaats daar 't oorlogsteken ftond.

En spreken: legt ons Hoofd Rivéra doodgeschooten,
 Wy volgen uw banier, als trouwe hulpgenooten.
 Gebied ons in zyn plaats: wy trekken daarge ons leid,
 En schrikken voor geen dood, tot WILHEMS dienst bereid.
 Held Keppel stelt zyn volk in ryen en geleden,
 En moedigt door zyn stem de mannen, daar ze treden
 Gewapent naar de vest. gelyk een boschleeuwyn,
 Geplondert van haar buit, met een vergramden zin,
 En oogen, die in 't hoofd als heete koolen branden,
 Den rover najaagt, vind, en aangrypt met haar tanden
 En scherpen klaauw, tot wraak van 't leet en ongelyk:
 Zo geeft heer Keppel met zyn benden blyk op blyk
 Van onverchrokken moed, en wreekt de nederlaagen,
 En 't bloed der helden, in den fellen storm verflaagen.
 Hy wint de sterkte, die 't belegerd volk verweert.
 Hy steekt zyn stander in den grond, en triomfeert.
 O groote gunsteling van zulk een grooten Koning!
 O jonge Mars! ô roem der helden! geen beloning
 Van goud of diamant, noch hoogverheven staat
 (Een gift die herten streelt) voldoet uw heldendaad.
 Leeflang tot WILHEMS vreugde, en eer van uwe maagen,
 Die roem in 't vaderland op uw geboorte draagen.

*Het Ka-
 steel word
 door de
 Bondge-
 nooten
 veroverd.* De rots word dagelyks met grooter ernst bestreên.
 Men ziet van tyd tot tyd de werken afgesneên,
 En den bezetting de posten uytgedreeven.
 De Maarschalk moet de vest gedwongen overgeeven;

En

En Hertog Villeroy, die Vrankryks grootſte magt,
 De bloem van 't volk, alom vergaart, te velde bragt,
 Slechts ooggetuige van Vorſt WILHEMS roem verſtrekken,
 En hoopeloos met al zyn krygsgevolg vertrekken.
 Nu juicht de Bondgenoot. nu fiddert Lodewyk.

De Rotsverwinnaar zeilt in zege naar zyn ryk:
 Terwyl de Watergoôn, opborlende uit de baaren,
 De lauren vlechten om zyn koninklyke haaren.
 Hy land, en trekt te poſt naar Londen met zyn ſtoet,
 Daar 't volk op markt en ſtraat den Zegepraler groet.
 Hier waakt hy als voorheen voor 't recht der onderzaaten.
 Hier ſlaaft hy in 't bewint der vorſtelyke ſtaaten
 Voor Gods verkore kerk, zyn allerwaardſte pand. (hand!
 Maar, ach! hoe klopt myn hert van ſchrik! hoe beeft myn
 Wat droevig voorwerp dwingt myn Zangeres tot klaagen!
 O gruwelyk beſluit! ô nooitgehoorde laagen!
 Die groote Vorſt, die roem, dat voorbeeld van zyn tyd;
 Die Neſtor in den raad, Alcides in den ſtryd,
 En zo veel helden als d'aaloutheid heeft beſchreeven,
 Beſchaamt en overtreft door zyn doorluchtig leven,
 Die zuil van Jeſus kerk, Europes toeverlaat,
 Dat wonder, word gedreigt door laagen en verraad.

*Koning
 WILHEM
 vertrekt
 naar zyn
 ryk.*

*Verraad
 tegens het
 leven van
 den Ko-
 ning*

Beneden gaapt een poel, verſmoort in diepe kolken,
 Daar Plutoos yzre ſtaf een heir van helfche volken,
 Verdoemde zielen, dwingt: een ryk, daar nooit de nacht
 Voor 't helder daglicht ruimt: daar Charons bleeke vracht

*in de hel
 geſmeed.*

De zwarte poort beftormt , gepreft door geeffelflagen :
 Daar Jammer en Elend , verzwakt door eeuwig knaagen,
 Met waggelende fchreên in dien vervloekten ftaat
 Den helfchen Vorft , als wacht , geleiden waar hy gaat ;
 Of , als hy flempt op 't feeft , daar duizend naare reien
 Zyn oor verluftigen door fchor gekerm en fchreien ,
 Den zwarten nektarkelk toereiken aan den difch ,
 Waar op zyn wiltbraadt rookt : die Prins der duifternis ,
 Verheven op zyn ftoel , beftuuwt van vloekgedrogten ,
 Die lang den ondergang der vroome zielen zochten ,
 Wenkt driemaal met zyn ftaf : elk zwygt , en hoort zyn reên :
 Getrouwe knechten , die ons aanbid hier beneên ,
 En viert de monarchy , door 't lot ons opgedraagen ;
 De Deugd , een hertstogt , die my nimmer kon behaagen ,
 Wiens aanhang door myn magt en liften wierd beftormt ,
 Zo dra de waerelt uit den bajert was gevormt ,
 Zag na dien tyd het vuur fteets van myn gramfchap branden ,
 Wanneer ze vluchtte voor gekroonde dwingelanden ,
 Myn vrienden , tot myn dienft door vleicry bekoort .
 Ik heb heur vaak vervolgt van 't een aan 't ander oord ,
 En haar gevolgen in den fterveling beftreden .
 Nu voertze , tot myn fpyt , met al heur waardigheden
 De kroon in 't hert van hem , die 't ryk van Engeland
 Beheerfcht . hy ftreelt haar met zyn zinnen en verftand .
 Hy heeft het Kerkgeweld , myn gunfteling , verdreven ,
 En Vryheid , die ik haat , weêr in zyn plaats verheven .

Hy

Hy ftut Gods tempel , daar hy wankelt , met zyn hand.
 Zo snood een werk eifcht wraak. de Koning moet van kant.
 't Is meer als eens mislukt. men zal de zaak hervatten ,
 En ik met vreugde 't bloed zien uit zyne aadren spatten.
 Myn lyfwacht , vlieg terftont naar boven met een ry
 Gedrogten , zoonen van myn wreedfte Moordharpy.
 Verbreek hun banden. maak hen wakker , daarze , dronken
 Van bloed te zwelgen , in myn zwarte kerkers ronken.
 Ga sleep hen voor den dag. myn trouwe Stokebrand ,
 Myn hofraad , dien ik min , gy zult , als hoofdgezant ,
 Myn Razernyen op de reis naar d'aard geleiden.
 Britanje , een eiland , door den Oceaan gefcheiden
 Van andre stranden , moet gy zoeken op den togt :
 Daar heb ik vrienden , die , door fchyven omgekocht ,
 Of door een eige drift van vyantschap bewoogen ,
 In 't heimelyk den Vorft belaagen. uit hunne oogen
 Zult gyze kennen , en in 't veinzende gelaat
 Gemaakte vrientschap , die den dodelyken haat
 Verbergt , befpeuren. let met aandacht op hun wezen :
 Gy zult'er 't moordgeheim , in 't hert gedrukt , uit leezen.
 Blaas dan dat vuur , daar 't smeult van binnen , wakker aan.
 Beloof hun rykdom , ftaat en ampten na 't beftaan
 Van 't heerlyk opzet , dat myn jammerkolk zal roemen ,
 Schoon het myn vyanden , Gods hemelgeeftes , doemen.
 Voor al verblind hen door beloften van de zaak
 Geheim te houden , en hun lichhaam voor de wraak

Te hoeden . maar als 't werk volbragt is naar myn wenschen,
 Dan groei ik in de straf, en lach om 't leet der menschen.
 Zo spreekt de hellsche Vorst : terwyl zyn lyfwacht keert
 Met monsters , in de kunst van moorden uitgeleert.
 Zy stygen uit den poel met toortsen in hun handen,
 Die, aan den hellschen gloed ontsteken, yslyk branden.
 De leidsman baant den weg, en voert hen naar de stad,
 Wel eer door Olivier met Karel's bloed beklad,
 Nu zwanger van verraad en koningsmoordenaaren,
 Die 't leven van hun Heer belaagen , als barbaaren,
 Om Stuart weêr in 't ryk te kroonen door zyn dood.
 De troonverlater wacht , vast zeilreede op zyn vloot,
 Den uitflag van 't verraad met al zyn kerktirannen
 En gunstelingen , die met schelmen t'zamen spannen,
 Door Plutoos nachtgespuis tot woeden aangezet.
 Het moorduur is bestemt , de dolk alrê gewet.
 De hellsche Stokebrand, het hoofd der vloekgezanten,
 Werkt op 't verbastert hert der Britsche moordverwanten,
 En blaast de vlammen aan in 't smeulende gemoed,
 Niet uit te blusschen als door Koning WILHEMS bloed.
 Maar een van 't eedtespan, door naberou gedreeven,
 Ontdekt de zaak ten dienst van 't vorstelyke leven,
 En brengt het moordgeheim omzigtig aan den dag.
 De Hofraad schrikt. zo word die dodelyke slag
 Zelf door Gods hand gestuit, en gansch Euroop behouden.
 Men tast de huizen aan van jongen en van ouden ,

*Het
 schelm-
 stuk word
 ontdekt,*

Van

Van burgers , edelliën , en die men houd verdacht.
 Men sleept de schelmen wech , gekluifert door de wacht,
 Gevleugelt arm aan arm , en fluit de kerkers open.
 Men sticht de galgen om de monsters op te knoopen,
 Die in de vierschaar 't stuk bekennen voor den Raad.
 Men vierendeelt de leën , ten spiegel van het quaad,
 En zetse op staak of rad , met touwen vastgebonden,
 In duurzaam teer gekookt , ten toon voor 't oog van Londen.

*en de aan-
 leiders
 gestraft.*

Terwyl die donkre wolk de lucht van Albion
 Bedekte , brak allenks de heldre vredezon
 Met gulde stralen door. de krygstroon , hoogverheven
 In alle landen van Euroop , begon te beeven ;
 De zuilen waggelden. de Vrede daalde neêr
 In 't witte feestgewaad , en greep de scherpe speer
 Uit vrou Bellones vuift , en brak God Mavors degen.
 Zy reisde door Euroop , en strooide langs de wegen
 Vergulde palmen en olyven , waarze trad.
 Zy zag de velden aan , met heldenbloed beklad,
 En weende op dat gezigt. de lonken van haare oogen,
 De trekken van 't gelaat , zo vriendelyk , bewoogen
 Het hert der Koningen en Duitsche Vorsten om
 De vredevlammen op 't altaar in 't heiligdom
 t'Ontsteeken , en Belloon met al haar moordtrouwanten
 Te kluiften in haar hol. de plaats der afgezanten
 Word eindlyk naar den zin van yder uytgekeurt :
 En u , ô Ryfwyk ! valt dat heerlyk lot te beurt.

*d' Alge-
 meene
 Vrede
 word te
 Ryswyk*

Hier

917667

besloten.

Hier word die groote zaak met yver voortgedreeven :
Het heilzaam vreêverbond getroffen en beschreeven
Op 't huis te Nieuwburg , daar 't muziek van 't pluimgediert,
Dien zegenryken dag op groene telgen viert.

Besluit.

Grootmagtigste Monarch ! ô Zuil van Gods altaaren !
O Vryburg van uw volk ! die met uw lyfgevaaren
Op zo veel togten voor de vryheid hebt gestreên ,
Het Christenryk beschermt , en 't recht van 't Algemeên :
O wonder van uw eeuw , tot heil van 't volk geboren !
De Vorsten komen , om uw wysheid aan te hooren ,
Uit vreemde landen u begroeten in uw hof :
Der Ruffen Kaizer zelf , gekittelt door uw lof ,
Bezoekt uw Majesteit : ô WILHEM , groot van daaden !
Men vlechte olyven om uw groene laurebladen :
Gy schenkt de Vrede aan ons , legt Mavors aan den band ,
En sluit de tempelpoort van Janus met uw hand.

Einde van het Tweede Deel.

Drukfeilen aldus te verbeteren.

*P. 27. l. 12. sifst. l. sifst. p. 36. l. 26. word. l. werde. p. 40. l. 15. komste l. komst.
p. 54. l. 21. linke l. sinke. p. 61. l. 26. gulde l. gulden. p. 74. l. 26. staatkunde l. krygs-
kunde. p. 91. l. 14. eigen l. eige. p. 101. l. 10. en andre voor bommen. l. bomben.
p. 160. l. 26. dien moord h die moord.*